

Kuzey Kıbrıs'ta İlk ve Orta Okul Müdürlerinin Müzik Eğitime İlişkin Tutumları ve Müzik Öğretmenlerinin Algıları

Turan Kamer

Lisansüstü Eğitim, Öğretim ve Araştırma Enstitüsüne Eğitim Yönetimi
ve Denetimi Yüksek Lisans Tezi olarak sunulmuştur.

Doğu Akdeniz Üniversitesi
Eylül 2019
Gazimağusa, Kuzey Kıbrıs

Lisansüstü Eğitim, Öğretim ve Araştırma Enstitüsü onayı

Prof. Dr. Ali Hakan Ulusoy
L.E.Ö.A. Enstitüsü Müdür Vekili

Bu tezin Eğitim Yönetimi ve Denetimi Yüksek Lisans derecesinin gerekleri doğrultusunda hazırlandığını onaylarım.

Doç. Dr. Canan Zeki
Eğitim Bilimleri Bölüm Başkanı

Bu tezi okuyup değerlendirdiğimizi, tezin nitelik bakımından Eğitim Yönetimi ve Denetimi Yüksek Lisans derecesinin gerekleri doğrultusunda hazırlandığını onaylarız.

Yrd. Doç. Dr. Mine Sancar
Tez Danışmanı

Değerlendirme Komitesi

1. Prof. Dr. Mehmet Çağlar

2. Yrd. Doç. Dr. Mine Sancar

3. Yrd. Doç. Dr. Gülen Uygarer

ÖZ

Bu araştırmanın amacı, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) Milli Eğitim ve Kültür Bakanlığı'na (MEB) bağlı ilk ve ortaokullarda görev yapan okul yöneticilerinin müzik eğitime bakış açılarını tespit etmek ve onların ifade ettikleri görüşlerle, müzik öğretmenlerinin okul müdürlerinin müzik eğitime bakış açılarını nasıl algıladıklarını karşılaştırmaktır. Veri toplama aracı olarak Gün (2009) tarafından geliştirilmiş olan 'Okul Yöneticileri Müzik Eğitimi Dersi Tutum Ölçeği' (Ek 1) hem müzik öğretmenlerine, hem de okul müdürlerine uygulanmıştır. Ayrıca yarı yapılandırılmış mülakat soruları hazırlanarak müdürler ile ayrı ayrı mülakatlar yapılmıştır. Nitel veriler analiz edilerek elde edilen bulgular karşılaştırılmış ve ortaya çıkan sonuçlar ışığında, daha etkili müzik eğitimi için sorunlar ve çözüm önerileri irdelenmiş eğitim politikacılarına, okul müdürlerine ve müzik öğretmenlerine önerilerde bulunulmuştur.

Hem nicel hem de nitel araştırma ile elde edilen bulgular, KKTC'de ilk ve orta okullar da müzik eğitime ilişkin eksiklikler ve problemlerin var olduğunu göstermiştir. Bu problemler ilkokullardaki öğretmenlerin branş öğretmeni olmaması ve kendini bu alanda geliştirmeyen öğretmenler bulunması olarak ortaya çıkarken, ortaokullarda kaynak, müzik aleti ve müzik odasının eksikliği ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Müzik eğitimi, Okul müdürü, Müzik öğretmeni, Bakış açısı, Görüş

ABSTRACT

The aim of this study is to determine how school principals working in primary and middle schools affiliated to TRNC Ministry of National Education and Culture express their attitudes towards music education and to compare how music teachers perceive their attitudes. For this purpose, “School Administrators Music Education Course Attitude Scale” developed by Gün (2009) was distributed to both music teachers and school principals, and the findings were compared. In the light of the results, recommendations were made to educational policy makers, school administrators and music teachers for more effective music education. The findings obtained from the qualitative research showed that, there are some problems and lack of resources in music education in primary and middle schools. The problem in the primary schools is that the music teachers are only class teachers; some of them are trained musical instrument players but have no training in music education. In primary and middle schools there are lack of resources, musical instruments and proper music rooms.

Keywords: Music education, Principal, Music teachers, Attitude and perception

TEŞEKKÜR

Tez alıőmasının planlanmasında, yazılmasında, yürütülmesinde ve tamamlanmasında ilgi ve desteğini esirgemeyen, engin bilgi birikimi ve tecrübelerinden yararlandığım, çalıőmamı bilimsel temeller ışığında Şekillendiren, tez danıőmanım sayın Yrd.Doç.Dr. Mine Sancar'a, tez savunma jürimde bulunan Prof.Dr. Mehmet ağlar ve Yrd.Doç.Dr. Gülen Uygarer'e ayırdıkları zaman ve yapıcı desteklerinden dolayı teőekkürlerimi sunarım. Bu zorlu süreçte her zaman yanımda olan aileme de ayrıca teőekkürü bir borç bilirim.

İÇİNDEKİLER

ÖZ	iii
ABSTRACT	iv
TEŞEKKÜR.....	v
KISALTMALAR	ix
TABLO LİSTESİ.....	x
ŞEKİL LİSTESİ.....	xii
1 GİRİŞ	1
1.1 Problem Durumu	1
1.2 Araştırmanın Amacı	5
1.3 Araştırma Soruları	5
1.4 Araştırmanın Önemi	7
1.5 Araştırmanın Varsayımları	9
1.6 Sınırlılıklar	9
1.7 Etik Unsurlar	9
2 KAYNAK TARAMA	11
2.1 Kuzey Kıbrıs Eğitim Sistemi.....	11
2.2 Kuzey Kıbrıs'ta İlk ve Ortaokullarda Müzik Eğitim Müfredatı	14
2.3 İlk ve Ortaokul Müdürlerinin Eğitim Sistemindeki Rolü.....	16
2.3.1 Okul Müdürlerinin Müzik Eğitimine İlişkin Tutumlarının Önemi	17
2.4 İlk ve Ortaokul Müzik Öğretmenlerinin Eğitim Sistemindeki Rolü.....	17
2.4.1 Branşlaşmış ve Branşlaşmamış Müzik Öğretmenlerinin Müzik Eğitimindeki Rolü ve Önemi.....	18
2.5 Kuzey Kıbrıs'taki İlk ve Ortaokullarda Müzik Uygulaması.....	18

2.5.1 Müzik Dersinin İlkokul Müfredatındaki Yeri	18
2.5.2 Müzik Dersinin Ortaokul Müfredatındaki Yeri.....	20
2.5.3 İlk ve Orta Okullarda (1. – 8. Sınıflar arası) Müzik Dersinin Önemi.....	20
2.6 Müzik Eğitiminin Öğrencilere Yansımaları	23
2.7 Müzik Eğitiminin Topluma Yararları	27
3 ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ.....	30
3.1 Karma Yöntem	30
3.1.1 Nicel Araştırma.....	31
3.1.1.1 Nicel Veri Toplama Aracı: Okul Yöneticileri Müzik Eğitimi Dersi Tutum Ölçeği	31
3.1.2 Nitel Araştırma	32
3.1.2.1 Nitel Veri Toplama Aracı: Yarı Yapılandırılmış Görüşmeler	33
3.1.3 Çalışma Grubu.....	34
3.1.4 Veri Toplama Yöntemi	34
3.1.5 Veri Analizi	36
4 BULGULAR	37
4.1 Nicel Araştırma Bulguları	37
4.1.1 Okul müdürlerine ilişkin kişisel bilgiler.....	38
4.1.3 Araştırmaya katılan müzik öğretmenlerinin kişisel bilgileri	43
4.1.4 Araştırma Sorusu 1: İlkokul ve ortaokul müdürleri müzik eğitimine karşı tutumlarını ‘Okul Yöneticileri Müzik Eğitimi Dersi Tutum Ölçeği’ndeki’ (Ek 1) (Gün,2009) maddelere göre nasıl (olumlu-olumsuz) ifade etmektedirler?	46
4.1.5 Araştırma Sorusu 2: İlkokul ve ortaokul müdürlerin ifade ettikleri müzik eğitimine karşı tutumları, cinsiyet, yaş, hizmet yılı ve konu alanına göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?	48

4.1.6 Araştırma sorusu 3: İlkokul ve ortaokul müzik öğretmenleri, okul müdürlerinin müzik eğitimine karşı olan tutumlarını ‘Okul Yöneticileri Müzik Eğitimi Dersi Tutum Ölçeği’ndeki (Ek 1) (Gün, 2009) maddelere göre ne şekilde (olumlu-olumsuz) algılamaktadırlar?	49
4.1.7 Araştırma Sorusu 4: İlkokul ve ortaokul öğretmenlerinin okul müdürlerinin müzik eğitimine karşı tutumlarına ilişkin algıları cinsiyet, yaş ve hizmet yılına göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?	51
5 TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER.....	64
5.1 Nicel Tartışma ve Sonuç	64
5.2 Nitel Tartışma ve Sonuç	70
5.3 Öneriler.....	88
5.3.1 Araştırmacılara Öneriler	88
5.3.2 Eğitim Politikacılarına Öneriler.....	89
5.3.3 Okul Yöneticilerine Öneriler	90
5.3.4 Müzik Öğretmenlerine Öneriler	92
5.3.5 Diğer Alan Öğretmenlerine Öneriler	92
KAYNAKLAR	94
EKLER.....	107
Ek 1: Tanımlar.....	108
Ek 2: Okul Yöneticileri Müzik Eğitim Dersi Tutum Ölçeği.....	109
Ek 3: Üniversite Etik Kurulu izni.....	110
Ek 4: İlk ve Ortaöğretim Dairesi İzinleri	111
Ek 5: Onam Formu	113
Ek 6: Kişisel bilgi formu	116

KISALTMALAR

İ.M.	İlkokul Müdürü
KKTC	Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
ME	Mozart Etkisi
MEB	Milli Eğitim Bakanlığı
O.M.	Ortaokul Müdürü

TABLO LİSTESİ

Tablo 2.1. İlkokullarda haftalık ders çizelgesi	19
Tablo 3.1. Çalışma Grubu	34
Tablo 4.1. Katılımcı Müdürlerin Cinsiyet Dağılımı	38
Tablo 4.2. Katılımcı Müdürlerin Yaş Dağılımı.....	38
Tablo 4.3. Katılımcı Müdürlerin Öğrenim Durumları	38
Tablo 4.4. Katılımcı Müdürlerin Alan Dağılımları.....	39
Tablo 4.5. Katılımcı Müdürlerin Çalıştıkları Okulun Türü.....	39
Tablo 4.6. Katılımcı Müdürlerin Okuldaki Görevleri.....	39
Tablo 4.7. Katılımcı Müdürlerin Meslek Hizmet Süreleri.....	39
Tablo 4.8. Katılımcı Müdürlerin Yönetimde Buldukları Süre.....	39
Tablo 4.9. Müdür Katılımcıların Müzik Aleti Çalma Dağılımları.....	40
Tablo 4.10. Müdür Katılımcıların Çaldığı Müzik Aletleri.....	41
Tablo 4.11. Okullarda Etkinlik ve Gösteri Salonu.....	41
Tablo 4.12. Okuldaki Salonların Müzik Gösterilerine Uygunluğu.....	41
Tablo 4.13. Müdür Katılımcıların Müzik Başarı Düzeyi Cevapları	41
Tablo 4.14. Katılımcı Müzik Öğretmenleri Cinsiyet Dağılımı	43
Tablo 4.15. Müzik Öğretmenleri Yaş Dağılımları.....	43
Tablo 4.16. Müzik Öğretmenleri Öğrenim Durumları.....	43
Tablo 4.17. Müzik Öğretmenleri Alan Dağılımları	44
Tablo 4.18. Müzik Öğretmenleri Çalıştığı Okulun Türü Dağılımları.....	44
Tablo 4.19. Müzik Öğretmenleri Okuldaki Görevleri Dağılımı	45
Tablo 4.20. Müzik Öğretmenleri Meslekteki Hizmet Süreleri	45
Tablo 4.21. Müzik Öğretmenlerinin Müzik Aleti Çalma Dağılımı	45

Tablo 4.22. Müzik Öğretmenleri Çaldıkları Müzik Aletleri Dağılımı.....	46
Tablo 4.23. Müdürlerin Önermelere Cevapları Betimleyici İstatistikleri.....	47
Tablo 4.24. ANOVA Analizleri (Müdürler	49
Tablo 4.25. Öğretmenlerin Önermelere Cevapları Betimleyici İstatistikleri.....	50
Tablo 4.26. ANOVA Analizleri (Müzik Öğretmenleri.....	52
Tablo 4.27. Eşlenmiş Örneklem İstatistikleri.....	53
Tablo 4.28. Kategoriler, Temalar ve Alt Temalar.....	55

ŞEKİL LİSTESİ

Şekil 2.1. Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Sistemi	12
--	----

Bölüm 1

GİRİŞ

1.1 Problem Durumu

Sanat ve toplum iç içe kavramlardır. Sanat toplum içerisinde doğarak toplumun ayrılmaz bir bütünü haline gelmektedir (Anderson, 2003; Holloway ve Krensky, 2001; Karkın, 2018; Şahin ve Yağcı, 2012). Sanatın en güçlü dallarından biri olan müziğin, eğitim yoluyla topluma yaratıcı bireyler kazandırması günümüzde kaçınılmaz bir gerekliliktir (Karkın, 2018; Mercin ve Alakuş, 2007; Karkın, 2018; Mercin ve Alakuş, 2007).

Bu gereklilik ancak müzik eğitiminin gereken öneme sahip olması ile yerine getirilebilecektir. Eğitim toplumun ayrılmaz bir parçası olduğundan, eğitim konusu ne olursa olsun toplumların gelişimine ve istenilen düzeye gelmesinde olmazsa olmazdır. Eğitim yararına, bireyde var olan yeteneklerin ortaya çıkarılması, değerlendirilmesi ve bunun sonucunda bireyde istendik davranış değişikliği meydana getirme sürecini ifade eder (Aksu, 2015; Çuhadar, 2008; Göğüş, 2009; Şişman, 2007). Müzik, tüm sanat dalları içerisinde insanla ve toplumla en çok özdeşleşen sanat alanıdır. Toplumun sahip olduğu kodlara ilişkin ipuçları verir ve ait olduğu toplumun ne derece gelişmişlik düzeyinde olduğunu da gösterir (Çuhadar, 2008, 2016; Hargreaves ve Marshall, 2003; Çuhadar, 2016).

Bu noktadan hareketle, bireyde doğal olarak var olan müzik duygusunu beslemek amacıyla, müzik eğitiminin temel eğitim sürecinde yer alması gerekmektedir (Göğüş, 2009; Hargreaves ve Marshall, 2003).

Bireyler toplum gelişiminde önemli unsurlardır. Bireysel gelişim toplumsal gelişimi etkiler. Bilimsel, sosyal ve kültürel olarak gelişmiş bireyler toplumların aynasıdır. Bu bağlamda ele aldığımız zaman müzik eğitiminin bireylerin zihinsel, fiziksel, sosyal ve kişisel gelişiminde etkin bir rol oynadığını görürüz (Cüceoğlu ve Yıldız, 2017; Southgate ve Roscigno, 2009). Hem öğrenme hem de gelişim sürecini bünyesinde barındıran müzik eğitimi, bireylerin duygu ve düşüncelerinin gelişimi açısından da önem teşkil etmektedir (Hallam, 2010; Yazıcı, 2015).

Müzik eğitimi bireyin benlik algısı ve kişilik gelişiminde etkin rol oynamaktadır. Formal eğitim süreci içerisinde yer alan müzik eğitimi, bireyin baskıladığı duyguları ortaya çıkarmasına yardım ederek, kendini tanıyan, çok yönlü düşünen, yaratıcı, kendini rahatça ifade edip düşüncelerini net bir şekilde karşısındakine aktarabilen ve sosyal açıdan bir grup içerisinde yer edinebilen bireylerin yetişmesinde etkin rol oynamaktadır (Cheremisova, 2017; Çilden, 2001; Hallam, 2010).

Duygusal ve sosyal gelişimin yanı sıra, müzik entellektüel gelişim açısından da önemli rol oynar. Müzik eğitiminin, matematik, yabancı dil, sosyal bilimler ve fen bilimlerinin öğrenme sürecinde öğrencileri olumlu olarak etkilediği, hatta müzik eğitiminin bireylerin IQ'sunda (zeka katsayısında) gelişim sağlayan bir araç olduğu yapılan çalışmalarda belirtilmektedir (Hyde ve arkadaşları, 2009; Jaschke, Eggermont, Honing, ve Scherder, 2013; Miendlarzewska ve Trost, 2014; Schellenberg, 2018). Aynı şekilde, küçük yaşta başlayan müzik eğitiminin, beynin gelişimi üzerinde olumlu etkisinin olduğu, erken yaşta müzikle ilgilenmenin bireyin ileriki yaşamında her açıdan gelişmiş bir birey olarak yetişmesinde önemli rol oynadığı birçok araştırmada belirtilmiştir (Fernandez, 2018; Fox, 2010; Hyde ve arkadaşları, 2009).

Araştırmalar, mzık eğitiminin, çok kk yaşlarda başlaması gerektiğini savunurken, özellikle temel eğitim seviyesinde verilecek mzık eğitiminin, çocuğun gelişimine katkıda bulunmakla kalmadığını, mzık yeteneği olan çocukların bu yeteneklerinin keşfedilmesi ve yönlendirilmesinde de önemli rol oynadığını söylemektedir. İlgili alışmalar (rnec, Wilson ve Prior, 2006; Gğs; 2009; Uluğbay, 2013) mzık yeteneğinin kk yaşlardan itibaren değerlendirilip, işlenmesinin gerekliliğini savunarak, özellikle temel eğitimde mzık derslerinin eğitim programlarının önemli bir unsuru olduğunu vurgulamaktadır.

Yapılan araştırmalar (Gğs, 2009; Hallam, 2010; Morrison, 2006) bireyde doğal olarak bulunan, ancak dış unsurlardan etkilenen mzık yeteneğinin geliştirilmesine 9 yaş altı çocuklarda başlanması gerektiğini, nk 9 yaş sonrası, mzık yeteneğinin geliştirilmesinin çok daha zor olduğunu göstermektedir. Bunun yanı sıra, mzık ve mzık eğitiminden olumlu olarak etkilenen bilişsel, duyuşsal, psiko-motor, entelektel ve sosyal becerilerin gelişiminin, mziksiz bir ortamda ve ileriki yaşlarda çok daha zor olacağı vurgulanmaktadır.

Mzık eğitimi, bireyin ileriki iş yaşamında da gerekli olacak birlikte çalışma, retme ve eylemleri koordine etme yeteneği de kazandırır. Mzık eğitimi sresince hazırlanan koro veya orkestra çalışmaları takım ruhunu geliştirirken, sosyal beceriler temelinde ele alındığı zaman, bireylerin bir gruba ait olma ihtiyaını karşılamakta, kişilerin sahip oldukları sosyal yeteneklerin en st seviyede geliştirilmesinde de etkin rol oynamaktadır (Kpana, 2015; Schellenberg, 2018).

Mzık ve mzık eğitimi sosyal becerilerin geliştirilmesi yanında, psiko-motor becerilerin de gelişiminde önemli rol oynar. Mzık ve mzık eşliğindeki oyun veya danslar motor becerilerin senkronizasyonunu destekler. Mziğe dayalı veya mzık eşliğindeki etkinlikler bireyin çok ynl gelişiminde önemli yararlar sağlar. Özellikle

okullarda verilen enstrüman eğitimi, psiko-motor performansa bağlı koordinasyon, tepki hızı ve güç gelişiminde müzik eğitiminin önemini kanıtlar niteliktedir (Anshel & Marisi, 1978; Hallam, 2010; Uluğbay, 2013).

İnsan ve toplum gelişiminde bu denli önemli müzik eğitimi, Türk eğitim programlarına Batılı anlamda Cumhuriyet'in kurulması ile birlikte girmiştir. Cumhuriyet'in kuruluşunun ilk yıllarından beri müzik eğitimi adına birçok reform gerçekleştirirken müzik eğitiminin tüm öğretim programlarında yer alması uygun görülüp, orta eğitim kurumlarını da kapsayacak şekilde yaygınlaştırılması hedeflenmiştir (Çilden, 2001; Saraç, 2006).

Kıbrıs Türk toplumunda müzik eğitiminin resmi müfredata ne zaman girdiğine dair bir belge bulunamasa da, müzik eğitiminin İngiliz koloni döneminden beri eğitim programlarında yer aldığı bilinen bir gerçektir (Alpagut, 2017; Triggs, 2009).

Milli Eğitim Bakanlığının yaptığı düzenlemeler sonucunda zorunlu dersler ve seçmeli dersler belirlenmektedir. Bu düzenlenen müfredatlar okullardan eğitim yılı içerisinde uygulanması beklenmektedir. Okul ve müdür muavinleri de bu müfredatları öğretmenlerle tartışıp, nasıl sunacaklarını belirlemektedir. Dolayısıyla eğitim sisteminde okul yöneticilerinin de müfredatının işlenmesinde önemli rolü bulunmaktadır. Bu nedenle, müzik eğitime bakış açıları ve bu konudaki tutumları müzik öğretmenlerini ve müzik eğitimi müfredatının uygulanmasını etkilemekte ve bu konuda karar alma sürecinde okul yönetimi düzeyinde önem kazanmaktadır (Aksu, 2015; Dağşener ve diğerleri.; 2016; MEB, 2013; MEB, 2019).

Günümüzde sanat eğitiminin (bunun bir parçası olarak müzik eğitiminin) toplumların çağdaşlık ve medeniyet düzeylerine etkisi çeşitli akademik ortamda tartışılırken (D. Hargreaves, 1995; Jha ve Cox, 2015; Rotberg, 2003), Kuzey Kıbrıs'ta bu konuyla ilgili nicel ve nitel çalışmaların bir arada ele alındığı araştırmalara pek

rastlanmamaktadır. Bu konunun tartışılmasının temelinde okul yöneticilerinin müzik eğitimine bakış açılarının araştırılması ve bu bakış açısının müzik öğretmenleri tarafından nasıl algılandığının ve onları nasıl etkilediğinin irdelenmesi gerekmektedir. Ancak, okul müdürlerinin bakış açısını da MEB'in sağladığı olanaklar belirlediğinden, müzik eğitime ilişkin sorunların ve çözüm önerilerinin de irdelenmesi gerekmektedir. Bu bağlamda yapılan bu çalışma, KKTC'de müzik eğitime ilişkin nesnel bir resim ortaya koyacaktır.

1.2 Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, KKTC Milli Eğitim ve Kültür Bakanlığı'na bağlı ilk ve ortaokullarda (anasınıf- 8.sınıf) görev yapan okul yöneticilerinin (müdür/müdür vekili) müzik eğitime ilişkin bakış açılarını tespit etmek ve onların ifadeleri ile müzik öğretmenlerinin okul müdürlerinin müzik eğitime karşı tutumlarını nasıl algıladıklarını karşılaştırmaktır.

Bu amaçla Gün (2009) tarafından geliştirilmiş olan 'Okul Yöneticileri Müzik Eğitimi Dersi Tutum Ölçeği' hem müzik öğretmenlerine, hem de okul müdürlerine dağıtılarak, elde edilen bulgular karşılaştırılacak ve okul müdürlerinin ifadeleri ile müzik öğretmenlerinin algıları arasında anlamlı bir fark olup olmadığına bakılacaktır. Burada amaç okul müdürlerinin görüşleri ile öğretmen algılarının paralel olup olmadığını irdelemektir. Ayrıca çalışmanın nitel kısmında KKTC MEB'na bağlı ilk ve ortaokullarında müzik eğitiminin gerekliliği, yaşanan sorun ve eksiklikler ve çözüm önerileri irdelenecektir.

1.3 Araştırma Soruları

Araştırmanın nicel boyutunda ana sorusu KKTC'de ilkökul ve ortaokul yöneticilerinin müzik eğitime ilişkin tutumlarının müzik öğretmenlerinin algıları ile

olan benzerlik ve farklılıklarını ortaya koymaktır. Bu ana soruyu cevaplamak bağlamında aşağıdaki sorulara cevap aranacaktır;

1. İlkokul ve ortaokul müdürleri müzik eğitimine karşı tutumlarını ‘Okul Yöneticileri Müzik Eğitimi Dersi Tutum Ölçeği’ndeki’ (Ek 1) (Gün,2009) maddelere göre nasıl (olumlu-olumsuz) ifade etmektedirler?
2. İlkokul ve ortaokul müdürlerin ifade ettikleri müzik eğitimine karşı tutumları cinsiyet, yaş, hizmet yılı ve konu alanına göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
3. İlkokul ve ortaokul müzik öğretmenleri, okul müdürlerinin müzik eğitimine karşı olan tutumlarını ‘Okul Yöneticileri Müzik Eğitimi Dersi Tutum Ölçeği’ndeki (Ek 1) (Gün, 2009) maddelere göre ne şekilde (olumlu-olumsuz) algılamaktadırlar?
4. İlkokul ve ortaokul öğretmenlerinin okul müdürlerinin müzik eğitimine karşı tutumlarına ilişkin algıları cinsiyet, yaş ve hizmet yılına göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
5. İlkokul ve ortaokul müdürlerinin ifade ettikleri müzik eğitime ilişkin tutumları ile ilkokul ve ortaokul müzik öğretmenlerinin okul müdürlerinin müzik derslerine ilişkin tutumları ile ilgili algıları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

Araştırmanın nitel boyutunda ise çalışmaya derinlik kazandırmak amacıyla, KKTC’de müzik eğitiminin gerekliliği, yaşanan eksiklik ve sorunları irdedelemek amacıyla okul müdürleri ile yarı yapılandırılmış görüşmeler yapılmış ve aşağıdaki araştırma sorularına yanıt aranmıştır.

1. Okul müdürlerinin müzik eğitiminin önemi ve gerekliliğine ilişkin görüşleri nedir?
2. Okul müdürlerinin müzik eğitiminin öğrencilerinin akademik ve sosyal gelişim ve başarısına ilişkin görüşleri nedir?
3. KKTC ilk ve ortaokullarında müzik eğitimine ilişkin ne gibi eksiklikler ve sorunlar vardır?

4. Okul müdürlerinin yaşanmakta olan eksiklik ve sorunlara ilişkin önerileri nedir?

Bu sorulara yanıt bulmak için kapsamlı veri toplamak amacıyla araştırmaya katılan ilk ve ortaokul müdürleriyle her biri yaklaşık bir saat süren yarı yapılandırılmış görüşmeler yapılmış ve onlara aşağıdaki yarı yapılandırılmış sorular yöneltilmiştir.

1. Sizce okul müfredatında müzik dersinin yer almasının nedeni nedir?

2. Müzik dersi müfredatı öğrencilerinizin yaş grubu ve gereksinimlerine uygun mudur?

3. Müzik dersinin öğrencilerinizin akademik başarıları üzerinde etkisi var mıdır? Varsa bunun nasıl bir etki olduğunu açıklar mısınız? Yoksa sizce neden yok?

4. Sizce müzik dersi öğrencilerinizin sosyal tutum ve davranışlarını doğrudan veya dolaylı olarak etkiliyor mu? Örneklendirir misiniz?

5. Müzik dersinde öğretmenlerin branşlaşmış olması sizce önemli/gerekli mi? Neden?

6. Okulunuz dahilindeki müzik etkinliklerinin (koro ve orkestra çalışmalarının) öğrencileriniz üzerinde ne gibi etkileri vardır?

7. Okullar arası müzik etkinliklerinin (müzik yarışmaları ve ya festivallerinin) öğrencileriniz üzerinde ne gibi etkileri vardır?

8. Okulunuzda müzik eğitimi ile ilgili ne gibi eksiklik ve/veya sorunlar yaşamaktasınız? Bunlara ilişkin önerileriniz nelerdir?

1.4 Araştırmanın Önemi

KKTC Milli Eğitim ve Kültür Bakanlığı'na bağlı ilk ve ortaokullarda görev yapan okul yöneticilerinin, müzik derslerine ilişkin tutumlarını irdelemek ve müzik eğitimine okul boyutunda verilen önemi belirlemek açısından önem arz etmektedir. Diğer taraftan ilk ve ortaokul müzik öğretmenlerinin okul yöneticilerinin müzik eğitimi derslerine karşı tutumlarını ne şekilde algıladıklarını bilmek her iki kesimin müzik eğitimine bakışlarını kıyaslamak için önemlidir. Ayrıca, okul müdürlerinin

ifade ettikleri tutum ile müzik öğretmenlerinin algıladıkları tutum arasında anlamlı bir fark olup olmadığının sorgulanarak, eğer varsa bunun değerlendirilmesini yapmak görüş farklılıklarını ortaya koymak açısından önemlidir.

Müzik eğitimi, gelişmiş ülkelerde öncül dersler arasında yer alırken, sözü geçen bu ülkelerin eğitim kurumlarında başı çeken yöneticilerin müzik derslerine önem gösterdikleri bilinmektedir (Özdoğan ve Dizdar, 2017).

Okul yöneticilerinin önder konumunda oldukları eğitim kurumlarında verilen müzik eğitimi ile ilgili algı ve tutumları ölçmeyi ve değerlendirmeyi hedefleyen birçok araştırma yapılmış ve yapılan çoğu araştırma müzik ve sanat derslerinin bu okullarda bir değer olarak görüldüğüne dikkat çekilmiştir (Abril, 2017; Alpagut, 2017; Bulut ve Gülsoy, 2016; Gün, 2009; Özaydın, Sevinç, ve Deniz, 2014; Özdoğan ve Dizdar, 2017; Rankin, 1995). Bireyin ve toplumun gelişmesinde bu denli önem taşıyan müzik eğitiminin Kuzey Kıbrıs'ta etkisinin artırılması, bu ders için gerekli materyal, donanım, müzik odası ve gösteri salonlarının düzenlenmesi, yani bu derse ayrılan bütçenin yeniden gözden geçirilmesi açısından önem arz etmektedir. Ayrıca karma bir araştırma olması nedeniyle okul yöneticilerinin görüş ve düşüncelerine de önem verildiğinden ülkemiz adına bir eksikliği tamamlaması ve literatüre de zenginlik kazandırması açısından araştırma önem kazanmaktadır. Bunlara ilave olarak eğitimin, özellikle müzik eğitiminin literatür taramasında olan eksikliğini bir nebze giderilmesi amaçlanmıştır. Çalışmada, yöneticilerin ve müzik öğretmenlerinin müzik eğitime karşı tutum ve algıları hem müzik eğitimi veren öğretmenler hem de müzik eğitimi için okullarda gerekli donanımı ve programlamayı yapacak olan yöneticiler açısından değerlendirilmesi önem arz etmektedir çünkü bu iki paydaş ayrılmaz bir bütünün parçalarıdır.

1.5 Araştırmanın Varsayımları

Bu araştırmada:

1. Okul müdürlerinin ve müzik öğretmenlerinin veri toplama aracını samimi, doğru ve objektif şekilde doldurduğu;
2. Veri toplama aracının uygulanacağı okul müdürü ve müzik öğretmeni sayısını nicelik ve nitelik bakımından evreni iyi temsil ettiği;
3. Bu araştırmada okul müdürlerine/müdür vekillerine uygulanacak olan “Okul Yöneticileri Müzik Eğitimi Dersi Tutum Ölçeği” (Gün,2009) benzer kültürlere sahip olduğundan, Kuzey Kıbrıs koşullarında da geçerli ve güvenilir olduğu;
4. Birebir görüşmeler yapılırken, okul müdürlerinin / müdür vekillerinin samimi oldukları ve sorulan soruları içten ve dürüstçe yanıtladıkları varsayılmaktadır.

1.6 Sınırlılıklar

Bu araştırmanın sade KKTC sınırları içinde ve KKTC Milli Eğitim ve Kültür Bakanlığına bağlı okullarda yapılmıştır. Araştırma 2018-2019 akademik dönemde ve bu dönemde görev balında olanlara uygulanmıştır. Bu araştırma sırasında hem nicel hem de nitel boyutlar uygulanırken güvenilir olmasına dikkat gösterilmiş analiz edilirken ve bulgular verilirken de hiçbir gerçek isim kullanılmamıştır. Gerçek isimler yerine takma isimler kullanılmıştır. Öncelikle nicel araştırma temel alınmış nitel yani görüşme ise nicel verileri desteklemek amacıyla yapılmıştır.

1.7 Etik Unsurlar

Yapılan çalışmanın etik kurallara uygun olması için, veri toplamanın öncesinde üniversite etik kuruluna ve Kuzey Kıbrıs Milli Eğitim Bakanlığı'nın ilgili Müdürlüklerine başvurularak, gerekli izinler alınmıştır (Ek 2 ve Ek 3).

Görüşme sırasında yönlendirici sorulardan kaçınılmış; görüşmeler kayıt altına alınmış ve daha sonra deşifre edilerek yazılı metin haline getirilmiştir. Katılımcıyı

deşifre edecek bilgiler verilmemiş, görüş ve düşünceleri OM (Ortaokul Müdürü), İM (İlkokul Müdürü) gibi takma isimlerle tartışmalarda sunulmuştur (Creswell, 2013).

Araştırmaya katılım tamamen gönüllülük esasına dayalı olacak, katılımcıların kimlikleri veya çalıştıkları kurumlar hiçbir şekilde deşifre edilmemiştir. Araştırmanın başlangıcında katılımcılara bilgilendirici onam formu (Ek 4) sunulmuş, fakat formun imzalanması için baskı yapılmamıştır. Formda çalışmanın amacı hakkında detaylı bilgiler yer almış, gizlilikle ilgili sınırlar açıklanmış, çalışmanın gönüllü olacağı ve katılımcının istediği zamanda çalışmadan çıkabileceği belirtilmiş ve gereği halinde ulaşabilmesi için, araştırmacının iletişim bilgileri yer almıştır (Creswell, 2016).

Araştırmanın inandırıcılığı için hem görüşmenin öncesinde hem de görüşme kapsamında ve sonrasında katılımcılarla belirli bir vakit geçirilmeye çalışılmış, görüşülen kişilerin rahat olması için ise onlar tarafından önerilen yerde görüşme gerçekleştirilmiştir. Görüşmenin en az 60 dakika sürmesine dikkat edilmiş ve ses kaydı konusunda görüşülen kişi bilgilendirilip onayı alınmıştır. Uzman incelemesi için ise tez danışmanı ve bir nitel araştırma uzmanına araştırma soruları, yapılan görüşmenin deşifresi ve kod şeması sunulmuş, araştırmanın tutarlılığı için araştırma sorularının temalarla ve bulguların araştırma sorularıyla tutarlılığı birlikte irdelenmiştir (Yıldırım ve Şimşek, 2008).

Bölüm 2

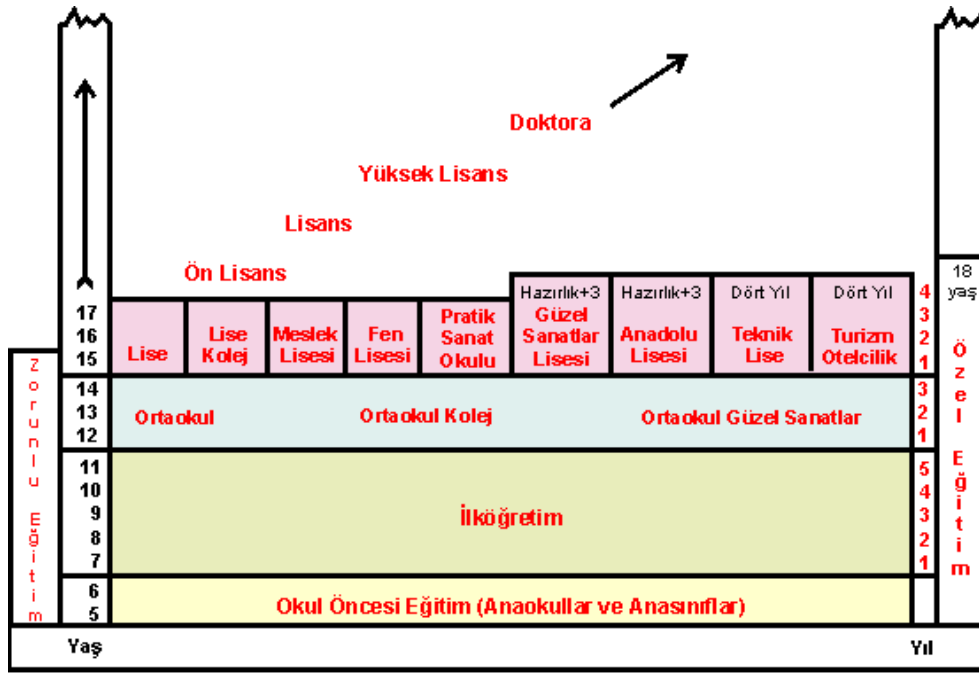
KAYNAK TARAMA

Bu bölümde araştırmaya temel oluşturması amacıyla Kuzey Kıbrıs Türk Eğitim sisteminden, müzik dersinin müfredattaki yerinden ve müziğin öğrencilerin zihinsel fonksiyonları, sosyal ilişkileri, duygusal ve psikomotor gelişimlerine etkisi üzerinde yapılmış araştırmalardan söz edilecektir.

2.1 Kuzey Kıbrıs Eğitim Sistemi

KKTC’de Üniversite öncesi eğitim sistemi iki alana bölünmüştür: Devlet merkezli okullar ve özel kolejler. Özel, yani ücretli okullar ve bir de devlete ait olan kolejler İngilizce dili ağırlıklı eğitim görürken müfredatları da farklılaşabilmektedir. Geriye kalan devlet okullarında ise ağırlıklı dil Türkçedir ve Türkiye’den gelen müfredat uygulanmaktadır. İlkokul eğitim sistemi orta eğitimden ayrılmaktadır ve her ikisi için de eğitim bakanlığında ayrı müdürlük bulunmaktadır. İlk okul eğitimi ana sınıftan sonra beş yıl olarak devam etmektedir. İlk okul eğitimi tamamlandıktan sonra öğrenciler sınava girip, seçilen öğrenciler eğitim dilinin ağırlıklı İngilizce olduğu 6 yıllık kolejlerin birinci yılı olan 6.sınıfa alınmaktadırlar ve “Maarif Koleji” ortaokulundan birine girmektedirler. Yurt dışından gelmiş ama önceden en az iki yıl Kıbrıs’ta yaşamış ve ilkokul eğitimini yurt dışında tamamlamış kişiler sınavsız giriş yapabilmektedirler. Devlet okulları ve özel kolejler, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından geliştirilen bir müfredata göre akademiye devam etmekte ve 5-17 yaş arasındaki çocukları kapsamaktadır. KKTC’de üniversite öncesi eğitimi 5-18 yaş arasındadır. {Aşağıdaki tabloda bu aşama sistemi verilmiştir (MEB, 2017, MEB, 2018, MEB,

2019; Pehlivan ve arkadaşları, 2016)}. Bir yıl zorunlu okul öncesi (ana sınıf), 5 yıl zorunlu ilköğretim, 3 yıl zorunlu ortaokul (zorunlu eğitim ortaokul mezuniyetine kadar 9 yıldır) ve birinci yılı hazırlık olmak üzere 4 yıllık lise eğitiminden oluşmaktadır. Bazı liseler 6-12. Sınıflar arasını kapsarken, bazı okullar yalnızca ortaokul eğitimi (6.-8. Sınıflar) bazı okullar ise yalnızca lise eğitimi (9.-12. Sınıflar) vermektedir. Maarif kolejlerinde eğitim kesintisiz 6.-12. Sınıfları kapsamaktadır).

Milli Eğitim Yasasına göre; Zorunlu Eğitim onbeş yaşına, Özel Eğitim onsekiz yaşına kadardır.

Şekil 2.1. Milli Eğitim Bakanlığı Okul Aşamaları (MEB, 2019a).

Şekil 2.1’de görüldüğü gibi okul öncesi eğitim ilk öğretim öncesinde çocukların gittiği özel kreşlerden sonra devlet tarafından yürütülen genellikle bir bazen de iki yıl kadar devam edilebilen, dört veya beş yaşında çocukların gittiği, belli bir müfredatı olan ve program nezdinde devam eden devlet okullarından ibarettir. Okul öncesinden başlayarak Kıbrıs Türk Milli eğitim ilkelerine bağlı olarak eğitim vermektedir. Okul öncesi eğitim kurumları çocuklara verilen bu eğitim ile öncelikle bedensel, zihinsel ve duygusal yönlerini geliştirerek ilk öğretime hazırlamaktadır.

Ayrıca, evde, çevresinde veya ailesinde çocuğun gelişimi için engel teşkil edecek durumları azaltarak, onu düzgün gelişmesini sağlayan da ortamlar olarak ifade edilmektedir. Çocuklar bu eğitim ile kendilerini düzgün ifade edebilmeyi öğrenmesi de önemli ilkelerdendir. Bu ifade araçlarından biri de müzik olabilmektedir. Bu kurumlar ilkokullarda ayrı bir sınıf olarak ya da ayrı bir okul olarak da hizmet vermektedirler (Milli Eğitim ve Kültür Bakanlığı, 2019; Özdoğan & Dizdar, 2017; Pehlivan ve arkadaşları, 2016).

Ana sınıflardan sonra çocuklar ilk öğretime geçmektedirler. Bu eğitim ana sınıftan sonra zorunlu eğitim olarak devam etmektedir. Bu eğitime altı yaşını dolduran çocuklar başlamaktadır. Bu eğitim ile çocuklara Atatürk ilkeleri, gelişimi tamamlaması için gerekli öğretiler verilerek öğretim yanında güzel alışkanlıklar kazandırmak amaçlanmaktadır. Çocukların iletişim becerilerini de artırırken estetik bakış açılarını genişleterek yeteneklerini de fark etmelerine yardım etmektedir. Beş yıl sürede tamamlanan ilk okullar özel veya devlete ait kurumlardır (MEB, 2018,2019; Özdoğan ve Dizdar, 2017).

İlk okuldan sonra orta okul zorunlu eğitimin son parçasıdır. Orta eğitimin ilk bölümü olan altı, yedi ve sekizinci sınıflarda zorunlu eğitim bitmektedir. Ebeveynler veya çocuklar istemezlerse sekizinci sınıftan sonra okulu bırakabilmektedirler. Bu eğitim boyunca sosyal ve eğitimsel basamakları tırmanırken, kültürel eğitimlerine devam etmektedirler. Bu eğitim yüksek öğretime de devam edebilmeleri için gereken hazırlıkları sunmaktadır. Ortaokullar yine ayrı kurum olabildikleri gibi liselerle bağlı olarak da hizmet verebilmektedirler. Liseler mesleki, fen, kolej veya düz lise olarak ayrılıp eğitim devam etmektedir (MEB, 2018, 2019).

Genel ilk ve orta eğitim müfredatı tüm devler okullarda aynı olurken bir tek özel ve devlet kolejlerinde farklılaşmaktadır. Lise ise genel, fen, mesleki, pratik sanat

okulu ve kolej liseleri olarak beşe ayrılmaktadır. İlk okuldan başlayarak müzik zorunlu eğitimin parçası olarak yer alırken, orta okul sonrasında seçmeli ders olarak da devam etmektedir. Diğer bir deyişle, müzik ana sınıftan itibaren müfredatta yer almaktadır. Bu çalışma ana sınıf, ilk ve ortak okul müdürlerine uygulandığından onların eğitim sistemi de önem taşımaktadır (MEB, 2018, 2019).

2.2 Kuzey Kıbrıs'ta İlk ve Ortaokullarda Müzik Eğitim Müfredatı

Bir disiplin olarak müzik, çok sayıda eğitimsel değere sahiptir ve tüm eğitimsel çabanın ayrılmaz bir parçasını oluşturur ve çocuğun bilişsel, duyuşsal ve psiko-motor gelişiminde önemli bir rol oynar. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde tüm eğitim müfredatları gibi müzik müfredatı da çağdaş pedagojik temellere dayanmaktadır ve müzik eğitiminin genel ve özel hedeflerini yerine getirmektedir (Dağşener ve arkadaşları, 2016; MEB, 2006, 2017, 2019b; Pehlivan ve arkadaşları, 2016).

Müzik eğitiminde kullanılan çeşitli öğrenme teorilerinin, metodolojik yaklaşımların, bilişsel, duyuşsal ve psikomotor unsurların teknik becerilerin ve müziksel etkinliklerin atölye çalışmalarıyla desteklenmesi gerekmektedir. Müzik müfredatının en önemli amaçları kişilik ve yaratıcılık gelişimi ve yaşam için hazırlıktır. Müzik derslerinin amacı, öğrencilerin sanat, diğer bir deyişle ses dünyasına girişlerine yardımcı olmak, içsel duygusallıklarını ve doğuştan gelen müzik yeteneklerini geliştirmede önemli bir unsur olan ses kalıplarını anlama ve kullanma yoluyla müzikal hassasiyetlerini geliştirmektir. Bu şekilde, hem kendi müzikal gelişimine hem de toplumun müziğine katkıda bulunmanın yanı sıra, müziğin keyfinin de çıkarabilmesi ve yaratabilmesi sağlanması amaçlanmaktadır. Bu amaçlar doğrultusunda öğrencilerden beklenenler aşağıdaki gibidir;

- İşitsel algı yeteneklerini geliştirmek.
- Eğlenerek ritimle şarkı söylemek.

- Çeşitli nota biçimlerini öğrenmek ve bunları müzik üretme ve yaratmak için kullanmak.
- İçsel benliklerini kullanarak müzik üreterek ve yaratarak kendini ifade etmek.
- Çeşitli müzik araçları kullanmak (profesyonel veya ev yapımı enstrümanlar kullanmak).
- Müziğin de bir iletişim yolu olduğunu öğrenerek kendi yeteneklerine göre başkalarıyla iletişim kurmak.
- Müzik teorisinin temel unsurları ve kavramları hakkında bir anlayış geliştirmek.
- Müzik formu ve müzik tarihi hakkında bilgi edinmek.
- Kaliteli müziğin tadını çıkarmak, takdir etmek ve kabul etmek.
- Geleneksel müzikleri tanımak (Kıbrıs halk müziği, türküler gibi) ve Ulusal geleneğimize olan saygı ve sevgi duygusunu koruyarak diğer kültürlerin müzikal geleneklerini takdir etmek.
- Diğer insanların ve kültürlerin müzik mirasını takdir etmek.
- Halk ve pop müziği kompozisyonlarını değerlendirme ve seçme becerilerini geliştirmek.
- Bireysel müzik yeteneklerini geliştirmek.
- Müziği diğer müfredat dersleriyle entegre etmek veya edilebilmesine yardımcı olmak.
- Eş niteliklerin geliştirilmesi yeteneğini geliştirmek için müzik kullanmak.
- Müzikle sorumluluk sahibi olmak, disiplinler edinmek ve becerili iletişim kurabilmek.
- Müzik mikroteknolojisi hakkında bilgi sahibi olmak (Dağşener ve arkadaşları, 2016; MEB, 2006, 2017, 2019b; Pehlivan ve arkadaşları, 2016).

2.3 İlk ve Ortaokul Müdürlerinin Eğitim Sistemindeki Rolü

KKTC’de okul müdürleri Milli Eğitim Bakanlığı (M.E.B) tarafından önerilir ve kamu hizmeti komisyonu tarafından atanır. Okul müdürlerinin eğitim boyunca hem okul içi hem de okul dışı rol ve sorumlulukları olmuştur. Milli Eğitim Bakanlığının görevli hizmetlisi olarak okuldaki eğitim ve öğretimin düzgün yürütülmesinden sorumludurlar. Milli Eğitim Bakanlığına bağlı olarak Atatürk ilkelerinin eğitim süresince devam etmesini sağlamaktadırlar. Öğretim ve eğitimin gerektirdiği etkinlerin gereken şekilde yürütülmesini sağlayan yönetim görevlerini sürdürmektedirler. Müdürlük öncesinde kamu hizmeti ve Milli Eğitim Bakanlığının yaptığı sınavla öğretmenlik mesleği sorumluluğu ile devlet eğitim kurumlarına giriş yapmış ve kendileri öğretim ve eğitim etkinliklerini şahsen gerçekleştirmiş kişilerdir. Dolayısıyla en az dört yıllık bir üniversite mezunudurlar ve pedagojik formasyona sahiptirler. Anayasa, öğretmenler yarasası ve Milli Eğitim bakanlığı tüzüklerine uygun olarak karar verip hareket etmektedirler. Dolayısıyla bu yasada öngörülen özellikleri taşımaktadırlar. Öğrencilerle birebir sınıf içerisinde eğitim veren kişiler olarak okulun eğitimini yönetirken öğretmenlik tecrübesini edinmiş olarak öğretmenlerin yaşadığı zorlukları ve sorunları empati kurarak anlayabilmektedirler (Dağşener ve arkadaşları, 2016; MEB, 2006, 2017, 2019b; Pehlivan ve arkadaşları, 2016).

Kısacası okul müdürleri, Müdürün günlük görevleri: (T.C. Cumhurbaşkanlığı, 2009) yasalara uygun, tüzük, düzenleme, yönerge, müfredat ve talimatlara uygun olarak okulun tüm işlerini düzenlemek, yürütmek ve denetlemek için yetkilidirler. Müdür, okulun kaliteli eğitim yönetimi ile uyumlu olarak idare, değerlendirme ve geliştirmeden sorumludurlar.

2.3.1 Okul Müdürlerinin Müzik Eğitime İlişkin Tutumlarının Önemi

KKTC Eğitim sisteminde Milli Eğitim ve Kültür Bakanlığı okullara nakil ve görevlendirme ile öğretmen atamaktadır. Atanan öğretmenin yeterliliğini ve müfredatı düzgün işleyip işlemediğini kontrol etmek okul müdürü ve okul yöneticileri sorumluluğundadır. İlkokullarda atanan müzik öğretmenleri branşlaşmadığından dolayı genellikle herhangi bir müzik aletini iyi çalan öğretmen adayı müzik alanında öğretmenlik yapmayı tercih eder. Eğer herhangi bir öğretmen müzik öğretmenliğini tercih etmez ise okul müdürü seçtiği herhangi bir öğretmeni müzik öğretmeni olarak belirler. Dolayısıyla okul müdürünün ilköğretim müzik dersinde öğretmenden başlayarak belirlediği tutum müzik dersine yansımaktadır. Ortaokul müdürleri ise atanan branşlaşmış öğretmene gerekli desteği ve kaynağı sağlarsa müzik öğretimi yeterli seviyede gerçekleşebilmektedir. Hem ilk okul hem de orta okulda gerekli müzik dersi donanımının sağlanması okul müdürlerinin inisiyatifi ve müzik dersine olumlu tutumları sayesinde yeterli seviyede işlenebilmektedir.

2.4 İlk ve Ortaokul Müzik Öğretmenlerinin Eğitim Sistemindeki Rolü

Tarih boyunca, filozoflar, dini liderler, aristokratlar ve sivil yetkililer müzik eğitimini toplumun gerekli bir bileşeni olarak tanımlamışlardır (Anshel ve Marisi, 1978; Bulut & Gülsoy, 2016). Günümüzde müdürler, okul yöneticileri ve diğer topluluk liderleri, çeşitli inanç ve gerekçelere dayalı müfredat kararları alınmasında sorumlu kişiler olarak bilinmektedirler. Bir okulda, müdür genellikle müfredatın uygulanmasını kolaylaştırır ve geniş eğitim hedeflerine ulaşma yeteneği gösterir. Öğretmenler, kendi temel hedeflerine ulaşma ve programlarını geliştirme konusunda müdürün desteğine bağlıdır. Bu yardım ve destek özellikle müdürünün müzik müfredatı için okul çapında destek sağlanmasına yardımcı olabileceği müzik eğitimi programlarında çok önemlidir (Küpana, 2015).

Müdürler, müzik için destekleyici bir ortam yaratmada müzik dersleri ve dersin anlamlı bir şekilde işlenebilmesinde hayati bir rol oynamaktadır. Ancak okul müdürünün müzik öğretmenlerine yapacağı destek müzik eğitime karşı tutumu ile sınırlıdır. İlköğretim müzik eğitimcileri için bu desteği okul yöneticilerinden almak, yöneticilerin öğrenme çıktılarına ilişkin algılarını ve geniş müfredat hedeflerini anlamaları da çok önemlidir (Gün, 2009).

2.4.1 Branşlaşmış ve Branşlaşmamış Müzik Öğretmenlerinin Müzik Eğitimindeki Rolü ve Önemi

İlkokul öğretmenleri öğretmen akademisi çıkışlı olup sınıf öğretmeni olarak yetiştirilmektedirler. Atamaları yapıldıktan sonra müzik öğretmenliğini tercih eden öğretmenler müzik eğitimini vermektedirler. Genellikle bu tercihi yapan öğretmenler müzik alanında kendini geliştirmiş, yenilemiş öğretmenlerdir. Bu öğretmenler müzik dersini yeterli seviyede işlemekte ve öğrenciye katkı koymaktadır. Fakat müzik öğretmenliğini tercih etmeyen herhangi bir öğretmen olmaması halinde okul müdürü kendi belirlediği bir öğretmeni müzik dersi öğretmeni olarak seçmektedirler. Müzik alanında kendini geliştirmemiş ve branşlaşmamış öğretmenler müzik dersini yeterli seviyede işleyememektedirler. Ortaokulda müzik öğretmenleri branşlaşmış olarak eğitim aldıklarından böyle bir sorunla karşılaşılmamaktadır. Her öğretmenin müzik alanında ve en az 3 müzik aletinde yeterli bilgisi bulunmaktadır.

2.5 Kuzey Kıbrıs'taki İlk ve Ortaokullarda Müzik Uygulaması

KKTC eğitim müfredatı Türkiye de kullanılan müfredat ile uyumlu şekilde takip edilerek müzik dersleri uygulanmaktadır. İlkokullarda ve ortaokullarda bu uygulamalar arasında farklılıklar vardır.

2.5.1 Müzik Dersinin İlkokul Müfredatındaki Yeri

Milli Eğitim Bakanlığının belirlediği her derste olduğu gibi müzik dersleri için de müfredat ve programlar vardır. İlk okullarda müzik dersi 1.sınıftan 5.sınıfa kadar Tablo 2.1 yer alan Milli Eğitim Bakanlığı ders dağılımı görüldüğü gibi haftada iki yapılmaktadır (Dağşener ve arkadaşları, 2016; MEB, 2006, 2017, 2019b; Pehlivan ve arkadaşları, 2016).

Tablo 2.1. İlkokullar haftalık ders çizelgesi (Milli Eğitim ve Kültür Bakanlığı, 2019)

Dersler/Sınıf	1	2	3	4	5	Toplam
Türkçe	8	8	8	6	6	36
Matematik	8	8	7	6	6	35
Hayat Bilgisi	5	5	5	-	-	15
Sosyal	-	-	-	2	2	4
Fen ve	-	-	-	3	3	6
İngilizce	-	-	3	5	5	13
Din Bilgisi	-	-	-	1	1	2
Resim	2	2	2	2	2	10
Müzik	2	2	2	2	2	10
Beden	2	2	2	2	2	10
Sosyal	1	1	1	1	1	5
Eğitsel	2	2	3	3	3	13
Toplam	30	30	33	33	33	159

Kaynak: <http://www.mebnet.net/>

Tablodan görüldüğü üzere ilkokul birinci ve ikinci sınıflarda müzik dersinin toplam ders müfredatı içerisindeki payı % 6.6 iken bu oran üçüncü, dördüncü ve beşinci sınıflarda %6'ya gerilemektedir. Bunun nedeni İngilizce dersinin üçüncü sınıftan itibaren müfredata eklenmesi, dördüncü ve beşinci sınıftan itibaren sosyal ve din bilgisi dersinin müfredata eklenmesinden ders saatlerinde üçüncü, dördüncü ve beşinci sınıflarda artış olduğundan müzik dersi saatlerinin değişmemesine rağmen toplam içerisindeki payı düşmektedir.

İlkokullarda başlanan müzik eğitimine okul andı ve daha sonra İstiklal Marşı gibi milli parçalar öğretilerek başlanır daha sonra çocuklar melodika, flüt veya akordeon gibi müzik aletleri ile tanıştırılır. İlerleyen yıllarda çocuklar dışarıda, özel

derslerde çaldıkları müzik aletleri ile devam müzik eğitimlerine devam edebilmekte ve okul orkestralarında çalabilmektedirler.

2.5.2 Müzik Dersinin Ortaokul Müfredatındaki Yeri

Ortaokullarda ise Müzik dersi zorunlu olarak haftada bir saat olarak yapılırken, otuz sekiz zorunlu ders saatinden sadece bir saati müzik dersi olarak işlenmektedir. Buna ek olarak seçmeli dersler arasında on iki dersten biri olarak çoğu okul müzik dersini seçmeli ders olarak da öğrencilere bir seçenek olarak sunmaktadır (Dağşener ve arkadaşları, 2016; MEB, 2006, 2017, 2019b; Pehlivan ve arkadaşları, 2016).

2.5.3 İlk ve Orta Okullarda (1. – 8. Sınıflar arası) Müzik Dersinin Önemi

2016 yılına kadar müzik dersleri konusu tam ve derin bir şekilde ele alınmazken Milli Eğitim Bakanlığı ve Doğu Akdeniz Üniversitesi öğretim görevlileri bir araya gelerek ‘Temel Eğitim Müzik Dersi Öğretim Programı’ oluşturmuşlar ve bunu rapor olarak sunmuşlardır. Bu programda müziğin önemini vurgularken, müzik yeteneğinin doğuştan gelebilen ve eğitim ile daha ileriye götürebilen bir değer olarak bahsetmektedirler. Öğrencilerin sistemli müzik programları ile müziksel yeteneklerini ortaya çıkarabilmelerini ve davranışlar sergileyebileceklerini vurgulamışlardır (Pehlivan ve arkadaşları, 2016).

Son zamanlarda çağ ve teknolojik gelişmeler her Alana olduğu gibi müziğe de yansımaktadır. Bu ilerlemeler ve değişimler müziğin sadece okul dışı değil okul içindeki eğitime de yansiyarak kendini göstermektedir. Sanat ve kültür olmadan bir ülkenin geliştiğini düşünemezsek, müziğin önemi bir kez daha ortaya çıkmaktadır. Müzik ile kendini geliştirmiş, bu alanda iki saat dışında müzik eğitimi almış birinin özgüveni yüksek olurken duygusal, zihinsel ve bedensel becerilerini müzik dersi alamayan bireylere göre daha ileri bir seviyede geliştirmektedirler. Bu becerinin gelişimi ileriki hayatlarını olumlu olarak yansıyacaktır çünkü müzik alanının yabancı dil,

matematik, beden eğitimi, resim, anadil eğitiminde bir araç olarak kullanılması günümüzde yaygın olan bir yaklaşımdır (Pehlivan ve arkadaşları, 2016). Buna ek olarak müzik eğitimi okulda veya okul dışı işlenen veya yapılan derslere de olumlu etki yaptığı birçok araştırma tarafından kanıtlanmıştır (Pehlivan ve arkadaşları, 2016). Dolayısıyla kendini geliştirmiş özgüveni yüksek olan kişilerin mutlaka hayatlarında müzik olduğu gözlemlenebilir ve anlaşılabilir. Bu şekilde düşünen yetkililer ve Doğu Akdeniz Üniversitesi öğretim görevlileri müzik müfredatını yenileyerek bahsedilen programı oluşturmuşlardır. Pehlivan ve arkadaşlarına (2016) göre programın amacı;

Müziğe ilgi duyan, temel müzik bilgisini kullanan, müzik etkinliklerinden zevk alan, müziğin farklı alanlarında teknolojiye yararlanan, müzikal olarak gelişmiş, müziksel yaratıcılığı kullanarak kendini ifade eden, yerel ve evrensel müzik kültürlerini tanıyan ve estetik anlayışa sahip öğrenciler yetiştirmektir (s. 46).

Müziğin hayattaki önemi sadece eğlence gibi düşünülürken, müzik aslında bir çok eğitim verilirken kolaylaştırıcı, destekleyici ve öğretimi ve öğrenimi hızlandırıcı bir araç olarak da kullanılmaktadır. Bunun önemi vurgulandıkça öncelikle müziği geliştirip gelişimi tamamlamak önemlidir. Müziğin amaca hizmet edip ilk aşamadaki yararları önemle vurgulanmaktadır. Bu nedenle de öğretim programlarında öğrenme çıktıları aşağıdaki gibi sıralanmaktadır.

“Müzik dersi alan öğrenci;

1. Müziğin yaşamımızdaki yerini ve önemini değerlendirir.
2. Müzik etkinliklerine isteyerek katılır.
3. Müziksel becerilerini fark eder ve geliştirmeye istekli olur.
4. Müzik kavram ve sembollerini tanır ve kullanır.
5. Şarkı söyler.
6. Teknolojiyi müzikle ilgili çalışmalarında kullanır.
7. Müzikle ilgili araştırma yapmaktan zevk alır.

8. Yerel ve evrensel müzik kültürleriyle ilgili anlayış, oluşturur.
9. Çoksesli müziğe duyarlılık kazanır.
10. Yerel ve evrensel müzik dağarcığına sahip olur.
11. Besteleme ve doğaçlamalar yolu ile yaratıcılığını ortaya koyar.
12. Müzik yoluyla sanatsal bakış, acısı geliştirir ve kendi müzik tarzını oluşturur.
13. Ritmik ve melodik vurmali algıları alar (Pehlivan ve arkadaşları, 2016).”

Klasik defter, kitap ve teori temelli, oğretmen merkezli müzik eğitimi yerine, müzik aletlerini ve teknolojiyi de kullanarak müfredat içerisinde ‘müzik kültürü, müzik teorisi, şarkı söyleme, müzik dinleme, müzik beğenisi geliştirme ve müziksel yaratıcılık gibi farklı müzik eğitimi boyutlarının bir arada verilebildiği görülmektedir. Bu bağlamda, oğrencinin müzik eğitimini üç ana başlık altında görülmektedir. Bunlar, dinleme, müziksel uygulamalar ve yaratmadır (Dağşener ve arkadaşları, 2016; MEB, 2006, 2017, 2019b; Pehlivan ve arkadaşları, 2016). Dinleme eğitimi, sesleri keşfetme, dinleyip seslere karşılık vermeyi, müziksel uygulamalar, şarkı söyleme ve alet almaya yönelik müzik bilgisi yaratma işe dönüştürme, doğaçlama ve bestelemeyi içermektedir (Pehlivan ve arkadaşları, 2016).

Oğrencilerin her bir alanda kendilerini geliştirmeleri diğer alanlarda da faydasını göstermektedir. Dinleme sırasında en önemli fayda seslerin tanıtılmasıdır çünkü oğrenciler müzik dinlerken artı beğeni yanında seslerin farkında olarak dinleme yapabilmektedirler.

Müziksel uygulamalar da ise oğrencinin üretimi ön plana çıkmaktadır. Dolayısı ile ses veya nota üretme amacıyla bunla yönelik verilen dersler çalgı aleti, solo veya koro eğitimi ve kültür eğitimi yanı sıra önemli günlerde, milli günler gibi, yapılan üretimleri de içermektedir. Yaratma uygulamasında ise artık oğrenciler daha ileri bir aşamadadırlar ve kendileri müzik kompozisyonu yani beste yapabilmektedirler.

Burada artık öğrenciler enstrümanlarını çok iyi tanıyıp teknoloji ile birlikte ne yapabileceklerini öğrenmektedirler. Öğrenme çıktıları birince sınıftan kolaydan başlayarak zora doğru kademe kademe artmaktadır (Dağşener ve arkadaşları, 2016; MEB, 2006, 2017, 2019b; Pehlivan ve arkadaşları, 2016). İlkokulda temel şarkı sözleri ile dinleme öğretim amacı iken basit aletleri çalma giriş düzeyinde öğretilmektedir. Ortaokulda ise daha ileri düzeyde şarkı sözleri ile dinleme öğretim amacı olup öğrencilere daha fazla çeşit enstrümanı çalabilmeyi öğretmek ana amaç olmaktadır.

2.6 Müzik Eğitiminin Öğrencilere Yansımaları

Müziğin yararları konusunda geçmişten beridir çalışmalar yapılmaktadır. Farklı müzik türlerinin farklı etkileri de aynı şekilde yıllarca tartışılmıştır. Örneğin Grount ve Palisca (2001) müziğin Yunan mitolojisindeki önemine değinerek, Yunanlıların müziğin hastalıkları iyileştirdiğine ve bedeni ve zihni arındırdığına vurgu yapmaktadırlar. Ayrıca Esslin (1996) müziğin dini törenlerin baş unsuru olduğunu, insanlar arasında bir bağ oluşturduğunu, ve zihinsel olarak rahatlama ve konsantrasyon sağladığını öne sürmektedir. Horace (aktaran Dorsch, 1965), öğretim sırasında kullanılan müziğin öğrenciyi rahatlatmakla kalmayıp, konsantre olmasına ve zihinsel işlemleri daha odaklanmış şekilde yapmasına yardımcı olduğunu öne sürmektedir. Wallace (2001), müzikal şekilde sunulan metinlerin öğrenciler tarafından daha kolay hafızaya yerleştirildiğini ve müzik eşliğinde yapılan derslerin daha kolay öğrenildiğini söylemektedir.

Yapılan pek çok çalışma müzik ve insan zihninin birbirine bağlı olduğunu göstermiştir (Brezenoff ve Guiliano, 1982, Craig, 2002; Hogan ve Huesman, 2008; Zatorre ve McGill, 2005). Zatorre ve McGill (2005), insan zihninin müzik dinlerken pek çok zihinsel işleme gerek duyduğunu ve dikkat, hafızaya kayıt, psikomotor programlama, ve işitme şemaları oluşturma mekanizmalarını çalıştırmanın bunlardan

yalnızca birkaçı olduğuna vurgu yapmaktadır. Craig'e (2002) göre ise müzikle uğraşmak veya hoşça giden bir müzik dinlemek beynin tüm loblarındaki fonksiyonları harekete geçirmekte, duygusal ve zihinsel etkililik sağlamaktadır. Brezenoff ve Guiliano (1982), müziği tempo ve ritminin beynin zihinsel işlem kapasitesi üzerinde etkisi olduğunu ve dikkat filtrelerini çalıştırdığını söylemektedir. Hogan ve Huesman (2008), tarafından yapılan çalışma oldukça dikkat çekicidir. Bu araştırmacılara göre, müzik çalışmalarında bulunan veya sürekli müzikle iç içe olan çocukların zeka düzeyleri (IQ'ları) müzikle ilgisi olmayan çocuklardan çok daha yüksektir, bu nedenle de daha kolay öğrenmekte, öğrendiklerini uzun süreli hafızaya aktarabilmekte ve edindikleri bilgiyi daha etkili kullanabilmektedirler.

Rauscher ve arkadaşları (1993) makalelerinde, müzikle yapılan ders ile genel akademik başarı arasındaki bağlantıyı inceleyen birçok çalışmayı irdelemiştir. Çalışmalar iki geniş kategoriye ayrılmıştır: pasif müzik dinlemenin akademik testlerde performansa etkisi ve müzik öğretiminin akademik başarıya etkisi (Schellenberg, 2001). Araştırmacılar müzikle genel zeka, okuma, matematik ve mekânsal akıl yürütme arasındaki bağlantıları incelemişlerdir. Bu bağlantının sebebi tartışmaya açık olmasına rağmen, akademik başarıyı müzik eğitime katılımı ile ilişkilendiren önemli kanıtlar tespit edilmiştir. Mozart Etkisi hipotezi ise birçok çalışmada kanıtlanarak göz önünde bulundurulmuş ve değerlendirilmiştir ve bu kanıtlara dayanarak, pasif müzik dinlemenin sınıf performansını ve öğrenmeyi artırdığına dair çalışmalar yapılmıştır. Bilginin anlaşılmasında beynin diğer alanları da aktif olarak sorumludur ve müzik bütün bunların, kişinin zihninin aynı anda kullanılmasına neden olur (Sarason, 1980). Bu nedenle, müzik bir bütün olarak fayda sağlarken, bir araya getirilen bütün bireysel parçalardan çok daha fazlasını aktif hale getirmektedir. Bu Mozart Etkisi olarak bilinir. "Mozart Etkisi", (ME) aslen Mozart tarafından bir parça müzik dinledikten hemen

sonra mekânsal-zamansal akıl yürütme yeteneklerinin geçici olarak geliştirilmesiyle ilişkilendirilmiştir (Ivanov ve Geate, 2003) ve her türlü akademik sınavda müzik dinleme ve performans arasındaki bağlantıları göstermek için yaygın bir şekilde kullanılmaktadır. Rauscher ve arkadaşları (1995) müzik bilişiyile diğer yüksek beyin işlevleri arasındaki ilişkiler için korelasyonel, tarihsel ve anekdotsal kanıtlar bulmuştur ve müzik biliş ile matematiksel ya da mekânsal akıl yürütme gibi soyut işlemlerle ilgili bilişler arasında bir bağlantı olduğunu ortaya koymuşlardır.

Bir sınav için hazırlanan öğrenciler bazen, ders çalışırken birçok bilgiyi beyinlerine sığdırmaya çalışırken, ertesi gün sınavda bunun çoğunun gittiğini fark ederler. Akademik çalışmalar sırasında ise “Mozart etkisi” ile kısa veya bazen de uzun süreli olarak hafızanın arttığı kanıtlanmıştır. Klasik müzik dinlerken bilgilerin gözden geçirilmesi konsantrenin artması ile kolaylaşmakta ve, dinlenen müzik sayesinde öğrenilen bilgilerin daha uzun süre akılda tutulmasını sağlamaktadır. Bunun nedeni beynin birçok bölümünün aynı anda çalışmasıdır.

Diğer çalışmalarda ise müziğin öğrencilerin stresini azalttığına dair kanıtlar bulunmuştur. Stres öğrenciler üzerinde olumsuz etkileri olan tartışmalı bir evrensel bilinendir. Öğrenciler geleneksel olarak stresle başa çıkma stratejileriyle okul danışmanlarından yardım alarak stresle başa çıkmaktadırlar. Bazı okullarda akademik çalışma müziğin stresi azaltan özelliklerine odaklanmıştır. Müziğin stres ve depresyon arasındaki bağlantıda başa çıkma stratejisi olarak olumlu rolü incelemiştir. Yapılan araştırmalar hızlı ritimli ve mutlu eden müziğin bazı öğrencilerde olumlu etki yaratırken diğerlerinde sakin ve yavaş müziğin olumlu etki yarattığı müzikle stres-depresyon bağlantısının azaltılabileceği gözlemlenmiştir. Bu araştırmalar, müzikle beraber stres ile başa çıkmanın bazı açılardan alternatif strateji olarak kullanılabileceği belirtilmiştir. Bu yüzden olumlu bir zihniyete sahip olmak, stresi azaltmak veya

hafızayı geliştirmek ve akademik başarıyı artırmak için müzik dinlemek tüm öğrencilerin yararına olabilmektedir.

Yakın zamanda yapılan çalışmalar, arka planda çalınan müziğin özgül öğrenme güçlüğü olan veya özel eğitime ihtiyacı olan çocukların eğitiminde sakinleştirici etki yaptığı ve odaklanmaya yardımcı olarak öğrenmeyi destekleyici olduğu konusuna vurgu yapmaktadır (Črnčec, Wilson ve Prior, 2006; De Nora, 2000; Dlieo ve Bradt 2007; Sloboda ve arkadaşları, 2001).

Müzik dersinin öğrencilerin zihinsel, sosyal, psikolojik ve psikomotor gelişimlerine önemli etki yaptığı yapılan pek çok çalışmada ileri sürülmektedir (Folkestad, 2006; Karkın, 2018; Morrison, 2006).

Müziğin diğer dersler için de pekiştirici özelliği vardır. İngilizce ve matematik gibi dersler öğretilirken müziğin önemi bir çok kez araştırılmıştır. Müzik ile hem eğlenmek hem de öğrenmek daha çekici hale geldiğinden zor derslerin daha kolay ve eğlenceli hale getirilmesi öğrencilerin gelişim ve öğrenmelerini artırmaktadır.

Müziğin evrensel bir dil olduğu gerçeği altında birlikte şarkı söylemek, enstrümanlar çalmak öğrencileri daha sosyal bireyler yapmaktadır. Müzik çalışması için bir araya gelmek, projeler hazırlamak, programlara hazırlanmak öğrencileri birbirlerine yakınlılaştırarak onların sosyalleşmelerine olumlu etkiler yapmaktadır.

Müzik dersi branş öğretmenleri tarafından müfredata uygun olarak işlenmektedir. Diğer kültür derslerinden farklı olarak öğrenciler burada genellikle stres olmamakta, hatta diğer derslerindeki stresleri atabilmektedirler. Bir çok çalışma müziğin rahatlatıcı yönü olduğunu ortaya koymuştur. Dolayısıyla, yapılan müzik dersleri öğrencilerin rahatlamasını sağlamaktadır.

Özellikle ilkokul çağındaki öğrencilerde henüz tam olarak gelişmemiş psikomotor becerilerinin geliştirilmesinde müzik aletlerinin çok büyük katkısı

olmaktadır. Müzik aleti çalan öğrenci koordinasyon becerilerini ve uyumunu sağlamak için azami özeni göstereceğinden psikomotor gelişimi daha iyi olacak ve fiziksel gelişimi de daha erken ve sağlam olarak gerçekleşmektedir.

Okullardaki müzik dersi uygulamalarının en önemli dezavantajlarından bir tanesi okullarda yeterince müzik müfredat olmaması durumunda öğrencilerin müzik eğitimi için büyük bir engel teşkil etmektedir. Çünkü müziğe karşı yetenekli öğrencilerin keşfedilip bu alanda eğitimlerini sürdürmeleri için öğrencilerin bu yönlerini ortaya çıkartacak bir müfedata gereksinim gerekmektedir. Ayrıca müzik aletleri genellikle pahalı olduğundan öğrenciler okulda çalıp öğrendikleri pek çok müzik aletini evlerinde çalamayacaklarından pratik yapma ve pekiştirmeleri sağlanamayacaktır ve bu durumda müzik müfredatının başarısızlığı olarak algılanacaktır (Folkestad, 2006; Karkın, 2018; Morrison, 2006).

2.7 Müzik Eğitiminin Topluma Yararları

Müziğin, bireyin toplumsal gelişimine faydaları olduğu gibi, toplumun da kültürel ve estetik olarak gelişmesine katkısı büyüktür. (Geretsegger ve arkadaşları, 2017; Hays ve Minichiello, 2005; Kwon, Gang, ve Oh, 2013; Raglio ve arkadaşları, 2015; Sven-Olof Trängeberg ve Stomberg, 2013). Müzik, günlük hayattaki her aktiviteye eşlik eden, ruh halimize göre şekil alan veya şekillendiren, iş hayatında kurumsal işletmelerin reklam kampanyalarından canlı performanslara kadar toplumda büyük bir rol oynamaktadır. Müziğin sahip olduğu güç ve bakış açısı, bir kitleyi etkilemek için büyük ölçüde birçok alanda kullanılmaktadır. Bir reklamda veya bir kampanyada belirli melodilerin, bestelerin ve şarkıların bir ürüne ile eşleştirilmesi, bir ticari marka haline gelir ve çoğunlukla hali hazırda kurulmuş olan ritimle bütünleşir. Bu daha sonra, müziği tek başına değil, duyulduğu anda yalnızca ürünle ilgili kompozisyonu oluşturan yeni bir bireyler kültürü yaratır.

Müzik toplumdaki her birey için büyük bir rol oynar. Bir parça müzik; hatta bir sanatçının repertuarı bile dinleyiciyle gerçek anlamda eşleşebilir ve yaşamlarına bir öğreti ve çağrışım kaydı oluşturabilir. Çoğumuz müziğin etrafımızda belirtisi veya ifadesiyle ilişki kurabiliriz; 'Bu şarkı bana çocukluğumdaki yaz günlerini hatırlatıyor'. Bunun için müziğin gizeminin ötesinde somut bir açıklama var mı? Müziğin bizimle doğrudan iletişim kurduğu ve yaşamlarımız boyunca bizi etkileyebileceği kabul edilebilir. Bu, bir bütün olarak toplum üzerindeki etkisinin olduğu varsayılabilir.

Müziğin toplumsal bilinci değiştirebileceğini kabul eden bir çok çalışma yapılmıştır ve müziğin yol açabileceği olumlu etkiler üzerinde durulmalıdır. İçinde olduğumuz tüketim ve kapitalist çağda müziğin hayati bir rol oynadığı söylenebilir. Müzik algısı, toplum sembolü, kişisel bağlantı, bebeklik döneminden ölüme kadar hayatın her döneminde yer alan, cinsellik algısı ve cinsiyet rolleriyle doğrudan bağlantılı olabilen bir yaşam parçasıdır. Bu nedenle, bir bireyin müziğin algılanan bütünüyle olumsuz olan çağrışım veya öğretilerle değil, olumlu şekillerde kullanılıp etkileyebileceği de vurgulanabilir. Eğitimin üstlendiği rol, yarattığımız, hazmettiğimiz ve yaşayıp mutlu olduğumuz müziğin bu algılarını yönlendirmede oldukça etkilidir. Yarattığımız müziğin büyük bir kısmı, o andan önce gelen yaşam içindeki yolculuğumuzdur. Cinsel şiddet içeren sözleri içermeleri nedeniyle eleştirilen bir hip-hop sanatçısının, önceki deneyimleri olmadan bunu yapamayacağı söylenebilir. Bu, sözde ekonomik değerlerini en üst düzeye çıkarmak için bu yöntemleri tamamen kullananları dışlar. Bestecinin değerlerini eğitim biçiminde anlayarak bu konular tartışma ile ele alınabilir.

Eğitim sistemleri ve diğer bilimler alanından yapılan birçok çalışma bize müziğin insanlar üzerinde, özellikle çocuklar üzerinde ve onların bilişsel ve

psikofiziksel gelişiminde büyük etkisi olduğunu gösteriyor. Müziğin iyi etkisi hakkında ayrıca, müzik dinleme ve müzik çalma sırasında serebral korteksin çalışmaları hakkında inanılmaz bilgiler sağlayan müzik ve ritim uyarımı konusundaki nörolojik araştırmalarda kanıtlar bulunmaktadır. Müziğin iyi etkisine dair bu inanılmaz kanıtların yanı sıra, eğitim sistemi, okulda ve hayatta matematikten, dillerden ve bilimden daha önemli bir şey olmadığı düşüncesiyle yönlendirilen zıt temellere dayanıyor. Maalesef KKTC eğitim sistemindeki her türlü sanat, çocuk gelişimi için bir az değeri olan bir konu olarak kabul edilir. Bu nedenle, haftalık ve yıllık müzik derslerinin sayısı daha düşüktür ve bu derslerin çoğunda öğretmenler matematik veya başka bir alanda ders alırlar.

Bölüm 3

ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

Araştırma nicel ve nitel araştırma yöntemlerinden yararlanılmış karma bir çalışmadır. Okul müdürlerinin müzik eğitimine karşı tutumlarını ve bu tutumların müzik öğretmenleri tarafından algıları arasındaki farkı irdelemek ve araştırma sorusu 1,2,3,4,5'e yanıt bulmak için nicel, KKTC'de müzik eğitimi gerekliliği, yaşanan eksiklik ve sorunlar ve çözüm önerilerine ilişkin yanıtlar için şse nitel araştırma yöntemlerinden yararlanılmıştır.

3.1 Karma Yöntem

Araştırma karma yöntem temel alınarak desenlenmiştir. Karma yöntemin seçilmesindeki ana amaç örneklem sayısının kısıtlı olmasından dolayı nicel çalışmanın nitel unsurlar ile desteklenerek daha somut ve kesin verilere ulaşılacağına olan inançtır. Bu çalışmadaki karma yöntemde, nicel yöntemlerle elde edilen bulguların derinlemesine incelenmesi için nitel yöntemler devreye konmuştur, nicel yöntem durum betimlemesi için kullanılırken, nitel yöntem, betimlenen durumda, okul müdürlerinin / müdür vekillerinin elde edilen bulgulara yönelik açıklamalarına yer verilmiştir. Olaylar veya durumlar karşısındaki tutumlar göreceli ve çok boyutlu olduğundan tutumlara etki eden etmenleri tutumun ne olduğunu anlamak kadar önemlidir (Creswell, 2013; Johnson ve Christensen, 2014; Karasar, 2002; Merriam, 2013; Şimşek, Yıldırım, ve Topkaya, 2006).

3.1.1 Nicel Araştırma

Nicel Araştırma, farklı kaynaklardan elde edilen verileri toplamanın ve analiz etmenin yapılandırılmış yoludur. Nicel Araştırma, sonuçları elde etmek için sayısal, istatistiksel ve matematiksel araçları içerir. Nicel bir araştırma için kullanılan veri toplama araçları anketler ve deneylerdir. Deneyler, belirli bir problemle ilgili birkaç bağımsız veya birbirine bağımlı faktörün sebep-sonuç ilişkisine ilişkin spesifik sonuçları elde etmek için kullanılırlar. Nicel bir pazar araştırması yapmak için en yaygın olarak kullanılan yaklaşım alanda araştırma yapmak veya anket uygulamaktır. Alanda yapılan araştırmalar, yüz yüze, telefon, çevrimiçi veya bilgisayar destekli röportajlar dahil olmak üzere birkaç farklı yöntem kullanılarak yapılabilmektedir. Anket yönteminin seçilmesindeki ana amaç veri toplamanın hızlı, net ve doğrudan olmasıdır.

3.1.1.1 Nicel Veri Toplama Aracı: Okul Yöneticileri Müzik Eğitimi Dersi Tutum Ölçeği

Araştırmanın nicel veri toplama kısmında müzik öğretmenlerine ve okul müdürlerine dağıtılan kişisel bilgi formu ve ‘Okul Yöneticileri Müzik Eğitimi Dersi Tutum Ölçeği’ yer almaktadır (Ek 1). Ölçek, müzik öğretmenlerine uygulanmak üzere Elvan Gün (2009) tarafından ilgili literatür taraması ve 8 öğretmen ile yapılan görüşmeler neticesinde 20 maddeden oluşacak şekilde geliştirilmiştir. Ölçek (Ek 1) öğretimsel liderlik özellikleri temel alınarak hazırlanmıştır. İçerik geçerliliği için Gün, uzman görüşüne, ölçeğin maddelerinin anlaşılabilirliğini test etmek için ise müzik öğretmenlerinin görüşlerine başvurmuştur. Ölçeğin (Ek 1) Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı 0,92 olarak bulunmuştur. Ölçek (Ek 1) 5’li Likert Ölçeğine göre hazırlanmış 5- tamamen katılıyorum, 4- katılıyorum, 3- karasızım, 2- katılmıyorum, 1- hiç katılmıyorum şeklinde derecelendirilmiştir. Ölçek (Ek 1), katılımcıların demografik

bilgilerini ölçen 10 adet sorudan oluşan kişisel bilgi formu (Ek 5), çalışılan okul hakkında toplam 4 adet soru ve tutum ve algıları sınavan toplam 20 adet sorudan meydana gelmektedir. Her ifadeden sonra, 5 cevaplı ölçeği kullanarak, bu hedeflere ne ölçüde ulaşıldığını tespit edip bu tezin amaçlarına cevap vermek için kullanılmıştır. 5’li Likert 2.5 ortalama üstü olumlu tutum altı ise olumsuz tutum, ve 2.5 ortalama üstü olumlu algı ve altı olumsuz algı olarak kabul edilmiştir. İlk veri toplama aracı olarak Elvan Gün (2009) tarafından hazırlan anket formu ölçek (Ek 1) olarak kullanılmıştır. Ölçek (Ek 1), 2018-2019 akademik yılında görev yapan çalışma grubuna okul müdürü ve öğretmen olarak iki başlık altında uygulanmıştır. Öğretmenlerin cevapladığı anketin birinci boyutu, araçların yeterliliğini, ikinci boyutu ise sorunların giderilmesine verilen desteği öğretmenlerin gözünden ölçmektedir. Aynı anketin okul müdürlerine uygulanan anketin birinci boyutu, araçların yeterliliğini, ikinci boyutu ise sorunların giderilmesine verilen desteği müdürlerin gözünden ölçmektedir.

Okul müdürlerinin müzik eğitimi dersine karşı tutumlarını belirtmeleri için bu ölçekteki maddeler okul müdürlerinin yanıt vereceği şekilde dağıtılmış ve uygulanmıştır; müzik öğretmenlerinin okul müdürlerinin müzik eğitimi derslerine karşı tutumlarını nasıl algıladıklarını ölçmek için ise ölçek (Ek 1) üzerinde hiçbir değişiklik yapılmadan uygulanmıştır.

3.1.2 Nitel Araştırma

Nitel araştırma genellikle daha fazla araştırmaya, sözel, davranışsal veya gözlemsel verilerin toplanmasına bağlı bir araştırma türüdür. Geniş bir kapsamı vardır ve genellikle var olan potansiyel sorunların nedenlerini araştırmak için kullanılır. Nitel araştırma için yarı yapılandırılmış mülakat soruları hazırlanarak katılımcıların müzik eğitimine karşı tutum ve algıları konusunda analizler yapılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme seçilmesinin amacı resmi bir soru listesini sıkı sıkıya takip etmek yerine daha

fazla soru sorulabilecek esnek bir mülakat hedeflenmesidir. Bu nedenle basit bir soru ve cevap formatı yerine daha fazla soru sorulmuş ve cevaplar alınmıştır.

3.1.2.1 Nitel Veri Toplama Aracı: Yarı Yapılandırılmış Görüşmeler

Araştırmanın nitel kısmında, nicel yöntemle elde edilen bulguların açıklanması için çalışma grubundaki toplam 8 okul müdürü ve müzik öğretmeni ile yarı yapılandırılmış görüşmeler yapılmıştır; Bu görüşmelerin her biri yaklaşık bir saat sürmüştür. Görüşmeler kaydedilmiş ve analiz edilebilmesi için deşifre edilip yazılı hale getirilmiş ve analizleri yapılmıştır. Tüm okul görüşmeleri kaydedilirken isimlerle değil birden başlayarak (IM1, IM2, OM1, OM2 gibi) numaralar verilmiştir. Analizler de sadece görüşme yapılan kişinin ilkokul mu ortaokulda mı görevli olduğu belirtilmiştir. Araştırmanın amacı için aşağıdaki yarı yapılanmış görüşme soruları kullanılmıştır.

1. Sizce okul müfredatında müzik dersinin yer almasının nedeni nedir?
2. Müzik dersi müfredatı öğrencilerinizin yaş grubu ve gereksinimlerine uygun mudur?
3. Müzik dersinin öğrencilerinizin akademik başarıları üzerinde etkisi var mıdır? Varsa bunun nasıl bir etki olduğunu açıklar mısınız? Yoksa sizce neden yok?
4. Sizce müzik dersi öğrencilerinizin sosyal tutum ve davranışlarını doğrudan veya dolaylı olarak etkiliyor mu? Örneklendirir misiniz?
5. Müzik dersinde öğretmenlerin branşlaşmış olması sizce önemli/gerekli mi? Neden?
6. Okulunuz dahilindeki müzik etkinliklerinin (koro ve orkestra çalışmalarının) öğrencileriniz üzerinde ne gibi etkileri vardır?
7. Okullar arası müzik etkinliklerinin (müzik yarışmaları ve ya festivallerinin) öğrencileriniz üzerinde ne gibi etkileri vardır?

8. Okulunuzda müzik eğitimi ile ilgili ne gibi eksiklik ve/veya sorunlar yaşamaktasınız? Bunlara ilişkin önerileriniz nelerdir?

3.1.3 Çalışma Grubu

Araştırmanın evrenini 2018 - 2019 öğretim yılında KKTC Milli Eğitim ve Kültür Bakanlığı'na bağlı ilk ve orta okullarda görevli okul müdürleri ve aynı okullarda görev yapan müzik öğretmenlerinden oluşmaktadır. Çalışma grubunun özeti Tablo 3.1'de verilmiştir. Araştırmanın çalışma grubu, çeşitliliği yansıtmak amacı ile Kuzey Kıbrıs'ın altı ilçesinin (Lefkoşa, Mağusa, Girne, Güzelyurt, Lefke, Yeni İskele) her birinden temsili örneklem seçilerek oluşturulmuştur.

Tablo 3.1. Çalışma Grubu

İlçe	İlkokul-Ortaokul	Müdür	Müzik Öğretmeni
Lefkoşa	5	5	5
Mağusa	4	4	3
Girne	2	2	2
Güzelyurt	2	2	1
Lefke	2	2	2
Yeni İskele	2	2	1
Toplam	17	17	14

Çalışma grubu oluşturulurken ilçelerin nüfus olarak büyüklüğüne paralellik gösteren okul sayıları ile toplam 17 okul belirlenmiştir. Lefkoşa ve ilçesinden 5, Mağusa ilçesinden 4 tane ilk ve ortaokul çalışma grubuna dahil edilirken diğer ilçelerden, Girne, Güzelyurt, Lefke ve Yeni İskeleden 2'şer okul çalışma grubuna dahil edilmiştir. Her okuldan 1 müdür 1'de müzik öğretmeni katılımcı olarak çalışmada yer almışlardır. Böylece çalışmada 17 okul müdürü, 14 de müzik öğretmeni yer almıştır.

3.1.4 Veri Toplama Yöntemi

Çalışmanın amacına ulaşmak ve veri çeşitlemesi yapmak için, karma araştırma desenlerinden açıklayıcı yöntem yolu ile veri toplanmıştır. Çalışma grubunda yer alan

olan mzk öğretmenleri ve okul müdürlerinden elde edilen verilerin, okul müdürlerinin görüş, deneyim ve yaşantıları ile desteklenmesi ve/veya açıklanması için yarı yapılandırılmış görüşmelerle veriler elde edilmiştir (Creswell ve Clark, 2016; Yıldırım ve Şimşek, 2016).

Ayrıca nicel çalışmanın parçası olarak okul müdürleri ve mzk öğretmeleri ile görüşme yapılmıştır. Bu görüşme yapılan anketlerdeki sonuçları desteklemesi amacıyla anketin uygulandığı ğretmen ve müdürlerden seçme yapılarak yapılan nicel araştırmanın sonuçlarını desteklemek amacıyla uygulanmıştır. Görüşmelerde hem müdürlerin hem de mzk ğretmenlerinin bu sözel bölümde mzk programını destekleme yeteneklerini ve engellerini dinlemek ve anket sonuçları ile bağdaştırmak için görüşmede yarı yapılandırılmış açık uçlu sorular sorulmuştur. Mülakatta sorulan yarı yapılandırılmış sorular aşağıdadır;

Analizler de sadece görüşme yapılan kişinin ilkokul mu ortaokulda mı görevli olduğu belirtilmiştir. Araştırmanın amacı için aşağıdaki yarı yapılanmış görüşme soruları kullanılmıştır.

1. Sizce okul müfredatında mzk dersinin yer almasının nedeni nedir?
2. Mzk dersi müfredatı ğrencilerinizin yaş grubu ve gereksinimlerine uygun mudur?
3. Mzk dersinin ğrencilerinizin akademik başarıları üzerinde etkisi var mıdır? Varsa bunun nasıl bir etki olduğunu açıklar mısınız? Yoksa sizce neden yok?
4. Sizce mzk dersi ğrencilerinizin sosyal tutum ve davranışlarını doğrudan veya dolaylı olarak etkiliyor mu? rneklendirir misiniz?
5. Mzk dersinde öğretmenlerin branşlaşmış olması sizce önemli/gerekli mi? Neden?

6. Okulunuz dahilindeki müzik etkinliklerinin (koro ve orkestra çalışmalarının) ğrencileriniz üzerinde ne gibi etkileri vardır?
7. Okullar arası müzik etkinliklerinin (müzik yarışmaları ve ya festivallerinin) ğrencileriniz üzerinde ne gibi etkileri vardır?
8. Okulunuzda müzik eğitimi ile ilgili ne gibi eksiklik ve/veya sorunlar yaşamaktasınız? Bunlara ilişkin önerileriniz nelerdir?

3.1.5 Veri Analizi

Araştırmanın nicel bölümünde toplanan veriler, SPSS-20 programı yardımı ile analiz edilmiştir. Bu amaç doğrultusunda frekans tablo analizleri, betimleyici analizler, eşlenmiş örneklem t-istatistik (Paired Sample t-test) ve ANOVA analizleri gerçekleştirilmiştir. 1. ve 3. Araştırma sorularını yanıtlamak için betimleyici istatistiki analizlerle ortalama değerler ve standart sapmalar alınmış; 2. Ve 4. araştırma sorularını yanıtlamak için ANOVA analizleri yapılmış ve 5. araştırma sorusunu yanıtlamak için ise eşlenmiş örneklem t-testi yapılmıştır.

Araştırmanın nitel bölümünde ise okul müdürleri ile yapılan görüşmelerin deşifre edilmiş metinlerinden yola çıkararak elde edilen veriler kodlanmış, kategorilere, temalara ve alt temalara ayrılmış ve bulgular araştırmacı tarafından yorumlanmıştır. Bu amaçla, okul müdürlerinin müzik eğitiminin önemi ve gerekliliğine ilişkin görüşleri; okul müdürlerinin, müzik eğitiminin öğrencilerin akademik ve sosyal gelişim ve başarisına ilişkin görüşleri; KKTC'de yaşanmakta olan, müzik eğitimine ilişkin eksiklik ve sorunlar; ve okul müdürlerinin bu eksiklik ve sorunlara yönelik nerileri kategoriler, temalar ve alt temalar şeklinde yorumlanmıştır.

Bölüm 4

BULGULAR

Çalışmanın bulgular kısmında ilk önce nicel araştırma bulguları ele alınmıştır. Katılımcı okul müdürleri ve müzik öğretmenlerine ait kişisel bilgiler ve okulun müzik eğitimi olanaklarına yönelik bilgiler betimleyici statistik, araştırma sorusu 1. ve 3. soruya yanıt bulmak için ortalama ve standart sapmalar, 2. ve 4. sorulara yanıt bulmak için ANOVA ve 5. Soruya yanıt bulmak için yanıt bulmak için ise eşlenmiş örneklem t-testi statistik analizleri uygulanmıştır.

4.1 Nicel Araştırma Bulguları

SPSS-20 programı ile yapılan analizlerden elde edilen bulgular aşağıda anlatılmıştır. İlk önce İlkokul ve ortaokul müdürlerinin müzik eğitimine karşı tutumlarını ‘Okul Yöneticileri Müzik Eğitimi Dersi Tutum Ölçeği’ndeki maddelere göre nasıl ifade ettiklerini ve ilkökul ve ortaokul müzik öğretmenlerinin okul müdürlerinin müzik derslerine ilişkin tutumları ile ilgili algılarının düzeyini analiz etmek için frekans analizleri yapılmıştır. Sonrasında ise Müdür ve Müzik Öğretmenlerinin önermelere verdikleri cevapların betimleyici istatistikleri anlatılmıştır. Daha sonra ise İlkokul ve ortaokul Müdürlerinin ifade ettikleri müzik eğitimine karşı tutumları ile ilkökul ve ortaokul Müzik Öğretmenlerinin okul müdürlerinin müzik derslerine ilişkin tutumları ile ilgili algıları arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığını analiz etmek için t-istatistik analizleri yapılmıştır. Son olarak ilkökul ve ortaokul Müdürlerinin ifade ettikleri müzik eğitimine karşı tutumlarının cinsiyet, yaş ve konu alanına göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini test

etmek ve ilkököl ve ortaokul Müzik Öğretmenlerinin okul Müdürlerinin müzik eğitimine karşı tutumlarına ilişkin algılarının cinsiyet, yaş ve hizmet yılına göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediklerini test etmek için Varyans Analizleri (ANOVA) yapılmıştır.

4.1.1 Okul müdürlerine ilişkin kişisel bilgiler

Katılımcı Müdürlerin kişisel özellikleri tablo 4.1 – 4.8’de verilmiştir.

Tablo 4.1. Katılımcı Müdürlerin Cinsiyet Dağılımı

	Katılımcı Sayısı	Yüzde
Erkek	14	82,4
Kadın	3	17,6
Toplam	17	100,0

Tablo 4.2. Katılımcı Müdürlerin Yaş Dağılımı

Yaş Aralığı	Katılımcı Sayısı	Yüzde
36-40	1	5,9
41-45	1	5,9
46-50	3	17,6
51-55	6	35,3
56 ve üstü	6	35,3
Toplam	17	100,0

Tablo 4.3. Katılımcı Müdürlerin Öğrenim Durumları

Öğrenim Durumu	Katılımcı Sayısı	Yüzde
Öğretmen Akademisi Lisans	6	35,3
Eğitim Fakültesi Lisans	5	29,4
Yüksek Lisans	5	29,4
Doktora	1	5,9
Toplam	17	100,0

Tablo 4.4. Katılımcı Müdürlerin Alan Dağılımları

Alan	Katılımcı Sayısı	Yüzde
Sınıf Öğretmenliği	7	41,2
Matematik Öğretmenliği	1	5,9
Fen Bilgisi Öğretmenliği	2	11,8
Beden Eğitimi Öğretmenliği	2	11,8
Müzik Öğretmenliği	1	5,9
Yabancı Dil Öğretmenliği	3	17,6
Turizm İşletmeciliği	1	5,9
Toplam	17	100,0

Tablo 4.5. Katılımcı Müdürlerin Çalıştıkları Okulun Türü

Okul Türü	Katılımcı Sayısı	Yüzde
İlkokul	8	47,6
Ortaokul	9	52,4
Toplam	17	100,0

Tablo 4.6. Katılımcı Müdürlerin Okuldaki Görevleri

Görev	Katılımcı Sayısı	Yüzde
Okul Müdürü	15	88,2
Müdür Vekili	1	5,9
Müdür Yardımcısı	1	5,9
Toplam	17	100,0

Tablo 4.7. Katılımcı Müdürlerin Meslek Hizmet Süreleri

Meslek Hizmet Süresi	Katılımcı Sayısı	Yüzde
21 Yıl ve üstü	17	100,0
Toplam	17	100,0

Tablo 4.8. Katılımcı Müdürlerin Yönetimde Buldukları Süre

Yönetimde Bulunulan Süre	Katılımcı Sayısı	Yüzde
1-5 Yıl	4	23,5
6-10 Yıl	2	11,8
11-15 Yıl	4	23,5
16-20 Yıl	3	17,6
21 Yıl ve üstü	4	23,5
Toplam	17	100,0

Araştırmaya katılan okul müdürlerinin %47.6'sı (8 tanesi) ilkokul, %52.4'ü (9 tanesi) ortaokul müdürüdür. Katılımcı müdürlerin %82'si (14 tanesi) erkek, %18'i (3 tanesi) kadındır; %6'sı (1 tanesi) 36-40, %6'sı (1 tanesi) 41-45; %18'i (3 tanesi) 46-50; %35'i (6 tanesi) 51-55; ve geriye kalan %35'i ise 56 ve üstü yaş aralığındadır. Öğretim durumlarına bakıldığında, %6'sının (1 tanesinin) Doktora; %29'unun (5 tanesinin) Yüksek Lisans; yine %29'unun (5 tanesinin) Eğitim Fakültesi Lisans, ve %36'sının (6 tanesinin) Öğretmen Akademisi Lisans mezunu olduğu görülmektedir. Katılımcı müdürlerin %6'sı (1 tanesi) Turizm işletmeciliği; %6'sı (1 tanesi) Matematik Öğretmenliği ve yine %6'sı Müzik öğretmenliği mezunudur. %12'si (2 tanesi) Fen Bilgisi öğretmenliği; %12'si (2 tanesi) Beden Eğitimi; %18'i (3 tanesi) Yabancı Dil Öğretmenliği; ve %41'i (7 tanesi) ise Sınıf Öğretmenliği mezunudur. Katılımcı müdürlerin %48'i (8 tanesi) ilkokul, %52'si (9 tanesi) ise ortaokulda görev yapmaktadır. Katılımcı okul yöneticilerinden %88'i (15 tanesi) atanmış müdür, %6'sı (1 tanesi) müdür vekili ve %6'sı (1 tanesi) müdür yardımcısı konumundadır. Katılımcı müdürlerin hepsi devlete 21 yıl ve üstü hizmet vermiş durumdadırlar. Ancak, bunlardan %12'si (2 tanesi) 6-10; %18'i (3 tanesi) 16-20 yıl; %24'i (4 tanesi) 1-5 yıl; diğer %24'ü (4 tanesi) 11-15 yıl; ve diğer %24'ü (4 tanesi) ise 21 yıl ve üstü okul müdürü olarak görev yapmışlardır. Okul müdürlerine dağıtılan ölçekte okullarında etkinlik salonu bulunup bulunmadığı; okullarındaki etkinlik salonunun müzik gösterileri için uygun olup olmadığı; ve okullarının müzik alanındaki başarıları sorulmuştur. Verilerin analizinden elde edilen bulgular Tablo 4.9 - 4.13'te verilmiştir.

Tablo 4.9. Müdür Katılımcıların Müzik Aleti Çalma Dağılımları

Müzik aleti çalıyor mu?	Müzik aleti çalan sayısı	Yüzde
Evet	4	23,5
Hayır	13	76,5
Toplam	17	100,0

Tablo 4.10. Müdür Katılımcıların Çaldığı Müzik Aletleri

Çaldığı müzik aleti	Katılımcı Sayısı	Yüzde
Piyano, Gitar, Ut, Bağlama	1	25,0
Flüt	1	25,0
Gitar	2	50,0
Toplam	4	100,0

Tablo 4.11. Okullarda Etkinlik ve Gösteri Salonu

Okullarda Etkinlik ve Gösteri Salonu	Katılımcı Sayısı	Yüzde
Var	9	52,9
Yok	8	47,1
Toplam	17	100,0

Tablo 4.12. Okuldaki Salonların Müzik Gösterilerine Uygunluğu

Okuldaki Salonların Müzik Gösterilerine Uygunluğu	Katılımcı Sayısı	Yüzde
Uygun	4	44,4
Uygun değil	5	55,6
Toplam	9	100,0

Tablo 4.13. Müdür Katılımcıların Okullarındaki Müzik Başarı Düzeyi Cevapları

Müzik başarı düzeyi	Katılımcı sayısı	Yüzde
Telsim Free Zone okullar arası Müzik Yarışması ikinciliği	1	5,9
Uluslararası Müzik Yarışması katılımı	2	11,8
Herhangi bir Başarımız yoktur yanıtı Vardır (Belirtilmedi)	12	70,6
Mağusa Vodafone Müzik Yarışması Birinciliği	1	5,9
Toplam	17	100,0

Elde edilen veriler ışığında, araştırmaya katılan 17 okulun %53'ünde (9 tanesinde) etkinlik ve gösteri salonu bulunmakta; %46'sinde (8 tanesinde) etkinlik ve gösteri salonu bulunmamaktadır. Etkinlik ve gösteri salonu bulunan 9 okulun %44'ünün (4 tanesinin) etkinlik ve gösteri salonu gösterilere uygunken %57'sinin (5

tanenin) uygun bulunmamıştır. Araştırmaya katılan 17 okul müdürünün pek çoğunun (%71 yani 12'sinin) herhangi bir müzik başarısı olmadığı belirtilmiştir. Başarıları olduğunu belirten müdürlerin okullarından biri Mağusa Vodafone Müzik Yarışması birinciliğini, biri Telsim Freezone Okullararası Müzik Yarışması ikinciliğini kazanmış ve ikisi uluslararası müzik yarışmalarına katılmıştır. Katılımcı müdürlerin herhangi bir müzik aleti çalıp çalmadıklarının dağılımı Tablo 4.9'da verilmiştir. Katılımcı müdürlerin %24'ü herhangi bir müzik aleti çaldığını beyan ederken, %76'ı herhangi bir müzik aleti çalmadığını beyan etmiştir. Katılımcı müdürlerin çaldıkları müzik aletlerinin dağılımı Tablo 4.10'da verilmiştir. Müzik aleti çaldığını beyan eden dört katılımcı müdürden 1 tanesi, %25'i Piyano, Gitar, Ud ve Bağlama çaldığını, diğer 1 tanesi, %25'i Flüt çaldığını ve 2 tanesi, %50'i Gitar çaldığını beyan etmiştir.

4.1.2 Okullara ait bilgiler:

Katılımcı müdürlerin okullarında etkinlik ve gösteriler için salon olup olmadığına verdikleri yanıtların dağılımı Tablo 4.11'de yer almaktadır. Katılımcı müdürlerin %47'i okullarında etkinlik ve gösteriler için salon olmadığını, %53'ü ise okullarında etkinlik ve gösteriler için salon bulunduğunu belirtmişlerdir. Katılımcı müdürlerin okullarındaki salonlarının müzik gösterilerine uygunluğuna verdikleri yanıtlar Tablo 4.12'de yer almaktadır. Araştırmaya katılan ve okullarında etkinlik ve gösteriler için salon bulunduğunu söyleyen 9 Müdürün %44'ü okullarında etkinlik ve gösteriler için bulunan salonlarının müzik gösterilerine de uygun olduğunu, %56'ı ise salonlarının müzik gösterilerine uygun olmadığını belirtmişlerdir. Katılımcı müdürlerin okullarının müzik başarı düzeylerine verdikleri cevaplar Tablo 4.13'de yer almaktadır. Katılımcı müdürlerden 1'i (%6) 'Telsim Free Zone okullar arası Müzik Yarışması İkincilik' derecesi elde ettiklerini, 2'i (%12) müzik yarışmasında başarıları olduğunu ancak bu başarının ne olduğunu belirtmemiştir. Müdürlerden 1'i (%6)

‘Mağusa Vodafone Müzik Yarışması Birincilik’ derecesi elde ettiklerini, 1’i (%6) ‘Uluslararası Müzik Yarışması’ başarıları olduğunu (yarışmanın ve elde edilen derecenin ne olduğu belirtilmemiştir) belirtmiştir. Müdürlerden 12’i (%71)’i ise herhangi bir müzik yarışma başarıları bulunmadığını belirtmişlerdir.

4.1.3 Araştırmaya katılan müzik öğretmenlerinin kişisel bilgileri

Araştırmaya katılan müzik öğretmenlerinin kişisel bilgileri Tablo 4.14 – 4.21’de verilmiştir.

Tablo 4.14. Katılımcı Müzik Öğretmenleri Cinsiyet Dağılımı

Cinsiyet	Katılımcı Sayısı	Yüzde
Erkek	9	64,3
Kadın	5	35,7
Toplam	14	100,0

Tablo 4.15. Müzik Öğretmenleri Yaş Dağılımları

Yaş Dağılımı	Katılımcı Sayısı	Yüzde
22-25	2	14,3
26-30	3	21,4
31-35	1	7,1
36-40	1	7,1
41-45	3	21,4
46-50	3	21,4
51-55	1	7,1
Toplam	14	100,0

Tablo 4.16. Müzik Öğretmenleri Öğrenim Durumları

Öğrenim Durumu	Frekans	Yüzde
Öğretmen Akademisi Lisans	8	57,1
Eğitim Fakültesi Lisans	5	35,7
Yüksek Lisans	1	7,1
Toplam	14	100,0

Tablo 4.17. Müzik Öğretmenleri Alan Dağılımları

Alan	Katılımcı Sayısı	Yüzde
Sınıf Öğretmenliği	3	21,4
Müzik Öğretmenliği	9	64,3
Okul Öncesi	1	7,1
Zihinsel Engelliler Öğretmeni	1	7,1
Toplam	14	100,0

Tablo 4.18. Müzik Öğretmenleri Çalıştığı Okulun Türü Dağılımları

Çalışılan Okul Türü	Katılımcı Sayısı	Yüzde
İlkokul	9	64,3
Ortaokul	5	35,7
Toplam	14	100,0

Müzik öğretmenlerinin %64'ü (9 tanesi) ilkokul, %36'sı (5 tanesi) ortaokul müdürüdür. Katılımcı öğretmenlerin %64'ü (9 tanesi) erkek, %36'i (5 tanesi) kadındır; %14'ü (2 tanesi) 22-25 %21'i (3 tanesi) 26-30; %7'si (1 tanesi) 31-35; %7'si (1 tanesi) 36-40; %21'i (3 tanesi) 41-45; diğer %21'i (3 tanesi) 46-50; ve %7'si (1 tanesi) 51-55 yaş aralığındadır. Öğretim durumlarına bakıldığında, %57'sinin (8 tanesinin) Öğretmen Akademisi Lisans; %36'sının (5 tanesinin) Eğitim Fakültesi Lisans; ve %7'sinin ise (1 tanesinin) Yüksek Lisans mezunu olduğu görülmektedir. Katılımcı öğretmenlerin %21'i (3 tanesi) Sınıf Öğretmenliği; %64'ü (9 tanesi) Müzik Öğretmenliği; %7'si (1 tanesi) Okul Öncesi Öğretmenliği; %7'si ise (1 tanesi) Zihisel Engelliler Öğretmenliği mezunudur.

Katılımcı 14 müzik eğitimi veren öğretmenin %7'si (1 tanesi) okulda müdür yardımcılığını yürütmekte; %7'si (1 tanesi) destek eğitim odası sorumluluğunu üstlenmekte; %86'sı ise salt müzik öğretmeni olarak çalışmaktadır. Bu öğretmenlerden %21'i (3 tanesi) 1-5 yıl; %21'i (3 tanesi) 6-10 yıl; %7'si (1 tanesi) 11-15 yıl; %21'i (3 tanesi) 16-20 yıl; ve %29'u (4 tanesi) 21 yıl ve üstü hizmet

vermişlerdir. Bu öğretmenlerin tümü bir müzik aleti çalmaktadır. %21'i (3 tanesi) Gitar; %14'ü (2 tanesi) Piyanoy; %14'ü (2 tanesi) Keman; %14'ü (2 tanesi) hem Gitar hem Piyanoy; %7'si (1 tanesi) hem Gitar hem Akordeon; %7'si (1 tanesi) hem Gitar hem Flüt; %7'si (1 tanesi) Org, Akordeon ve vürcmalı çalgılar çaldığını belirtirken, bir müzik aleti çaldığını söyleyen %14 (2 tanesi) ise hangi aleti çaldığını belirtmemiştir.

Tablo 4.19. Müzik Öğretmenleri Okuldaki Görevleri Dağılımı

Okuldaki Görevi	Katılımcı Sayısı	Yüzde
Müdür Yardımcısı	1	7,1
Müzik Öğretmeni	12	85,7
Destek Eğitim Odası	1	7,1
Toplam	14	100,0

Tablo 4.20. Müzik Öğretmenleri Meslekteki Hizmet Süreleri

Hizmet Süreleri	Katılımcı Sayısı	Yüzde
1-5 Yıl	3	21,4
6-10 Yıl	3	21,4
11-15 Yıl	1	7,1
16-20 Yıl	3	21,4
21 Yıl ve üstü	4	28,6
Toplam	14	100,0

Tablo 4.21. Müzik Öğretmenleri Müzik Aleti Çalma Dağılımları

Müzik Aleti Çalıyor mu?	Katılımcı Sayısı	Yüzde
Evet	14	100,0
Toplam	14	100,0

Tablo 4.22. Müzik Öğretmenleri Çaldıkları Müzik Aletleri Dağılımı

Çaldıkları Müzik Aleti	Katılımcı Sayısı	Yüzde
Gitar	3	21,4
Piyano	2	14,3
Keman	2	14,3
Gitar, Akordeon	1	7,1
Belirtilmedi	2	14,3
Gitar, Piyano	2	14,3
Org, Akordeon, Vurmalı	1	7,1
Gitar, Flüt	1	7,1
Toplam	14	100,0

4.1.4 Araştırma Sorusu 1: İlkokul ve ortaokul müdürleri müzik eğitimine karşı tutumlarını ‘Okul Yöneticileri Müzik Eğitimi Dersi Tutum Ölçeği’ndeki’ (Ek 1) (Gün,2009) maddelere göre nasıl (olumlu-olumsuz) ifade etmektedirler?

Bu soruya yanıt bulmak için betimleyici istatistiksel analizler yapılmış, frekanslar, ortalamalar (\bar{x}) ve standart sapmalar (SS) alınmıştır. Tablo 4.23 okul müdürlerinin 19 maddeden oluşan ‘Okul Yöneticileri Müzik Eğitimi Dersi Tutum Ölçeğine’ (Ek 1) (Gün, 2009) verdikleri yanıtlardan elde edilen verilerin betimsel analizlerini göstermektedir. Müdürlerin önermelere verdikleri yanıtların genel ortalamasına bakılarak ($\bar{x} = 3,91$; $SS=,47$) okul müdürlerinin müzik eğitimine karşı tutumlarının olumlu olduğunu söylemek mümkündür. Araştırmaya katılan okul müdürlerinin 19 sorudan oluşan ve 5’li Likert ölçeğine göre hazırlanmış olan “Okul Yöneticileri Müzik Eğitimi Dersi Tutum Ölçeğinde” (Gün,2009), (Ek 1), her maddeye 5- “tamamen katılıyorum”; 4- “katılıyorum”; 3- “kararsızım”; 2- “katılmıyorum”; ve 1- “hiç katılmıyorum” olarak yanıtlar vermişlerdir. Toplanan verilerin ortalama ve standart sapmaları alınmış ve sonuçlar Tablo 4.23’te verilmiştir.

Tablo 4.23. Müdürlerin Önermelere Cevapları Betimleyici İstatistikleri

Önermeler	N	Min.	Mak.	\bar{x}	SS
Müzik dersi yapılabilecek bir sınıf sağlarım	17	1,00	5,00	3,76	,97
Müzik dersi için gerekli teknik araç ve gereci sağlarım.	17	1,00	2,00	3,94	,24
Müzik dersi için gerekli müzik aletlerini sağlarım.	17	1,00	2,00	3,76	,43
Okul müdürü olarak yapılacak müzik etkinlikleri için teknik araç ve gereç desteğini sağlarım.	17	1,00	5,00	3,24	1,14
Bence okuldaki eksikliklerin giderilmesi söz konusu olduğunda diğer dersler müzik derslerinden daha önceliklidir.	17	1,00	5,00	1,26	1,28
Müzik öğretmenim mesleki sorunlarını benimle paylaşabilirler.	17	1,00	2,00	3,76	,43
Müzik öğretmenin karşılaştığı mesleki sorunları çözerim.	17	1,00	2,00	3,82	,39
Müzik etkinliklerinde müzik öğretmenimin istek, görüş ve önerilerine önem veririm.	17	1,00	2,00	3,82	,39
Yapılacak tören ve kutlamalar ile ilgili alınan kararlara müzik öğretmenim katılımını sağlarım	17	1,00	2,00	3,82	,39
Müzik eğitimi dersleri gereklidir	17	1,00	2,00	3,94	,24
Müziğe yetenekli öğrencilerin yetiştirilmesinde veya yönlendirilmesinde müzik öğretmenime yardımcı olurum.	17	1,00	2,00	3,82	,39
Öğrencilere müzik dersinin önemi vurgularım	17	1,00	2,00	3,82	,39
Müzik öğretmenimin okul etkinliklerinde görev almasını sağlarım.	17	1,00	1,00	4,00	0,00
Müzik dersine ilişkin tutumum, öğrenci velilerinin müzik eğitimi dersine bakışını etkiler.	17	1,00	2,00	3,88	,331
Müzik öğretmenimin yaptığı çalışmalarını ödüllendiririm.	17	1,00	2,00	3,65	,49
Öğrenci velilerine müzik dersinin önemini vurgularım.	17	1,00	2,00	3,88	,331
Müzik ile ilgili hizmet içi eğitim çalışmalarının duyurulmasına önem veririm.	17	1,00	2,00	3,94	,24
Müzik öğretmenimin hizmet içi çalışmalara katılmasını desteklerim.	17	1,00	2,00	3,82	,39
Müzik dersinde müzik dışı konuların işlenmesine karşıyım.	17	1,00	2,00	3,82	,39
GENEL ORTALAMA				3,91	,47

Yapılan analizlerde en yüksek puanın 5, en düşük puanın ise 1 olduğu değerlendirilmedi: 5 ortalama kesme noktası olarak alınmış, bunun üzerinde bir ortalama ($\bar{x} > 2,5$) olumlu; bunun altında bir ortalama ($\bar{x} < 2,5$) olumsuz tutum olarak kabul edilmiştir. Araştırma sorusu 1'i yanıtlamak üzere yapılan analizlerde ortalama $\bar{x} > 2,5$ ($\bar{x} = 3,91$; $SS = ,47$) olduğundan okul müdürlerinin müzik eğitimine karşı tutumlarının oldukça olumlu olduğu görülmektedir. Okul müdürlerinin 19 maddelik

ölçeğe verdikleri yanıtlardan en yüksek puanı “müzik öğretmenlerimin okul etkinliklerine katılmasını sağlarım” (13. Soru) almıştır ($\bar{x} = 4.00$, $SS = 0.00$). Bunu 3.94 ortalama ile 2. soru “müzik dersi için gerekli teknik araç ve gereci sağlarım” ($\bar{x} = 3.94$, $SS = .24$); 10. Soru “müzik eğitimi dersleri gereklidir” ($\bar{x} = 3.94$, $SS = .24$) ve 18. soru “müzik öğretmenimin hizmet içi çalışmalarına katılmasını desteklerim” ($\bar{x} = 3.94$, $SS = .24$) takip etmektedir. 3. En yüksek puanı ise 3.88 ortalama ve .33 standart sapma ile 15. soru “müzik öğretmenimin yaptığı çalışmaları ödüllendiririm; ve 17. soru “müzik ile ilgili hizmet içi çalışmalarının duyurulmasına önem veririm” almıştır. Okul müdürleri 1.26 ortalama ve 1.28 standart sapma ile 5. soruda belirtilen ve müzik dersinin diğer derslere oranla önemini kıyaslayan “Bence okuldaki eksikliklerin giderilmesi söz konusu olduğunda diğer dersler müzik derslerinden daha önceliklidir” maddesiyle müzik dersinin diğer derslere oranla daha az öncelikli olmadığını ifade etmişlerdir. Okul müdürleri 4. maddede belirtilen “okulda yapılacak müzik etkinlikleri için teknik araç ve gereç desteğini sağlarım” konusuna ölçekteki en düşük puanı vermişlerdir ($\bar{x} = 3.24$, $SS = 1.14$). Bunun da nedeni, okulların kendi özerk bütçeleri olmamasından kaynaklanıyor olabilir çünkü okul müdürlerinin elinde teknik araç sağlayacak olanak yoktur.

4.1.5 Araştırma Sorusu 2: İlkokul ve ortaokul müdürlerin ifade ettikleri müzik eğitimine karşı tutumları, cinsiyet, yaş, hizmet yılı ve konu alanına göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

Bu soruya yanıt vermek için ANOVA analizi yapılmış ve elde edilen bulgular Tablo 4.24’de verilmiştir.

Tablo 4.24. ANOVA Analizleri

		Kareler Toplamı	df	Ortalama kare	F	Sig.
Cinsiyetiniz	Gruplar Arası	,671	8	,084	,373	,908
	Gruplar İçinde	1,800	8	,225		
	Toplam	2,471	16			
Yaşınız	Gruplar Arası	11,715	8	1,464	1,166	,417
	Gruplar İçinde	10,050	8	1,256		
	Toplam	21,765	16			
Alanınız	Gruplar Arası	93,229	8	11,654	1,496	,291
	Gruplar İçinde	62,300	8	7,788		
	Toplam	155,529	16			

Elde edilen verilerin ANOVA analizinden de anlaşılacağı gibi cinsiyet için anlamlılık $p = 0.91$, yaş için $p = 0.41$ ve konu alanı için $p = 0.29$ olduğu görülmektedir. Söz konusu değerlerin tümü $p > 0.05$ düzeyinde olduğundan okul müdürlerinin cinsiyeti, yaş grubu veya konu alanının müzik eğitime karşı tutumlarında anlamlı bir fark yaratmadığı görülmektedir. Yani bu 3 faktörden hiçbiri hem gruplar arası hem de gruplar içinde okul müdürlerinin müzik eğitime karşı tutumlarını etkilememektedir.

4.1.6 Araştırma sorusu 3: İlkokul ve ortaokul müzik öğretmenleri, okul müdürlerinin müzik eğitime karşı olan tutumlarını ‘Okul Yöneticileri Müzik Eğitimi Dersi Tutum Ölçeği’ndeki (Ek 1) (Gün, 2009) maddelere göre ne şekilde (olumlu-olumsuz) algılamaktadırlar?

Bu soruya yanıt bulmak için betimleyici istatistiksel analizler yapılmış, frekanslar, ortalamalar (\bar{x}) ve standart sapmalar (SS) alınmıştır. Tablo 4.25 okul müdürlerinin 20 maddeden oluşan ‘Okul Yöneticileri Müzik Eğitimi Dersi Tutum Ölçeğine’ (Ek 1) (Gün, 2009) verdikleri yanıtlardan elde edilen verilerin betimsel analizlerini göstermektedir. Araştırma kapsamında müzik öğretmenlerine sorulan önermelerin betimleyici istatistikleri Tablo 4.25’te yer almaktadır.

Tablo 4.25. Öğretmenlerin Önermelere Cevaplarının Betimleyici İstatistikleri

	Minimum	Maksimum	Ortalama	S. S
Okul müdürü müzik dersi yapılabileceğim bir sınıf sağlar.	1,00	4,00	3,65	,92
Okul müdürü müzik dersi için gerekli teknik araç ve gereci sağlar.	1,00	4,00	3,36	1,15
Okul müdürü müzik dersi için gerekli müzik aletlerini sağlar.	1,00	4,00	3,43	,93
Okul müdürü yapacağım etkinlikler için teknik araç ve gereç desteğini sağlar.	1,00	4,00	3,65	,84
Okuldaki eksikliklerin giderilmesi öncelik başka derslerindir	1,00	5,00	1,50	1,45
Karşılaştığım mesleki sorunlarını okul müdürü ile paylaşabilirim.	1,00	4,00	3,36	1,01
Okul müdürüm karşılaştığı mesleki sorunları çözer.	1,00	3,00	3,43	,75
Okul müdürü alanım ile ilgili müzik etkinliklerinde istek, görüş ve önerilerine başvurur.	1,00	4,00	3,22	,97
Okul müdürü yapılacak tören ve kutlamalar ile ilgili alınan kararlara katılımımı sağlar.	1,00	4,00	3,73	1,01
Okul müdürü müzik eğitimi derslerini gerek görür.	1,00	3,00	3,50	,65
Okul müdürünün müzik dersine ilişkin tutumu öğrencileri etkiler	1,00	4,00	3,22	1,12
Okul müdürüm Müziğe yetenekli öğrencilerin yetiştirilmesinde veya yönlendirilmesinde bana yardımcı olur.	1,00	4,00	2,72	1,32
Okul müdürü öğrencilere müzik dersinin önemi vurgular.	1,00	5,00	2,72	1,48
Okul müdürü okul etkinliklerinde görev almamı destekler.	1,00	3,00	3,29	,82
Okul müdürünün müzik dersine ilişkin tutumu, öğrenci velilerinin etkiler.	1,00	5,00	2,79	1,47
Okul müdürü yaptığım çalışmalarını ödüllendirir.	1,00	4,00	3,08	1,07
Okul müdürü öğrenci velilerine müzik dersinin önemini vurgular	1,00	5,00	2,65	1,21
Okul müdürü hizmet içi eğitim çalışmalarının duyurulmasına önem verir.	1,00	4,00	2,93	1,07
Okul müdürü müzik ile ilgili hizmet içi eğitim çalışmalarına katılmamı destekler.	1,00	4,00	3,08	1,07
Okul müdürü müzik dersinde müzik dışı konuların işlenmesine karşıdır.	1,00	5,00	2,50	1,50
GENEL ORTALAMA			3,15	1,1

Müzik öğretmenlerinin ‘Okul Yöneticileri Müzik Eğitimi Dersi Tutum Ölçeği’ndeki önermelere verdikleri yanıtlardan elde edilen veriler ışığında ilkökul ve ortaokul öğretmenlerinin okul müdürlerinin müzik eğitimine ilişkin tutumları ile ilgili olumlu algıları olduğunu söyleyebiliriz. ($\bar{x} = 3.15$, $SS = 1.1$), ancak 1.10 değerindeki yüksek standart sapma farklı okullarda görev yapan müzik öğretmenlerin bu konuda farklı algıları olabildiğini göstermektedir. Müzik öğretmenlerinin ‘Okul Yöneticileri Müzik Eğitimi Dersi Tutum Ölçeği’ndeki (Ek 1) (Gün, 2009) önermelerden en yüksek puanı 9. önermeye (“Okul müdürü yapılacak tören ve kutlamalar ile ilgili alınan kararlara katılımımı sağlar”) vermişlerdir ($\bar{x} = 3.73$, $SS = 1.01$). Ancak standart sapmanın yüksek olması burada her okulda öğretmenlerin aynı olanağa sahip olmadıklarına işaret etmektedir. İkinci en yüksek puan 1. önermeye (“Okul müdürü müzik dersi yapılabileceğim bir sınıf sağlar”), ($\bar{x} = 3.65$, $SS = .93$) ve 4. önerme’ye (“Okul müdürü yapacağım etkinlikler için teknik araç ve gereç desteğini sağlar”), ($\bar{x} = 3.65$, $SS = .84$) verilmiştir. Ancak 4. Önermede okul müdürleri kendilerine en düşük puanı verirken ($\bar{x} = 3.24$, $SS = 1.14$), öğretmenler araç gereç sağlama konusunda okul müdürlerinin tutumunu olumlu algılamaktadırlar ($\bar{x} = 3.65$, $SS = .84$). Okul müdürleri gibi öğretmenler de 5. Önermede belirtilen “okuldaki eksikliklerin giderilmesinde öncelik başka derslerde” konusuna katılmadıklarını göstermişler ve bu önermeye en düşük puanı vermişlerdir ($\bar{x} = 1.50$, $SS = 1.45$).

4.1.7 Araştırma Sorusu 4: İlkokul ve ortaokul öğretmenlerinin okul müdürlerinin müzik eğitimine karşı tutumlarına ilişkin algıları cinsiyet, yaş ve hizmet yılına göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

Bu soruya yanıt vermek için elde edilen veriler ANOVA analizine tabii tutulmuş ve bulgular Tablo 4.26’da verilmiştir.

Tablo 4.26. ANOVA Analizleri

		Kareler Toplamı	df	Ortalama kare	P
Cinsiyetiniz	Gruplar Arası	2,214	10	,221	,66
	Gruplar İçinde	1,000	3	,333	
	Toplam	3,214	13		
Yaşınız	Gruplar Arası	39,929	10	3,993	,80
	Gruplar İçinde	15,000	3	5,000	
	Toplam	54,929	13		
Meslek hizmet süreniz	Gruplar Arası	25,214	10	2,521	,89
	Gruplar İçinde	8,500	3	2,833	
	Toplam	33,714	13		

İlkokul ve ortaokul öğretmenlerinin okul müdürlerinin müzik eğitimine karşı tutumlarına ilişkin algılarının cinsiyet, yaş ve hizmet yılına göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini anlamak için yapılan ANOVA analizinden elde edilen tabloda da görüleceği gibi, cinsiyet için anlamlılık değeri $p = .66$, yaş için $p = .80$, ve meslekte hizmet süresi için $p = .89$ olarak belirlenmiştir. Söz konusu değerlerin tümü $p > 0.05$ anlamlılık düzeyinden büyük olduğundan bu değişkenlerden hiçbirinin istatistikel olarak anlamlı olmadığı yani müzik öğretmenlerinin cinsiyetlerinin, yaşlarının ve meslekteki hizmet sürelerinin okul müdürlerinin müzik eğitimine karşı tutumlarını algılamada hem gruplar arası hem de gruplar içinde hiçbir etkisi olmadığını göstermektedir.

4.1.8 Araştırma Sorusu 5: İlkokul ve ortaokul müdürlerinin ifade ettikleri müzik eğitimine ilişkin tutumları ile ilkökul ve ortaokul müzik öğretmenlerinin okul müdürlerinin müzik derslerine ilişkin tutumları ile ilgili algıları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

Bu araştırma sorusuna yanıt bulmak için okul müdürlerinin ifade ettikleri müzik eğitime ilişkin tutumları ile öğretmenlerin ifade ettikleri bu tutuma ilişkin algıları karşılaştırılmış ve bunun için eşleştirilmiş t-test analizi yapılmıştır. Bu analizin sonucu olup olmadığını test etmek için eşlenmiş örneklem t-testi istatistiği kullanılmıştır. Eşlenmiş örneklem t-istatistikleri Tablo 4.27’de dir.

Tablo 4.27. Eşlenmiş Örneklem İstatistikleri

Önerme	Ortalama	Standart Sapma	t	Df	p
Müdür	3,91	,47	-3,37	13	,005
Öğretmen	3,15	1,1			

Eşlenmiş örneklem t-testi tablosunun p değeri (anlamlılık) sütunundaki değer 0,005 olduğu görülmektedir. Söz konusu değer 0,05’den küçük olduğu için, İlkokul ve ortaokul müdürlerinin ve müzik öğretmenlerinin ifade ettikleri müzik eğitime karşı tutumlarının $p < 0,05$ düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı olduğu görülmüştür. Bir başka deyişle ilkokul ve ortaokul müdürlerinin ifade ettikleri müzik eğitime karşı tutumları ile ilkokul ve ortaokul müzik öğretmenlerinin okul müdürlerinin müzik derslerine ilişkin tutumları ile ilgili algıları arasında anlamlı bir farklılık bulunmaktadır.

Okul müdürleri müzik eğitime karşı tutumlarını ($\bar{x} = 3.91$, $SS = .47$) öğretmenlerin bu tutuma ilişkin algılarına ($\bar{x} = 3.15$, $SS = 1.1$) oranla daha olumlu olarak ifade etmektedirler. Standart sapmalara bakıldığı zaman okul müdürlerinin ölçekteki önermelere verdikleri yanıtlar birbirleri ile daha tutarlı görünürken ($SS = .47$) müzik öğretmenlerinin verdiği yanıtların oldukça farklılaştığı ($SS = 1.1$) görülmektedir.

4.2 Nitel Araştırma Bulguları

Nitel araştırma KKTC’de müzik eğitimine ilişkin daha derinlemesine bir çalışma yapmak ve aşağıda verilen araştırma sorularına yanıt vermek amacıyla yapılmıştır.

1. Okul müdürlerinin müzik eğitiminin önemi ve gerekliliğine ilişkin görüşleri nedir?
2. Okul müdürlerinin müzik eğitiminin öğrencilerinin akademik ve sosyal gelişim ve başarısına ilişkin görüşleri nedir?
3. KKTC ilk ve ortaokullarında müzik eğitimine ilişkin ne gibi eksiklikler ve sorunlar vardır?
4. Okul müdürlerinin yaşamakta olan eksiklik ve sorunlara ilişkin önerileri nedir?

Yukarıdaki sorulara yanıt bulamak amacıyla ilkokul ve ortaokul müdürleriyle yarı yapılandırılmış görüşmeler yapılmış ve onlara aşağıda verilen yarı yapılandırılmış sorular sorulmuştur. Verilen yanıtlardan elde edilen veriler analiz edilerek kategorilere ve temalara ve alt temalara ayrılmıştır. Bu analizlere ilişkin bulgular tablo 4. 28’de verilmiştir.

1. Sizce okul müfredatında niye müzik dersi var?
2. Müzik eğitimi dersi müfredat programı sizce okulunuzdaki öğrencilerin yaş grubuna uygun, ve gereksinimlerini karşılar nitelikte midir?
3. Müzik eğitimi dersinin öğrencilerinizin akademik başarıları ve/veya okul içi davranışları üzerinde doğrudan ve dolaylı olarak ne gibi etkileri vardır?
4. Müzik eğitimi dersinin okul dışında öğrenci üzerinde ne gibi etkileri vardır?
5. Müzik dersinin alan öğretmenleri tarafından verilmesi sizce ne derece önemlidir? Gerekçeleri ile açıklar mısınız?
6. Okulunuzdaki müzik etkinliklerinden biraz bahseder misiniz? Ders dışı müzik etkinlikleri hakkında ne düşünüyorsunuz?

7. Müzik eğitimi ile ilgili ne gibi sorunlar yaşamaktasınız? Bunlara ilişkin önerileriniz nelerdir?

Yapılan nitel analizler sonucunda her soruya ilişkin verilen yanıtlar kategoriler, temalar ve alt temalara ayrılmış ve bunlar Tablo 4.29’da verilmiştir.

Tablo 4.28. Kategoriler, Temalar ve Alt Temalar

Kategori	Tema	Alt Tema
• Müzik eğitimi gereklidir	Bireysel Gelişim	Zihinsel
		Duygusal
		Psikomotor
• Müzik eğitime eksiklikler vardır	Toplumsal Gelişim	Kültürel ve estetik anlayış
	Materyal	Alel ve Oda
	Maddi Kaynak	Müdüreerin parası yok
		Eğitimci yetersizlikleli
		Hizmet İç eğitim
	Eğitimci	Eksiklikleri
	Kolej sınavı engeli	Müzik eğitiminin geri plana atılması
• Müzik eğitiminde sorunlar vardır		Öğrenci üzerindeki olumsuz etkileri
	İlkokullarda branş öğretmeni sorunu	Branş Öğretmeni olunmamasından dolayı Doğru bilginin aktarılamaması
	Müzik eğitime bütçe ayrılması	MEB’in bu konudaki tutumu
• Müzik eğitimi için öneriler vardır	Avrupa Birliği ile işbirliği içerisinde olmak	Okul müdürleri ve müzik öğretmenlerine bu konuda düşen görevler

4.2.1 Araştırma Sorusu 1: Okul müdürlerinin müzik eğitiminin önemi ve gerekliliğine ilişkin görüşleri nedir?

Yarı yapılandırılmış görüşmeler esnasında okul müdürleri müzik eğitiminin hem öğrencinin bireysel gelişimi, hem de toplumsal gelişim açısından önemli olduğunu dile getirmişlerdir. Müzik eğitiminin öğrencinin zihinsel gelişimine etki edip onun akademik başarılarını olumlu olarak etkilediğini vurgularken, çocuğu sosyal, duygusal ve psikomotor açıdan da geliştirdiğini vurgulamışlardır. Müzik eğitiminin gerektiği gibi verilmesinin toplumsal gelişim açısından da önemli olduğunu, toplumun sanat ve estetik duygularını olumlu olarak etkilediğini belirtmişlerdir. Bu konuya ilişkin görüşleri yarı yapılandırılmış görüşme sorularına verdikleri yanıtlarda mevcuttur.

4.2.2 Araştırma Sorusu 2: Okul müdürlerinin müzik eğitiminin öğrencilerinin akademik ve sosyal gelişim ve başarısına ilişkin görüşleri nedir?

Yarı yapılandırılmış görüşmeler sonucunda elde edilen verilerin analizinden ortaya çıkmıştır ki okul müdürleri müzik eğitiminin öğrencilerinin akademik başarılarına ve sosyal ilişkilerine olumlu etkisi vardır. Müzik dersi diğer dersler arasında rahatlatıcı ve zihni boşaltıcı bir ders ve etkinlik olduğundan öğrenciler müzik dersinin olduğu günlerde derslerine daha iyi odaklanmakta ve derslere katılım sağlamaktadırlar. Müzik derslerinde yapılan koro ve orkestra çalışmaları onları sosyal olarak birbirine yaklaştırmakta ve arkadaşlık ilişkilerini pekiştirmektedir. Yapılan müzik gösterileri ve yarışmaları sayesinde ise topluluk önüne çıktıklarından öz güvenleri artmakta ve kendilerini buldukları okula ve topluma ait hissetmektedirler. Okul müdürlerinin bu konuya ait görüşleri yarı yapılandırılmış görüşmelerde sorulan sorulara verdikleri yanıtlarda mevcuttur.

4.2.3 Araştırma Sorusu 3: KKTC ilk ve ortaokullarında müzik eğitimine ilişkin ne gibi eksiklikler ve sorunlar vardır?

Okul müdürleri ile yapılan yarı yapılandırılmış görüşmeler sonucunda elde edilen veriler KKTC ilkokullarında müzik eğitimine ilişkin pek çok eksiklik bulunduğunu dile getirmişlerdir. Bunların en başında müzik aletlerinin bulunmaması ve gösteri salonlarının olmaması gelir. Bunların temelinde maddi kaynak yetersizlikleri yatmaktadır. Okul müdürleri bütçede müzik eğitime yeteri kadar yer verilmediğini düşünmektedirler.

Bunun yanı sıra, okul müdürlerine göre müzik eğitiminde en önemli sorunu kolej sınavlarının teşkil ettiğini göstermiştir. 4. ve 5. sınıflarda kolej sınavına hazırlık nedeniyle müzik eğitimi geri plana atılmakta ve müzik dersi yerine Türkçe, Matematik ve İngilizce derslerine ağırlık verilmektedir. Bu durumun çocuklar üzerinde stres yarattığı ve çocuklara bir nefes alma olanağı sağlayan müzik dersinin yapılmamasının ise çocuklarda oluşabilecek zihinsel ve duygusal rahatlığın gerçekleşmemesine neden olmaktadır.

Bunun yanı sıra ilkokullarda ortaya çıkan ikinci bir sorun müzik öğretmenlerinin branş öğretmeni olmamasıdır. Bilindiği üzere ilkokul öğretmenleri genellikle öğretmen akademisi mezunlardır ve öğretmen akademisi sınıf öğretmeni yetiştirdiğinden dolayı farklı branşların eğitimine yönelik özel öğretim yöntemleri eksik kalmaktadır. Okul müdürleri branş öğretmenleri tarafından verilmeyen müzik dersinde bilginin doğru aktarılamadığından ve doğru yöntemlerin kullanılıp kullanılmadığından emin olamamaktadırlar. Okul müdürlerinin bu konuya ilişkin görüşleri yarı yapılandırılmış sorulara verilen yanıtlarda mevcuttur.

4.2.4 Araştırma Sorusu 4: Okul müdürlerinin yaşanmakta olan eksiklik ve sorunlara ilişkin önerileri nedir?

Okul müdürleri yarı yapılandırılmış görüşmeler esnasında dile getirmiş oldukları müzik eğitimine ilişkin eksiklik ve sorunlara çözüm önerilerini vermişlerdir. Eksikliklerin giderilmesinde en önemli çözümün bütçede müzik eğitimi için daha çok kaynak ayrılmasıdır. Ayrılan bütçe materyal eksikliklerinin giderilmesi yanı sıra okullarda müzik eğitimi ve performansı için gerekli alanların yapılmasına olanak sağlayacaktır. Ayrıca Kıbrıs Cumhuriyeti'nin Avrupa Birliğine üye olmasından sonra oluşturulan AB fonlarıyla bazı sorunların giderilmesi mümkün olacaktır. Bunun için ise okulların iş ve el birliği ile projeler geliştirmesi ve bunları Avrupa Birliği ile uygulamaya koyması gerekmektedir. Burada en önemli görev okul müdürlerine ve müzik öğretmenlerine düşmekte, bunların iş birliğinde olması önem kazanmaktadır.

Yarı yapılandırılmış sorulara verilen tüm cevaplar aşağıda mevcuttur.

İ.M. 7: Herkes müzik öğretmeni olabilir mi? Olamaz. Herkes İngilizce öğretmeni olabilir mi? Olamaz. Biz öyle bir duruma geldik okullarda müzik yapabilirim deyip sıraya giren herkes branş öğretmeni olabiliyor. Bu da sistemin yanlışlarından kaynaklanan bir olaydır. Sırf öğretmen bu okula gelebilmek için müzik yapabildiğini iddia edebiliyor. Akademi de öyle bir branş yok.

Öğretmen akademisinde böyle bir branş eğitimi olmadığından dolayı da bu seçim ya gönüllülük esasına bağlı olarak seçilmekte ya da bu öğretmen seçiminin müdürlerin kendilerine bırakıldığı konusunda hoşnut olmadıklarını belirtmişlerdir.

İ.M. 7: Şu anda müzik öğretmenliği yapacak olan kişi tamamıyla okul müdürünün iki dudağı arasındaki karardır. Kimin daha iyi yapacağına inanıyorsan onu o şekilde görevlendirirsin. Branşlar hakikaten branşlaşmalı.

Bazen bu gönüllülük esasına bağlı seçimde tamamıyla bazen çaresiz kalınan durumlarda bu konuda kendini geliştirmeyen bir öğretmeni gönüllü olduğu için seçmek zorunda bırakıldığı ve bu sebeple öğrencilerin müzik eğitimden geri kaldığını da belirtmişlerdir.

İ.M. 4: İlk okullarda şöyle bir durum var öğretmen akademisinden mezun olan bir öğretmen tüm dersleri verebilir yeterlilikte mezun olduğu için orda da bir sıkıntı yok. İlk okullarda bu bir seçim ve tercih meselesidir. Okuldan okula değişmekle birlikte bazen yöneticinin zorda kalıpta yapamayacak bu görevi

veya hakkıyla yerine getiremeyecek öğretmene vermek zorunda kalması ya da öğretmenin kendi seçimidir. Öğretmenin kendi seçimiyle o alanda gerçekten fedakarca hakkıyla çalışıyor arkadaşlarımız. Önceki yıl okulumuzda bu konuyla ilgili bir olay yaşadık alanı değildi öğretmenin fakat gönüllü olarak müzik öğretmenliğine talip oldu ve 1 yıl boyunca çocuklar sadece bahçeye çıktı. Müzik odasının kapısı 1 kere bile açılmadı ki bu okulun çok donanımlı bir müzik odası var.

Bu kadar okul yöneticilerinden bu konuda oluşturdukları algı bize ortaokuldaki gibi bir branş öğretmenin gerekliliğini sorgulatmaktadır. Bu konu bazı ilkokul müdürleri tarafından da altı çizilmiştir.

İ.M. 2: Orta okul ve liselerde müzik alanından mezun olmuş öğretmenler var fakat ilk okullar da akademi mezunları müzik eğitimi dersi veriyor. Tabi ki akademi de bunun eğitimini alıyorlar fakat yeterli olup olmadığı tartışılır.

Müzik eğitimi alanında branşlaşmamış bir öğretmenin de kendini geliştirmesinin önemi ortaya çıkmaktadır. Kendini geliştiremeyen fakat bu konuda ders vermeye çalışan öğretmenin hiçbir şekilde öğrenciye katkısı olmamakla birlikte, müzik dersinin gereksiz ve boş bir ders olduğu imajını da verebilmektedir. Dolayısıyla branşlaşmamış da olsa bu konuda kendini eğiten, hizmet içi eğitimlere katılan ve kendini geliştiren müzik öğretmenlerinin, branş öğretmenleri kadar bilinçli ve motive edici şekilde ders verdiklerini yine okul müdürleri ortaya koymaktadır.

İ.M. 5: Benim çalıştığım okullarda öyle bir şey gözlemlemedim ama ilk öğretmenlik yıllarıma döndüğüm zaman öğretmen akademisinden mezun olan bir öğretmen sınıf öğretmenliğinin dışında tüm dersleri verebilecek şekilde eğitildi. Müzik, resim, beden, İngilizce fakat bunu geliştirerek daha donanımlı konusunda daha bilgili arkadaşların çocuklara iyi bir eğitim verdiğini gözlemliyoruz.

Hatta bu konuda daha önceden seçimini yapan akademi mezunu bir öğretmenin önceden hazırlıklı ve eğitimine sahip olduğu dersi vermesinin başarılı olduğunu da ortaya koymuşlardır.

İ.M.1: Şimdi ben kendi öğretmenim adına konuşayım benim müzik öğretmenim da Öğretmen Akademisi mezunu, ama kendisinin müzik aleti aletleri çalma adına... sınıf arkadaşı da olduğumuz için de biliyorum, okuduğumuz yıllarda özel dersini aldı. Müzik öğretmenimiz gözü kapalı bir müziği duyduğu herhangi

bir hemen notaya çevirip şarkıyı çalabiliyor ve kendisini geliştirdi. Hizmet içi kurslarına dışarda kendi gayretiyle çeşitli kurslara aktivitelere katıldı.

Müfredat yani eğitim programı konusunda hemen hemen tüm müdürler dersin programının iyi olduğunu belirtmişlerdir. Bazı müdürler ders saatinin yeterli olduğunu belirtirken bazıları da bu dersin yetersin olduğunu söylemişlerdir. Müfredatın resmi olduğunu ve bunun çocukları kısıtladığını da belirtmişlerdir.

İ.M. 2: Büyük oranda uygundur. Eskiden daha doğaldı, müfredat bu kadar ağır değildi müzik aleti çalınırdı, korolar olurdu şarkılar çıkarılırdı. Şimdi biraz daha resmileşti, bir program girdi ve öğretmen o programı takip etmek zorundadır. Bazı müdürler müfredatın gereksiz seviyede resmi olduğunu belirtirken, diğerleri de bu müfredatın diğer müfredata uygun olduğunu ve konu bütünlüğü oluşturduğunu da ortaya koymuşlardır.

İlkokul müdürleri müfredatı yeterli bulurken ortaokul müdürleri kendi müfredatlarını yetersiz görmektedirler.

İ.M. 6: Tabii ki. Zaten sene başında bakanlıktan gelen bir akademik takvimimiz var mesela su günü, mutluluk günü veya ağaç bayramı gibi... Ağaç bayramında müzik öğretmeni ağaçlarla ilgili ormanla ilgili şarkılar verir veya 23 Nisan'da marşlar öğretir çocuk şarkıları öğretir. Müfredattaki konularla müzik dersindeki konularda eş değer gider. Mesela bir Cumhuriyet Bayramında konu tüm derslerde geçmektedir yani bütün derslerde bir bütün olarak ele alınmaktadır.

O.M.3: Yok yeterli olduğunu düşünmüyorum. Kesinlikle geliştirilmesi gerektiğini düşünüyorum. Bildiğim kadarıyla eskiden beri kullanılmakta olan müfredat hala yürürlükte. Tüm dersler de de olduğu gibi müzik eğitimi dersinin de çabımıza adapte olması gerektiğini düşünüyorum.

Bunun sebebi de belki de son yıllarda ilkokul müfredatının tekrar tekrar yenilenmesi fakat ortaokulda halen aynisinin kullanılmasıdır ve belki de ortaokul müdürünün belirttiği gibi çağa uygun değildir ve öğrenci merkezli de değildir ve bu etkinlikler yetersizdir.

O:M. 3: Bu kalıp eğitim illa ki takip edilmelidir, sistemimiz öğrenci yeteneklerine, öğrenci merkezli bir sistemimiz yok.

Ortaokul Müdürü 5: Müzik dersi haftada bir kezdir şuan da müfredatta, bana göre bu sosyal ve sportif etkinlikleri, sanatsal etkinliklerin daha fazla artırılması gerekmektedir.

Müzik derslerinin çağ gereksinimleri gittikçe artmaktadır ve müziğin evrensel bir dil olduğu da kabul edilmiştir. Müzik derslerinin müfredatı takip eden bir formatı olduğu için de diğer derslere katkısından defalarca bahsetmişlerdir. Müzik dersinin diğer derslere de sadece stresi atmanın yanında bazı müdürler bu dersin pekiştirici bir ders olduğunu da belirtmişlerdir.

İ.M. 5: Yoğun ders programı içerisinde çocukların deşarj olabileceği bir ders olduğunu düşünüyorum.

İlkokul Müdürü 3: Müzik dersi iki anlamda önemlidir. Müzik dersi pekiştirici bir derstir. Biz son yıllarda eğitimde bir takım noktalardan uzaklaştık ama özellikle 1. 2. ve 3. sınıflarda en önemli derslerden biri hayat bilgisi dersidir. Hayat bilgisi konularına örneğin son baharla ilgili pekiştirici dersin müzik olduğunu düşünüyorum. Mesela son baharla ilgili bir şarkı ya da konu 10 Kasım, Atatürk ile ilgili bir şarkı müzik dersi pekiştirici ve çocuğun kendini notalar ve şarkılarla ifade edebileceği bir derstir, ondan dolayı derslerin pekişmesini sağlayan önemli bir derstir.

Diğer derslere etkisinin de artık çağın getirdikleri olarak öneminin arttığını ve öğrencilerin eğlenerek daha iyi ve kolay öğrendiğini de belirtmişlerdir

O.M. 3: Büyük veya küçük yıl içerisinde yaptığımız pek çok etkinliğimiz var. Daha 2 hafta önce bir etkinlik yaptık. Eylül ayından itibaren etkinliklerimiz başlayıp özellikle yaz aylarına yaklaştığımız zaman düzenlemiş olduğumuz etkinliklerimiz artmaktadır. Bunların neredeyse hepsi müziği de kapsıyor. Yabancı dil günlerimizde dahil çocuklara farklı dillerde şarkılar söyleyip öğrendiklerini pekiştirebiliyor.

Diğer derslerle dil veya teknoloji gibi hem daha öğretici hem de daha eğlenceli hale gelebilmektedir.

İ.M. 4: Gerçekten bu okulda ben kendi öğretmenlik yaptığım okullar için söyleyeyim mesela en son 9 Eylül'deydim ve orda ki müzik öğretmenleri de gerçekten bu işe gönül koymuş öğrencilerin ihtiyacını giderici, çünkü günümüz çocuklarının en büyük ihtiyaçları ve öğrenme biçimi değişmiştir, temel nokta aslında odur. Öğrencinin şimdiki öğrenme biçimi eğlenerek öğrenmedir. Eğlenceyi ortadan kaldırdığımızda öğrenme gerçekleşmiyor, yeni nesil çocuğun öğrenme biçimi bu. Teknolojinin gelişmesiyle birlikte bu sorun gündeme gelmiştir. Müzik derslerinde çocuklar eğlence noktasını buluyorlar bu diğer dersler ile de birleşebilse inanın ki çocukların öğrenmesi çok kolaylaşacak ve öğretmenler de sınıf yönetiminde rahatlayacak. Buda tabii öğretmenlerin geleneksel öğretim yöntemlerini değiştirmemeleri gelişen dünya bilgi çağını ve teknolojiyle birlikte kendimizi de formatlamamız gerektiğinin farkında olmak çok önemlidir.

Müzik eğitiminin insanlar üzerinde olumlu ve pozitif bir etkisi olduğuna hem ilkokul hem de ortaokul müdürleri hemfikirdirler. Alkol ve uyuşturucu gibi zarar veren maddelerden de uzak durulmasını sağlamaktadır.

O.M. 1: Kesinlikle bir etkisi olduğunu düşünüyorum. Herhangi bir müzik aleti çalan ve koroda görev alan öğrencilerin arkadaşları ve öğretmenleri ile sosyal ilişkileri daha iyi oluyor yani müzik doğrudan etkiliyor.

O.M. 2: Toplumsal uyum konusunda daha başarılı olduklarını gözlemliyorum müzik dersiyile uğraşan öğrencilerin.

O.M. 4: Neden çocuklar uyuşturucuya meyil gösteriyor? Eğer siz çocuğunuza sportif etkinlikler ile herhangi bir isteğine ret cevabı veriyorsanız, müzikal etkinliklerle ilgili bir isteğine ret cevabı veriyorsanız.

Daha da önemlisi müdürler müzikle ilgilenen öğrencilerin zorbalık ve kavgadan da uzak durduklarını belirtmişlerdir.

O.M 7: Tam bir araştırma yok bu konuda ama geçen sene çok başarılı iki üç öğrencimiz vardı, sekizlere bakıyordum hatta şuan bu çocuklar Güzel Sanatlar Okuluna girdi. Bir tane Kubilay diye bir çocuk vardı süper gitar çalardı ve o çocuğun hiç şiddete karıştığını görmedim. Müzikle solistlik yapan veya müzik aletiyle müzikle ilgilenen çocuklara şiddete daha az katıldığını veya zorbalığa daha az katıldığını amatörce gözlemledim.

Diğer bir taraftan çoğu müdür Müzik dersinin öneminin altını çizirken, kolej sınav sistemi yüzünden üçüncü sınıftan başlayarak ilginin düştüğünü de söylemişlerdir. Kolej sınavının önemli olmadığı okullarda böyle bir ilgi eksikliği olmadığı da açıktır.

İ.M. 1: Yok bizde hiçbir dersimizi ayırmıyoruz bu okulda en azından. Kolej yarışı olmadığı için tüm derslere karşı gereken ilgi ve özen gösteriliyor.

Ancak kolej sınavına katılacak öğrencilerin çok olduğu bir okulda müzik dersinin önemi kolej sınavında sorulmadığından değişmektedir. Belki de bu yüzden kolej sınavında müzik dersi ile ilgili de sorular sorulmalıdır.

İ.M. 3: Bu noktada biraz belirsizim çünkü öğrencinin müzik dersine bakışı 5. sınıftaki kolej sınavlarından dolayı değişiyor gereksiz dersmiş gibi görülüyor nasıl olsa buradan soru çıkmaz olarak düşünüyorlar ve maalesef okul içinde davranışlarında gereken etkiyi gösteremiyor.

Müdürler genellikle müzik öğretmenlerinin isteklerine ve ihtiyaçlarına olumlu cevap verdiklerini belirtmişlerdir.

O.M. 4: Kendilerinin verdiği ifadelerle göre karşılıyor. Çünkü eğer bir öğretmeniniz size, 'Hocam çok çok teşekkür ediyorum size verdiğiniz destekten dolayı, kendimi çok şanslı hissediyorum çünkü ben bir müzik öğretmeni olarak, bir müzik öğretmeni müdürün yanında çalışmak beni gururlandırıyor, beni çok iyi anlıyorsunuz çünkü empati yapma şansınız var, çok mutluyuz, çok çok teşekkür ederiz', diyorsa arkadaşlarım, ki bu güne kadar çalıştığım bütün müzik öğretmenlerinin cümleleri böyleydi bundan farklı hiç olmamıştır hayatımda, bu da beni mutlu ediyor.

Bölüm 5

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1 Nicel Tartışma ve Sonuç

Soru 1 Sonucu: İlkokul ve ortaokul müdürleri müzik eğitimine karşı tutumlarını ‘Okul Yöneticileri Müzik Eğitimi Dersi Tutum Ölçeği’ndeki maddelere göre (olumlu-olumsuz) ifadeleri:

Müdürlerin önermelere verdikleri yanıtların genel ortalaması (\bar{x}) 3.56 çıkmıştır. Genel ortalamaya göre önermelere verilen yanıtların ortalamalarının karşılaştırılmaları sonucunda müdürlerin önermelere genelde kararsız kaldıkları veya katılmadıkları görülmüştür.

Bu araştırmada ve diğer araştırmalarda da görüldüğü üzere eğitimin tüm alanlarında olduğu, gibi müzik eğitimi de giderek daha iyi bir gelişme göstermesine rağmen okul yöneticileri genellikle müzik dersine karşı kararsız bir tutum sergilemektedirler (Bulut & Gülsoy, 2016; Cheremisova, 2017; Gün, 2009; Özdoğan & Dizdar, 2017). Müziğin gelişimi, ve araştırmada yer alan katılımcıların da söylediği gibi, müziğin sahip olduğu role odaklanan eğitimcilerin, yöneticilerin ve araştırmacıların insanların yaşamları düzenli olarak müziğin sadece bir ders olmayıp sanatın parçası ve gelişim aracı görerek hem anlam hem de kapsam olarak genişlemesini ve öğrenenlerin sadece müzik alanında değil diğer alanlarda da gelişmelerini sağlamışlardır. Bu alana katkı koyabilecek profesyonellerin gerek sanatsal gerekse akademik çalışmalarını devam ettirerek okul sanat programlarını desteklemek, genel olarak eğitim için, sanat, müzik ve kültür için tartışılmaz bir başarı

elde edilmiştir ve birçok çalışma ile de bu daha da iyiye götürülebilmiştir. Bu konuda rolleri olan müdür, müzik öğretmeni ve eğitimci olan kişilere büyük görevler düşmektedir. Eğitimin ayrılmaz parçaları olan okul yöneticilerinin ve öğretmenlerinin müzik eğitiminde ne kadar büyük etkisi olabileceği tahmin edilebilmektedir. Müzik eğitim mümkün olduğu kadar fazla fırsat sağlayacak şekilde yapılandırılması ve mümkün olduğu kadar çok öğrenciyi katarak uygulanması önemlidir. Müzik alanında yapılan eğitime hem de sanata katkı sağlamakla birlikte öğrenenlerin akademik alanda da gelişimleri sağlanması bu çalışmadaki gibi birçok çalışma da yer almıştır (C. R. Abril ve Gault, 2006, 2008; J. E. Abril, 2017; P. S. Campbell, Connell, & Beegle, 2007; T. Campbell, 2014).

Bir çok araştırmacı, yöneticilerin okul müzik müfredatı hakkındaki algılarını araştırmışlardır. C. R. Abril ve Gault (2008) çalışmalarında okul yöneticileri ile müzik öğretmenlerinin müziğin devlet okulu müfredatındaki rolü hakkındaki görüşlerini karşılaştırmıştır. Katılımcılar beş belirli alanda düzenlenen bir anketi tamamlamışlardır: (a) müziğin halkla ilişkilerdeki rolü, (b) aklın ve beden müziği disiplini, (c) sosyal bir faaliyet olarak müzik, (d) estetik bir sanat olarak müzik ve (e) boş zaman etkinliği olarak müzik, olarak araştırılmıştır. Sonuçlar, üç madde için önemli farklılıklar olduğunu göstermiştir. Müdürler, takım ruhu kazanmada, okul-topluluk ilişkilerini geliştirmede ve seçkin performans grupları seçilmesinde müziğin diğer derslere göre daha etkili olduğuna inandıklarını belirtmişlerdir. Müzik öğretmenleri müziğin akademik bir ders olarak öğretilmesi gerektiğini belirtirken, yöneticiler ise; müzik öğretmenleri, öğrencilere kendi müziklerini yaratmaları için yeterli fırsat verilmediğini, ancak yöneticilerin belirsiz kaldıklarını belirtmişlerdi. Müzik öğretmenleri müziğin topluluk ilişkileri kurma, yaratıcılığı teşvik etme ve

müfredat eşitliği için daha fazla potansiyele sahip olduğunu düşündüklerini çalışmada yine belirtmişlerdir.

C. R. Abril ve Gault (2008) çalışmalarının aynısını bir de ortaokullar için yapmışlardır. Bu versiyonunda (C. R. Abril & Gault, 2006) okul yönetim kurulu başkanlarının, denetçilerin, müdürlerin ve müzik öğretmenlerinin okul müziğine yönelik tutumlarını karşılaştırmıştır. Müzik öğretmenlerinin ortalama puanları, müziğin halkla ilişkilerdeki rolüne ilişkin tepkiler dışındaki tüm alanlardaki diğer katılımcılardan anlamlı derecede önemli olduğu ortaya çıkmıştır. Bu bulgular neticesinde C. R. Abril ve Gault (2008), müzik eğitimcilerinin yöneticileri ve okul yönetim kurulu üyelerini müziğin müfredattaki önemi hakkında bilgilendirmenin de önemli olduğunu belirtmiştir.

Soru 2 Sonucu: İlkokul ve ortaokul müdürlerin ifade ettikleri müzik eğitime karşı cinsiyet, yaş, hizmet yılı ve konu alanına göre tutumları:

Müzik öğretmenlerinin önermelere verdikleri yanıtların genel ortalaması (\bar{x}) 3.15 çıkmıştır yani ilkokul ve ortaokul müdürlerin ifade ettikleri müzik eğitime karşı cinsiyet, yaş, hizmet yılı ve konu alanına göre tutumlarında genellikle kararsız oldukları görülmüştür.

Diğer araştırmacılar (Joseph, 2010; Seddon & Biasutti, 2008), müzik müfredatının belirli yönlerine bakıp karşılaştırarak işleniş yollarına bakmışlardır. (Robazza, Macaluso, ve D'Urso (1994), cinsiyet ve yaş olarak farkları belirlemek bir grubu yönetici ve müdürlerini araştırmış ve fark bulamamıştır. Sadece deneyim anlamlı bir farklılık göstermiştir. Ayrıca araştırmacılar, genel eğitim deneyimi, öğrencilere kişisel faydalar, motivasyon ve işe alım, koro ve orkestra gibi alanlara katkıları ile kamuoyu ilişkilerini geliştirme alanlarını değerlendirmişlerdir ve müzik

derslerinin teknoloji gelişiminin büyük katkısı olduğunu belirtmişlerdir (Abramo, 2013; Savage, 2007).

Soru 3 Sonucu: İlkokul ve ortaokul müzik öğretmenleri, okul müdürlerinin müzik eğitimine karşı olan tutumlarının ‘Okul Yöneticileri Müzik Eğitimi Dersi Tutum Ölçeği’ndeki maddelere göre (olumlu-olumsuz) algıları:

ANOVA tablosunun cinsiyet için Sig. (Anlamlılık) sütunundaki değer 0,908, yaş için 0,417 ve Alan için 0,291 olduğu görülmektedir. Söz konusu değerler 0,01’den büyük olduğu için, Müdürlerin cinsiyetleri, yaşları ve Alanları ile müzik eğitime karşı tutumları arasındaki ilişkinin $p > 0,05$ düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı olmadığını görmekteyiz. Müdürlerin cinsiyetlerinin, yaşlarının ve alanlarının müzik eğitime karşı tutumlarını hem gruplar arasında hem de gruplar içerisinde etkilememektedir.

Bu çalışmayı destekleyen nitelikte olan De Vries, (2013) ise çalışmasında yöneticilerden ve müzik öğretmenlerinden bir dizi müzik eğitimi gerekçelendirme ifadesi sıralamasındaki sonuçlarda müzik öğretmenleri ve okul denetçilerinin müzik eğitimi ile ilgili ifadesini “estetik eğitim” en yüksek olarak değerlendirmelerine karşın, okul yönetim kurulu başkanları ve müdürleri, “öz saygının” geliştirilmesinde fayda sağladığını ortaya koymuştu. Ayrıca bu çalışmada da Müdürlerin cinsiyetlerinin, yaşlarının ve alanlarının müzik eğitime karşı tutumlarını etkilemediği bulunmuştu.

Diğer bir çalışmada Düvel, Wolf, ve Kopiez (2017) de müzik öğretmenlerinin ve idarecilerin tutumlarını araştırdı, fakat sadece okul öğretmenlerinin değil aynı zamanda diğer derslerin öğretmenleri de içermekteydi. Müziğin diğer öğretmenlerinin de genelde en yüksek verdiği tutum ise müziğin temel doğasının, müziğin dışındaki bir şeye atıfta bulunmasında bile zengin, önemli, duygusal deneyimler sağlama yeteneğinin ortaya çıktığını belirtmişlerdir.

Söz konusu araştırmalardaki araştırmacılar, yöneticilerin devlet okulunda yapılan derslerden müzik dersi konusundaki görüşlerini geniş çapta araştırmaya çalışsa da, diğerk çalışmalaradaki araştırmacılar, okul yöneticilerinin müzikteki belli müfredat programlarına ilişkin algılarına bakmışlardır (De Vries, 2013; Düvel et al., 2017; Hermida & Ferreo, 2011).

Soru 4 Sonucu: İlkokul ve ortaokul öğretmenlerinin okul müdürlerinin cinsiyet, yaş ve hizmet yılına göre müzik eğitime karşı tutumlarına ilişkin algıları

ANOVA tablosunun cinsiyet için Sig. (Anlamlılık) sütunundaki değerin 0,664, yaş için 0,799 ve meslekte hizmet süresi için 0,890 olduğu görülmektedir. Söz konusu değerler 0,01'den büyük olduğu için, Müzik Öğretmenlerinin cinsiyetleri, yaşları ve meslekte hizmet süreleri ile okul müdürlerinin müzik eğitime karşı tutumları arasındaki ilişkinin $p > 0,05$ düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı olmadığını görmekteyiz. Müzik Öğretmenlerinin cinsiyetlerinin, yaşlarının ve meslekteki hizmet sürelerinin okul müdürlerinin müzik eğitime karşı tutumlarını hem gruplar arasında hem de gruplar içerisinde etkilememektedir.

Diğerk araştırmalar, müdürlerin, grup ve genel genel müzik gibi belirli müzik programlarına yönelik tutumlarını cinsiyet, yaş ve hizmet yılına göre tespit etmeye çalışmıştır. Bu çalışmalarda, okul yöneticileri müzik eğitimi için desteklerini yaş ve hizmet yılı artıkça daha fazla göstermişlerdir (Bulut & Gülsoy, 2016; Cüceoğlu & Yıldız, 2017; Gün, 2009).

Soru 5 Sonucu: İlkokul ve ortaokul müdürlerinin ifade ettikleri müzik eğitime karşı tutumları ile ilkokul ve ortaokul müzik öğretmenlerinin okul müdürlerinin müzik derslerine ilişkin tutumları:

Eşlenmiş örneklem istatistiklerinden görüleceği üzere müdür ve müzik öğretmenlerinin önermelere verdikleri cevapların ortalamaları farklılaşmaktadır.

Eşlenmiş örneklem t-testi tablosunun p değeri (anlamlılık) sütunundaki değer 0,005 olduğu görülmektedir. Söz konusu değer 0,05'den küçük olduğu için, İlkokul ve ortaokul müdürlerinin ve müzik öğretmenlerinin ifade ettikleri müzik eğitime karşı tutumlarının $p < 0,05$ düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı olduğu görülmüştür. Bir başka deyişle ilkokul ve ortaokul müdürlerinin ifade ettikleri müzik eğitime karşı tutumları ile ilkokul ve ortaokul müzik öğretmenlerinin okul müdürlerinin müzik derslerine ilişkin tutumları ile ilgili algıları arasında anlamlı bir farklılık bulunmaktadır. Gerek müdürler gerekse müzik öğretmenlerinin müzik dersinin önemi ve okutulan okullardaki yeri, gerekliliği, ihtiyaçlarının sağlanması, veli ve öğrencilere doğru dönütler verme konusunda müdürlerin etkin olduğuna olan inanç, müzik etkinliklerinin desteklenmesi gerektiği gibi konularda farklı düşüncelere sahiptirler.

Russell-Bowie (2009) ilk müdürlerinin müzik ve okul gruplarının okul müfredatındaki rolü hakkındaki algılarını incelemiştir. Müdürler, genel olarak, müzik programlarının ve derslerinin, öğrencilerin hem müzikal hem de müzikal olmayan amaçlara ulaşmalarına yardımcı olan bir araç olduğunu belirtmiştir. Çalışmaya katılanlar işbirliğini öğreten, disiplini destekleyen ve iyi bir iletişim kurmasını sağlayan önemli bir rolü olduğunu ortaya koymuşlardır. Müzik dersinin ilk amacının öğrencilerin performans becerilerini geliştirmek ve müzikal kavramları öğrenmek, kendini ifade etmek için fırsatları değerlendirmek ve müzikal yetenekli kişiliklerin kendini göstermesi olduğunu söylemiştir. Bu bulgular Holden ve Button (2006) lise müdürlerinin anketi ile tutarlıdır. Isbell (2008) ise yine çalışmasında müdürlerin genel müzikle ilgili tutumlarını araştırmıştır. Sonuçlar, müdürlerin fazlasının tüm çocukların müzik dersi alması gerektiğine inandığını göstermiştir. Ankete katılanlar ayrıca boş zamanın kullanılması, iyi vatandaşlık gelişimi ve diğer okul konularına entegrasyonun bir ilkokul müzik programının önemli sonuçları olduğu fikrine güçlü bir şekilde

katıldıklarını belirtmişlerdir. Bu çalışmadaki gibi yukarıda belirtilen çalışmalar, okul yöneticilerinin okullarda müziği desteklediği görülmekle birlikte amaçlarının ve hedeflerinin müzik eğitimcilerinden farklı olabileceği fikrini desteklemektedir.

5.2 Nitel Tartışma ve Sonuç

Soru 1- Sizce okul müfredatında müzik dersinin yer almasının nedeni nedir?

İlk ve ortaokul müdürleri ile yapılan, yarı yapılandırılmış görüşmeler sırasında okul müfredatında müzik dersinin yer almasının nedeni sorusuna okul müdürlerinin verdikleri yanıtlarda hemen hemen tüm okul müdürleri müzik dersinin öğrencilerin gelişim boyutları üzerinde majör ve olumlu bir etkisinin olduğu vurgularken, öğrencilerin zihinsel, duyuşsal, sosyal ve psiko motor becerilerinin tümünün müzik eğitimi sayesinde büyük oranda gelişebileceği belirtilmiştir. Öte yandan, verilen cevaplar doğrultusunda müzik dersinin öğrencilerin zihinsel gelişim boyutu üzerindeki olumlu etkisi, birçok okul müdürü tarafınca belirtilirken, öğrencilerin müzik dersi sayesinde diğer dersleri de eğlenerek öğrendikleri, öğretilen konuları rahat kavradıkları ve öğrencilerin diğer derslerde öğrendikleri materyalleri iyi bir şekilde pekiştirerek kalıcı şekilde bilgiyi öğrendikleri ifade edilmiştir.

İ. M. 3: Müzik dersi iki anlamda önemlidir. Müzik dersi pekiştirici bir derstir. Biz son yıllarda eğitimde bir takım noktalardan uzaklaştık ama özellikle 1. 2. ve 3. sınıflarda en önemli derslerden biri hayat bilgisi dersidir. Hayat bilgisi konularına örneğin son baharla ilgili pekiştirici dersin müzik olduğunu düşünüyorum. Mesela son baharla ilgili bir şarkı ya da konu 10 Kasım, Atatürk ile ilgili bir şarkı müzik dersi pekiştirici ve çocuğun kendini notalar ve şarkılarla ifade edebileceği bir derstir, ondan dolayı derslerin pekişmesini sağlayan önemli bir derstir.

O.M.10: Müzik ile beraber çocuklara daha kalıcı bilgiler sağlayabileceğini düşünüyorum.

İ.M.8: Tahminlerime göre de matematik dersine de çok büyük katkısı olduğu ve matematik zekasını güçlendirdiği zaten ispatlanmış araştırmalarla.

Öte yandan müzik dersinin, öğrencinin duyuşsal gelişim boyutunda da önemli rol oynadığı birçok okul müdürü tarafından yapılan yarı yapılandırılmış görüşmelerde belirtilirken, müzik dersi ile gelişecek olan ritm duygusu ile birlikte öğrencilerin bireysel farkındalıklarının artmasında müzik dersinin önemli bir etkisinin olduğu belirtilmiştir. Verilen ifadelerde, müzik dersi ile öğrencilerin kendi içsel dünyalarında rahatlama yaşadıkları, deşarj oldukları ve diğer derslerin verdiği stresten uzaklaştıkları belirtilmiş, özellikle enstürman çalan bir çocuğun ruhsal gelişiminin de büyük oranda olumlu şekilde etkilendiği ifade edilmiştir.

İ. M. 4: Müzik bir bireyin kendini ifade etmek için kullandığı ön önemli yöntemlerden biridir dolayısıyla duygusal gelişimine katkı sağlar. Bu yüzden ilkökul müfredatında müzik dersinin daha da önemli bir şekilde yapılması gerektiğini düşünüyorum.

İ. M. 4: “Öncelikle öğrencilerin ritm duygusunu geliştirmek sanata karşı bir farkındalık uyandırmak ve çocukların duygusal gelişimine katkı da bulunmak için vardır. Müzik bir bireyin kendini ifade etmek için kullandığı ön önemli yöntemlerden biridir dolayısıyla duygusal gelişimine katkı sağlar. Bu yüzden ilkökul müfredatında müzik dersinin daha da önemli bir şekilde yapılması gerektiğini düşünüyorum”.

O.M. 5: Müzik dersleri, işte beden dersleri bunlar çocukların hem fiziksel hem de ruhen dinlenmelerini çok güzel ortamlardır. Çok güzel derslerdir, buralarda çocuklar streslerini atıyor, ağır derslerden sonra bir rahatlama geçiyor .

O.M.7: Mesela düşünün ki matematikten sıkılan bir çocuğun müziğe girmesi rahatlama, sevdiği şarkıyı söylemesi ve bir aleti çalması deşarj olması çok önemlidir bir çocuğun.

Verilen ifadelerde müzik dersinin öğrencilerin sosyal gelişim boyutlarına da katkı sağladığı hemen hemen tüm müdürlerce ifade edilmiş, müzik eğitimi sayesinde öğrencilerin çevreleri ile iletişim kurmada daha rahat ve etrafiyla daha sıkı bir iletişim kurduğu, topluma uyum konusunda zorluk yaşamadan çevre ve topluma rahat bir şekilde uyum sağladıkları ifade edilmiştir. Bu noktada, müzik eğitiminin müfredat programında neden var olduğu öğrencinin sosyal gelişim boyutuna sağlandığı katkılar açısından açıklanmıştır.

O.M. 1: Kesinlikle bir etkisi olduğunu düşünüyorum. Herhangi bir müzik aleti çalan ve koroda görev alan öğrencilerin arkadaşları ve öğretmenleriyle sosyal ilişkileri daha iyi oluyor yani müzik doğrudan etkiliyor.

O.M. 2: Toplumsal uyum konusunda daha başarılı olduklarını gözlemliyorum müzik dersiyle uğraşan öğrencilerin.

O.M. 7: Müzik dersinin en temel olma nedenleri çocukların ruhsal gelişimine katkıda bulunmasıdır. Bunu hep söylüyorum, bir müzik aletine sarılan bir çocuk en iyi arkadaşının elini tutmuş gibidir.

Müzik dersinin müfredat programlarında neden var olduğunu ilişkin verilen cevaplar ışığında, müzik dersinin psiko - motor gelişim boyutunda da önemli rol oynadığı hemen hemen tüm ilk ve ortaokul müdürlerine ifade edilirken özellikle ilkokul çağında olan öğrencilerin herhangi bir müzik aleti çalmasının zihin ve beden koordinasyonu becerilerini geliştireceği ifade edilmiştir.

O.M. 2: Fakat konuşmanın serbest derslerde beden eğitimi müzik ve resim dersleri gibi derslerde çocuğun ruhunu rahatlatır ve belki susulması gereken derslerin de dayanıklılığını artırır.

Yapılan görüşmelerde toplumsal gelişim boyutunda da müzik eğitiminin çok önemli bir rolü olduğu hemen hemen tüm ilk ve ortaokul müdürlerince ifade edilirken, güzel sanatların bir dalı olan müzik eğitiminin, bireylerin vizyon ve hayata bakış açılarını genişletip, ileri de müzisyen olmayacak bir öğrencinin bile kendi mesleki yaşantısında olaylara farklı bir pencereden bakarak ve gelişen yaratıcılıkları ile toplum yararına hizmet verebilecekleri ifade edilmiş, sanatsal anlamda gelişen bir toplumun çağdaşlık ve medeniyet seviyesinin de gelişmiş olduğu ifade edilmiştir.

O.M. 4: Sanat ile uğraşan duygu açısından zengindirler. Görüş ve bakış açısından zengindirler. Düşünce açısından zengindirler. Çok pencerelidirler her taraftan bakabilirler.....Bu sebeple sanatı hiçbir zaman insanlardan koparamayız, milletlerden, devletlerden, ülkelerden koparamayız. Bir ülkenin sanatı onun gelişmişlik düzeyini gösterir. Çağdaşlık düzeyini gösterir.

Müzik eğitiminin boş bir dersten öte bireylerin işbirliği yapabilme ve takım olma ruhunu pekiştirdiği birçok ilk ve ortaokul müdürlerince yapılan görüşmelerde ifade edilirken, özellikle müzik törenleri veya özel günler için orkestra ve koro gibi

grup dayanışması gerektiren müzik faaliyetlerinin öğrencinin kolektif bilinç geliştirmesinde önemli rol oynadığı ve aidiyet bilinci gelişimde etkin rol oynayarak toplumun gelişimini olumlu olarak etkileyeceği ifade edilmiştir.

İ. M. 4: Biliyorsunuz bir öğretim döneminde bir sürü tören var o törenlerde bu çocuklar geliştirdikleri performansları koro veya orkestra olarak bize sunuyorlar zaten ve dolayısıyla orda bir boş ders veya deşarj olma dersi demeyelim de kendini daha iyi ifade edebileceği bir derstir.

Soru 2 – Sizce müzik eğitimindeki eksiklikler nelerdir?

İlk ve Ortaokul müdürleri ile yapılan yarı yapılandırılmış görüşmeler sonucunda, müzik eğitimine ilişkin bir takım eksikliklerin olduğu ifade edilmiş, müzik dersi müfredat programının müdürlerin başı çektikleri kurumlarda eğitim hizmeti alan öğrencilerin yaş grubuna olan yeterliliği, uygunluğu ve yine öğrenci gereksinimlerinin karşılanması açısından ilk ve ortaokul müdürlerinin verdikleri ifadeler farklılık göstermiştir.

İlkokul Müdürleri, genel olarak Milli Eğitim Bakanlığı tarafından belirlenen ve şu an ilkokullarda uygulanmakta olan müfredat programının öğrencilerin yaş grubuna uygun olduğunu ve programın öğrencilerin gereksinimlerini karşıladığını ifade etmişlerdir.

İ.M. 1: Karşılıyor. Bazı dönemlerde müzik hocamız ekstra dersler bile alabiliyor sene sonlarında veya koro orkestra çalışması yaptığında. Kendisi fazladan ders yapıyor.

Ancak şu anki mevcut müfredatın eskiye göre çok daha karmaşık ve resmi olduğu da belirtilmektedir.

İ.M. 2: Büyük oranda uygundur. Eskiden daha doğaldı, müfredat bu kadar ağır değildi müzik aleti çalınırdı, korolar olurdu şarkılar çıkarılırdı. Şimdi biraz daha resmileşti, bir program girdi ve öğretmen o programı takip etmek zorundadır.

İlkokullarda uygulanan müfredatın ilkokul çağındaki öğrencilerin zihinsel, duyuşsal, sosyal boyutlardaki gelişimlerine yardımcı ve yeterli olduğu yarı yapılandırılmış sorulara verilen cevaplarda anlaşılmaktadır. Özellikle, gösteri ve etkinlik içeren önemli günlerde korolarda görev alan öğrenciler duyuşsal ve sosyal

beceriler olan empati kurma, takım olma ve gruba aidiyet ve adaptasyon becerilerini geliştirirken, bu etkinliklerde yer alan öğrencilerin ezberledikleri marş, şarkı v.s. gibi müzikal eserler öğrencileri zihinsel boyutta geliştirip ezber ve pekiştirme becerilerinin olumlu yönde gelişimini sağlamaktadır.

İ.M. 6: Tabii ki. Zaten sene başında bakanlıktan gelen bir akademik takvimimiz var mesela su günü, mutluluk günü veya ağaç bayramı gibi... Ağaç bayramında müzik öğretmeni ağaçlarla ilgili ormanla ilgili şarkılar verir veya 23 Nisan'da marşlar öğretir çocuk şarkıları öğretir. Müfredattaki konularla müzik dersindeki konularda eş değer gider. Mesela bir Cumhuriyet Bayramında konu tüm derslerde geçmektedir yani bütün derslerde bir bütün olarak ele alınmaktadır.

Ancak, ortaokullar şu an uygulanmakta olan müfredatın yetersiz ve eksik oluşu hemen hemen tüm ortaokul müdürlerince yapılan görüşmelerde ifade edilirken ortaokul müfredatındaki eksikliklerin, müfredatın yetersiz denetimi ve güncellenmemesinden ötürü olduğu ifade edilmektedir. Ortaokul müfredatının, sürekli geçmiş yılları takip eden eski kafalı bir mantığa dayanarak öğrencilere uygulanması ve öğrenci merkezli olmaması, müfredattaki eksikliklerin ana temeli olarak belirtilmektedir.

O.M.5: Şu anda maalesef Eğitim bakanlığında yeterince bu konularda denetleyenlerimiz olmadığı için, şu anda bir müzik denetleyenimiz yok. Yani şuan da okullarda müzik öğretmenliği görevi yapan gerek kıdemli olsun gerek yeni atanan bu göreve yeni başlayan öğretmenlerimizi yönlendirecek onlara yol gösterecek hiç bir denetmen yok. Bu müfredatların, önce bu kadroların doldurulması, bu müfredatların tekrardan ele alınıp güncellenmesi gerektiği düşüncesindeyim. Yani ben çok yeterli olduğunu düşünmüyorum açıkçası.

Çağ gereksinimlerine cevap veremeyen ortaokul müfredatının, öğrencilerin zihinsel, duyuşsal, psikomotor ve sosyal gelişimlerini olumsuz yönde yapılan görüşmelerde belirtilmektedir.

O.M. 3: Bu kalıp eğitim illa ki takip edilmelidir, sistemimiz öğrenci yeteneklerine, öğrenci merkezli bir sistemimiz yok.

O.M. 3: Yok yeterli olduğunu düşünmüyorum. Kesinlikle geliştirilmesi gerektiğini düşünüyorum. Bildiğim kadarıyla eskiden beri kullanılmakta olan müfredat hala yürürlükte. Tüm dersler de de olduğu gibi müzik eğitimi dersinin de çağımıza adapte olması gerektiğini düşünüyorum.

Ortaöğretimde uygulanmakta olan müfredatın yetersiz ve günümüz koşullarına olan uyumsuzluğu dışında, ortaokul müfredat programının müzik öğretmenlerince uygulanması noktasında da sıkıntılar olduğu belirtilmiş, özellikle müzik dersi saatinin öğrencilere verilecek olan müzik eğitimi için kısa ve yetersiz oluşu hemen hemen tüm ortaokul müdürlerince ifade edilirken öğrencinin zihinsel, duyuşsal, psikomotor ve sosyal becerilerinin müzik dersine ayrılan kısa sürede hedeflenen gelişimin gerçekleşmeyeceği ifade edilmiştir. Özellikle müzik öğretmenlerinin, yetersiz olan müzik dersi saatleri içerisinde her öğrenciye ayrı ilgi ve önem göstermesinin, her öğrenciye özel dikkat edilmesi gereken ve uzun zaman alan müzik eğitimi için yeterli olmadığı yapılan görüşmelerde ifade edilmiştir.

O.M. 4: Müzik eğitimi sanatını veya müzik sanatını öğrenme açısından, özümseme açısından, doyma açısından yeterli midir diye sorarsanız, ben kırk dakikada müzik sanatıyla ilgili bazı değerlerin tam manasıyla verilebileceğini sanmıyorum. Kaldı ki her insanın bir enstrüman çalmasıyla alakalıda bir performans göstermesini isterim. Bunu yolu o zamanı o dilimi büyütmeden geçer. Kırk dakikada hiçbir müzik öğretmeninden hem çocuğa enstrüman öğret diyeceksiniz, bu mümkün değildir.

Öte yandan bazı ortaokul müdürlerine göre, müzik eğitiminde yaşanan sorunun müfredat programındaki eksikliklerden çok müzik dersinde kullanılacak olan materyallerin yetersiz olduğu ve bunu Milli Eğitim Bakanlığı'nın temin etmesi gerekirken müzik dersi için gerekli olan materyalleri okulların kendi imkanlarını kısıtlı da olsa kullanarak temin ettikleri belirtilmiştir. Müzik eğitimi için gerekli olan materyallerin sağlanamayışı şüphesiz o kurum içerisinde öğrencinin de müzik eğitimine karşı olan motivasyonunu düşüreceği ve becerilerinin de gelişmeyeceği ifade edilmiştir.

O. M. 1: Müfredat yeterlidir fakat altyapı yetersizdir. Şu an piyanlarımız kırık ve onları yaptıracak durumumun yok zaten onları yaptıracığına yenisini satın alırsın. Ama şu an elimizdeki imkanları zorlayıp bir müzik sınıfı yapıyorum.

O. M. 9: Müzik eğitimi yapılması için de fen laboratuvarına bakanlığın gösterdiği önem gibi müzik derslerine de aynı önem gösterilmeli. Maalesef okullarda müzik eğitimi ders verebilmek için bir derslik seçilir ve seçilen derslikleri ne akustiği var ve mikrofonu var. Bence müzik eğitimi verilebilecek kalite da odaların olması gerek. Malzemeler bu iş için çok önemlidir. Belki çocuğun kemana yeteneği vardır fakat ailesinin maddi durumu iyi olmadığı ve ona bir keman alınamayacağı için onu hiç test edemez çocuk. Ama sınıflarda yeterli materyal olsa keman, obua, viyolonsel bir gitar gibi aletler olsa çocuk hangisine ilgisi varsa ona yönlenebilir.

5.2.1 Müzik Eğitiminde Sorunlar

İlk ve ortaokul müdürleri ile yapılan yarı yapılandırılmış görüşmelerden elde edilen veriler doğrultusunda müzik eğitimindeki sorunlar hemen hemen tüm ilk ve ortaokul müdürlerince belirtilmiştir. Günümüz Kuzey Kıbrıs eğitim sistemi içerisinde, müzik eğitiminin doğru ve kaliteli bir şekilde verilmesinin önündeki en büyük engel ve sorunun ilkokullardaki Branş öğretmeninin eksikliği olarak ifade edilmiştir.

Yönetim kademesinde bulunan ve yine kendileri de akademiden mezun olan okul müdürleri akademiden gelen öğretmenlerin branş öğretmeni olmadığını ve bunun yanlış bir eğitim sistemi olduğunu belirtmişlerdir.

İ.M. 7: Herkes müzik öğretmeni olabilir mi? Olamaz. Herkes İngilizce öğretmeni olabilir mi? Olamaz. Biz öyle bir duruma geldik okullarda müzik yapabilirim deyip sıraya giren herkes branş öğretmeni olabiliyor. Bu da sistemin yanlışlarından kaynaklanan bir olaydır. Sırf öğretmen bu okula gelebilmek için müzik yapabildiğini iddia edebiliyor. Akademi de öyle bir branş yok.

Öğretmen akademisinde böyle bir branş eğitimi olmadığından dolayı da bu seçim ya gönüllülük esasına bağlı olarak seçilmekte ya da bu öğretmen seçiminin müdürlerin kendilerine bırakıldığı konusunda hoşnut olmadıklarını belirtmişlerdir.

İ.M. 7: Şu anda müzik öğretmenliği yapacak olan kişi tamamıyla okul müdürünün iki dudağı arasındaki karardır. Kimin daha iyi yapacağına inanıyorsan onu o şekilde görevlendirirsin. Branşlar hakikaten branşlaşmalı.

Bazen bu gönüllülük esasına bağlı seçimde tamamıyla bazen çaresiz kalınan durumlarda bu konuda kendini geliştirmeyen bir öğretmeni gönüllü olduğu için seçmek zorunda bırakıldığı ve bu sebeple öğrencilerin müzik eğitimden geri kaldığını

da belirtmişlerdir.

İ.M. 4: İlk okullarda şöyle bir durum var öğretmen akademisinden mezun olan bir öğretmen tüm dersleri verebilir yeterlilikte mezun olduğu için orda da bir sıkıntı yok. İlk okullarda bu bir seçim ve tercih meselesidir. Okuldan okula değişmekle birlikte bazen yöneticinin zorda kalıpta yapamayacak bu görevi veya hakkıyla yerine getiremeyecek öğretmene vermek zorunda kalması ya da öğretmenin kendi seçimidir. Öğretmenin kendi seçimiyle o alanda gerçekten fedakarca hakkıyla çalışıyor arkadaşlarımız. Önceki yıl okulumuzda bu konuyla ilgili bir olay yaşadık alanı değildi öğretmenin fakat gönüllü olarak müzik öğretmenliğine talip oldu ve 1 yıl boyunca çocuklar sadece bahçeye çıktı. Müzik odasının kapısı 1 kere bile açılmadı ki bu okulun çok donanımlı bir müzik odası var.

Bu kadar okul yöneticilerinden bu konuda oluşturdukları algı bize ortaokuldaki gibi bir branş öğretmenin gerekliliğini sorgulatmaktadır. Bu konu bazı ilkokul müdürleri tarafından da altı çizilmiştir.

İ.M. 2: Ortaokul ve liselerde müzik alanından mezun olmuş öğretmenler var fakat ilkokullar da akademi mezunları müzik eğitimi dersi veriyor. Tabi ki akademi de bunun eğitimini alıyorlar fakat yeterli olup olmadığı tartışılır.

Müzik öğretimi alanında branşlaşmamış bir öğretmenin de kendini geliştirmesinin önemi ortaya çıkmaktadır. Kendini geliştiremeyen fakat bu konuda ders vermeye çalışan öğretmenin hiçbir şekilde öğrenciye katkısı olmamakla birlikte, müzik dersinin gereksiz ve boş bir ders olduğu imajını da verebilmektedir. Dolayısıyla branşlaşmamış da olsa bu konuda kendini eğiten, hizmet içi eğitimlere katılan ve kendini geliştiren müzik öğretmenlerinin, branş öğretmenleri kadar bilinçli ve motive edici şekilde ders verdiklerini yine okul müdürleri ortaya koymaktadır.

İ.M. 5: Benim çalıştığım okullarda öyle bir şey gözlemlemedim ama ilk öğretmenlik yıllarıma döndüğüm zaman öğretmen akademisinden mezun olan bir öğretmen sınıf öğretmenliğinin dışında tüm dersleri verebilecek şekilde eğitildi. Müzik, resim, beden, İngilizce fakat bunu geliştirerek daha donanımlı konusunda daha bilgili arkadaşların çocuklara iyi bir eğitim verdiğini gözlemliyoruz.

Hatta bu konuda daha önceden seçimini yapan akademi mezunu bir öğretmenin önceden hazırlıklı ve eğitimine sahip olduğu dersi vermesinin başarılı olduğunu da ortaya koymuşlardır.

İ.M. 1: Şimdi ben kendi öğretmenim adına konuşayım benim müzik öğretmenim da Öğretmen Akademisi mezunu, ama kendisinin müzik aleti aletleri çalma adına... sınıf arkadaşı da olduğumuz için de biliyorum, okuduğumuz yıllarda özel dersini aldı. Müzik öğretmenimiz gözü kapalı bir müziği duyduğu herhangi bir hemen notaya çevirip şarkıyı çalabiliyor ve kendisini geliştirdi. Hizmet içi kurslarına dışarda kendi gayretiyle çeşitli kurslara aktivitelere katıldı.

Öte yandan, ilk ve ortaokullarda verilen müzik eğitimi genelinde karşılaşılan bir diğer sorunun ise kolej sınavları olduğu yapılan görüşmelerde özellikle altı çizilen sorunlardan diğeridir.

İ.M. 4: Biliyorsunuz ki 4. ve 5. sınıfların bir kolej yarışı var ve sınıf öğretmenleri konuları yetiştiremediği için özellikle beden eğitimi ve müzik derslerinden ders almaları durumu oluyor. O dönem çocukların beden eğitimi ve müzik dersine gitmeyip Türkçe, Matematik gibi derslere gittiği zaman gereken dikkati toparlayamıyorlar. Çünkü çocukların orda ki ihtiyacı giderilmediği için yerine alınan dersin bir etkisi olduğunu düşünmüyorum. Ben elimden geldiği kadar bunun önüne geçmeye çalışıyorum fakat karşılıklı 2 öğretmen arkadaşın anlaşması durumunda bazen izin vermek durumunda kalıyorsunuz.

Kolej sınav sistemi yüzünden üçüncü sınıftan başlayarak müzik dersi olan ilginin düştüğünü belirten müdürler, kolej sınavının önemli olmadığı okullarda böyle bir ilgi eksikliği olmadığını altını çizmektedirler.

İ. M. 1: Yok bizde hiçbir dersimizi ayırmıyoruz bu okulda en azından. Kolej yarışı olmadığı için tüm derslere karşı gereken ilgi ve özen gösteriliyor.

Ancak kolej sınavına katılacak öğrencilerin çok olduğu bir okulda müzik dersinin önemi kolej sınavında sorulmadığından değişmektedir. Belki de bu yüzden kolej sınavında müzik dersi ile ilgili de sorular sorulmalıdır.

İ. M. 3: Bu noktada biraz belirsizim çünkü öğrencinin müzik dersine bakışı 5. sınıftaki kolej sınavlarından dolayı değişiyor gereksiz dersmiş gibi görülüyor nasıl olsa buradan soru çıkmaz olarak düşünüyorlar ve maalesef okul içinde davranışlarında gereken etkiyi gösteremiyor.

5.2.2 Müzik Eğitimi İçin Öneriler

İlk ve ortaokul müdürleri ile yapılmış yarı yapılandırılmış görüşmelerde ilk ve ortaokullarda müzik eğitimi ile ilgili yaşanmakta olan sorunların altı çizilmiştir. Genel olarak hemen hemen tüm okul müdürleri müzik eğitimi dersinin doğru, kaliteli ve

nitelikli bir şekilde gerçekleştirilebilmesi için görüşmeler sırasında bazı öneri ve ifadelerde bulunmuşlardır.

Getirilen önerilerden ilki, ilk ve ortaokullarda uygulanan müfredat ile ilgili eksikliklerin, KKTC Milli Eğitimi'nin bu konudaki denetimsizliği ve müdürlerin yeterince ilgili olup olmamalarının dışında esasen verilecek müzik eğitiminin tamamen öğrenci ile birebir iletişim içerisinde olacak müzik öğretmenin alanı ile ilgili yeterli donanıma sahip olması ile alakalı olduğu ifade edilmiştir.

Eğitimde ve öğretimde uygulanan okul müfredatının genel felsefesinin, esas görevinin öğretmene yol gösterici bir harita olduğu ve müfredat içerisinde karşılaşılan eksikliklerin tamamen müzik öğretmenlerinin müzik eğitimi adına kazandıkları veya kazanacakları bireysel bilgi ve donanım ile kapatılabileceği belirtilmiş ve müzik öğretmenlerinin müfredatı yetersiz bulup kendilerini geliştirmekten kaçınmamaları, yandan toplumsal ve bireysel gelişim adına okulların müfredattaki klasik yönetim modeli dışına çıkmaları önerilirken eğitim ve öğretim tekniklerinin yetersiz ve eksik olmasına rağmen müzik öğretmenlerinin donanıma göre dönüştürülerek kullanılabilir hale getirilebileceği önerilmiştir.

Diğer yandan bu konuda Bakanlık ve okul müdürü ile müzik öğretmenin işbirliği içerisinde olmaları önerilerek ilkokul müdürü 4 tarafından bu durum şekilde ifade edilmiştir;

İ. M. 4: Öğretmen o yaş düzeyi için uygun olmayan veya eksiklik gördüğünde onu kendi kişisel eğitimi ve uzmanlık alanıyla birleştirdiği zaman bunu ileri götürebileceğini düşünüyorum. Müfredat bir el rehberi ama daha çok öğretmenin bu konudaki deneyimleri müfredatla birleşiyor ve uygulamalar o yönde devam ediyor.

İ. M. 4: Her şeyin değiştiği gibi eğitim ve öğretim tekniklerini değiştirerek kullanırsak ancak etkililiği sağlayabileceğimizi düşünüyorum, tabi ki bu sisteminde getirdiği eksiklikler var tabi biz sistemdir deyip bırakmıyoruz. Elimizden ne gelirse gerek manevi gerek maddi uğraşyoruz.

Diğer bir yandan yapılan görüşmelerde müzik eğitiminde kullanılan müfredat programlarının müzik eğitimi bilimcileri tarafından yapılması önerilirken, Kuzey Kıbrıs'ta Türkiye'den gelen okul müfredatının uygulanmasının yanında Kıbrıs kültürüne ait folklorik halk ezgileri, halk dansları gibi eserlerinde okutulması ve böylece öğrencilerin kendi kültürlerine ait bilgi birikimlerini artıracakları önerilmektedir.

O. M. 11: Bir Türk çocuğu veya bir Kıbrıs çocuğunun kendi ülkesinin müzik sanatıyla ilgili ders alırken sadece Türkiye'nin müzik eğitimi ders kitaplarından yararlınsın elbet çünkü müzik uluslararasıdır, dolayısı ile o müzik, şu müzik, bu müzik diye ayırmadan ama kendi öz kültürüne bağlı, özellikle folklorik alanda halk dansları ile birlikte ortaya çıkmış olan değerleri de müzik kitaplarının yansıtması, içermesi veya barındırması bana göre daha doğrudur.

KKTC eğitim sisteminin öğrenci merkezli olmaması ve tamamen akademik hedeflere yönelik bir yarış sistemi üzerinde eğitim ve öğretimin gerçekleştiği genel olarak müdürlerce ifade edilirken, eğitim sistemindeki yarışma zihniyetinden bir an evvel çıkılması yönünde hem ilkökul hem de ortaokul müdürleri bu konuda önerilerde bulunularak, bu zihniyetin acilen değişmesi gerektiği yönünde tavsiyeler vererek, bu durumu değişmemesinin öğrenci üzerinde çok büyük bir baskı oluşturduğu, bireysel ve toplumsal gelişimi olumsuz yönde etkileyerek kayıp nesiller doğurduğu belirtilmiştir.

İ.M. 4: Bizdeki eğitim sisteminin temel amacı akademik yönden başarılı bireyler yetiştirmektir. Davranış ve eğitim noktası artık okullarda bu eksik kalıyor. Bunu nasıl kendi bünyemizde düzenleyebiliriz daha iyileştirebiliriz eğitimi daha ön plana atabiliriz diye düşünmeliyiz. Yarışma zihniyetinden artık toplum olarak çıkmalıyız bilgi yarışması, matematik yarışması. Özellikle 6-11 yaş çocukları için bu inanılmaz bir baskıdır. Bunda bizim kendi sıkışmışlığımızdır ve o sıkıştırıldığımız alanın içinde ne üretebilirsiniz?

Özellikle müzik dersine ilişkin önemin artırılması bağlamında okulların müzik dersi saatine karşı sergiledikleri tutumların büyük önemi olduğu vurgulanırken, müzik dersinin okul saatleri dışında öğleden sonraları verilen matematik ve Türkçe dersleri gibi müzik dersi adına da kursların açılması ve verilmesi önerilmiştir. Böylece müziğe

ilgisi olup imkânı olmayan öğrencilerin bu uygulamalara katılabileceği müdür ve müzik öğretmenlerinin bu konuda işbirliği içerisinde olmaları önerilmiştir.

...Nasıl Türkçe matematik yapıyorsak neden müzik kursu da yapmayalım tercihi olan çocuklarımız var. Belki talebi az olabilir fakat talebi olup da maddi açıdan imkânı yeterli olmayan olabilir. Bizim verdiğimiz kursların ücreti çok düşüktür. Dışarıdan anlaştığımız öğretmenlerimiz var. O yüzden öğretmenlerle de güzel bir işbirliğimiz var ki tamamen çocuklarımıza yönelik.

Müzik eğitimi için sınıflarda yeterli materyal ve donanımın sağlanmasına yönelik çözüm getirebilmek adına, yapılan görüşmelerde elde edilen bulgular ışığıyla müzik eğitiminde yaşanan ekonomik sıkıntıların Avrupa Birliği'ne sunulacak projelerle sınıflardaki materyal ve donanım eksikliğinin giderilebileceği önerilmiştir. Bu konuda okul müdürleri ve müzik öğretmenlerinin işbirliği ile hareket etmesi gerektiği önerilmiştir. Milli Eğitim Bakanlığı'nın bu konudaki genel tavrının umursamaz olması, okul müdürlerinin önerilerine göre müzik dersi materyal ve donanımının sağlanması adına sadece Milli Eğitim Bakanlığı'ndan bu hizmetleri beklemenin çözüm getirmeyeceği belirtilmiştir.

İ. M. 1: Sanırım 10 yıl önce bir müzik öğretmenimiz Avrupa Birliği bir proje sunularak orkestra malzemeleri aldı. Bas gitarlarımız, davulumuz, gitarlarımız, trampetlerimiz, klasik gitarlarımız ve akordeonlarımız var. Sene sonunda 20 kişinin rahatlıkla çaldığı şahane bir orkestramız var. Bunu kendine hedef alıp güzel sanatlara yönelen 1 2 öğrencimiz de oldu.

İ.M. 8: Bence ister müzik dersi olsun ister diğer branşlar olsun bence bir okul idaresinin görevi ne ihtiyaç varsa onları tedarik edebilmektir. Ben geldiğim zaman arkadaşların bir kaç orkestra aletine ihtiyaçlarına vardı. Ne yapıp edip olanaklarımızı zorlayarak almaya çalışıp istekleri yerine getirmeye çalışıyoruz. Bizim ülkemizin gerçeği budur. Yoktan var edebilmek. Müzik aletleri de flüt ve melodikalar vardır, bu aletler çocukların ailelerinin ekonomisini sarsmayan aletlerdir alamayanlara da elimizden geldiğince yardım ediyoruz ve alıyoruz. Daha da alet almaya devam edeceğiz çünkü güzel çalışmalar yapmaktayız.

Milli Eğitim Bakanlığı'nın bu konudaki umursamaz tavrına karşı, genel olarak müdürler Bakanlığın bu konuda daha ilgili olmaları ve diğer derslere verdikleri önem kadar müzik dersine de önem vermeleri gerektiği önerilmiştir.

O.M. 2: Müzik eğitimi yapılması için de fen laboratuvarına bakanlığın

gösterdiği önem gibi müzik dersine de aynı önem gösterilmelidir. Maalesef okullarda müzik eğitimi dersi verebilmek için bir derslik seçilir ve seçilen dersliklerin ne akustiği var ne mikrofonu var. Malzemeler bu iş için çok önemlidir.

Soru 3 - Müzik eğitimi dersinin öğrencilerinizin akademik başarıları ve/veya okul içi davranışları üzerinde doğrudan ve dolaylı olarak ne gibi etkileri vardır?

Yapılan görüşmeler ışığında genel olarak hem ilkokul hem de ortaokullarda müzik eğitiminin öğrencilerin akademik başarıları ve okul içi davranışları üzerine doğrudan ve dolaylı olarak olumlu bir etkisinin olduğu hemen hemen tüm okul müdürlerince ifade edilmektedir.

İ.M. 4: Özellikle müzik ve beden eğitimi derslerindeki derslerin ihtiyaçların karşılanması akademik başarılarına katkısı oluyor .Bunu da nerden test ediyoruz, aslında niçin bu kadar net konuşuyorum, biliyorsunuz ki 4. ve 5. sınıfların bir kolej yarışı var ve sınıf öğretmenleri konuları yetiştiremediği için özellikle beden eğitimi ve müzik derslerinden ders almaları durumu oluyor. O dönem çocukların beden eğitimi ve müzik dersine gitmeyip Türkçe, Matematik gibi derslere gittiği zaman gereken dikkati toparlayamıyorlar. Çünkü çocukların orda ki ihtiyacı giderilmediği için yerine alınan dersin bir etkisi olduğunu düşünmüyorum. Ben elimden geldiği kadar bunun önüne geçmeye çalışıyorum fakat karşılıklı 2 öğretmen arkadaşın anlaşması durumunda bazen izin vermek durumunda kalıyorsunuz.

Ayrıca öğrencilerin okul içi davranışlarına gelindiğinde herhangi bir müzik aleti çalan öğrencinin disiplin cezaları ve zorbaca hareketlerden kaçındığı

O.M. 7: Müzikle solistlik yapan veya müzik aletiyle müzikle ilgilenen çocuklara şiddete daha az katıldığını veya zorbalığa daha az katıldığını amatörcce gözlemledim.

Soru 4 - Müzik eğitimi dersinin okul dışında öğrenci üzerinde ne gibi etkileri vardır?

Müzik eğitiminin insanlar üzerinde olumlu ve pozitif bir etkisi olduğuna hem ilkokul hem de ortaokul müdürleri hemfikirdirler. Alkol ve uyuşturucu gibi zarar veren maddelerden de uzak durulmasını sağlamaktadır.

O.M. 1: Kesinlikle bir etkisi olduğunu düşünüyorum. Herhangi bir müzik aleti çalan ve koroda görev alan öğrencilerin arkadaşları ve öğretmenleriyle sosyal ilişkileri daha iyi oluyor yani müzik doğrudan etkiliyor.

O.M. 2: Toplumsal uyum konusunda daha başarılı olduklarını gözlemliyorum müzik dersiyle uğraşan öğrencilerin.

O.M. 4: Neden çocuklar uyuşturucuya meyil gösteriyor? Eğer siz çocuğunuza sportif etkinlikler ile herhangi bir isteğine red cevabı veriyorsanız, müzikal etkinliklerle ilgili bir isteğine red cevabı veriyorsanız.

O.M. 4: Neden çocuklar uyuşturucuya meyil gösteriyor? Eğer siz çocuğunuza sportif etkinlikler ile herhangi bir isteğine red cevabı veriyorsanız, müzikal etkinliklerle ilgili bir isteğine red cevabı veriyorsanız.

Daha da önemlisi müdürler müzikle ilgilenen öğrencilerin zorbalık ve kavgadan da uzak durduklarını belirtmişlerdir.

O. M. 7: Tam bir araştırma yok bu konuda ama geçen sene çok başarılı iki üç öğrencimiz vardı, sekizlere bakıyordum hatta şuan bu çocuklar Güzel Sanatlar Okuluna girdi. Bir tane Kubilay diye bir çocuk vardı süper gitar çalardı ve o çocuğun hiç şiddete karıştığını görmedim. Müzikle solistlik yapan veya müzik aletiyle müzikle ilgilenen çocuklara şiddete daha az katıldığını veya zorbalığa daha az katıldığını amatörce gözlemledim.

Soru 5 - Müzik dersinin alan öğretmenleri tarafından verilmesi sizce ne derece önemlidir? Gerekçeleri ile açıklar mısınız?

Genel olarak geniş anlamda ilk bakıldığında nitel sonuçlardan ortaya çıkabilecek en önemli konulardan birisi ilk okul müzik öğretmenlerinin branş öğretmeni olmamasıdır. Yönetim kademesinde bulunan ve yine kendileri de akademiden mezun olan okul müdürleri akademiden gelen öğretmenlerin branş öğretmeni olmadığını ve bunun yanlış bir eğitim sistemi olduğunu belirtmişlerdir.

İ. M. 7: Herkes müzik öğretmeni olabilir mi? Olamaz. Herkes İngilizce öğretmeni olabilir mi? Olamaz. Biz öyle bir duruma geldik okullarda müzik yapabilirim deyip sıraya giren giren herkes branş öğretmeni olabiliyor. Bu da sistemin yanlışlarından kaynaklanan bir olaydır. Sırf öğretmen bu okula gelebilmek için müzik yapabildiğini iddia edebiliyor. Akademi de öyle bir branş yok.

Öğretmen akademisinde böyle bir branş eğitimi olmadığından dolayı da bu seçim ya gönüllülük esasına bağlı olarak seçilmekte ya da bu öğretmen seçiminin müdürlerin kendilerine bırakıldığı konusunda hoşnut olmadıklarını belirtmişlerdir.

İ.M. 7: Şuanda müzik öğretmenliği yapacak olan kişi tamamıyla okul müdürünün iki dudağı arasındaki karardır. Kimin daha iyi yapacağına inanıyorsan onu o şekilde görevlendirirsin. Branşlar hakikaten branşlaşmalı.

Bazen bu gönüllülük esasına bağlı seçimde tamamıyla bazen çaresiz kalınan durumlarda bu konuda kendini geliştirmeyen bir öğretmeni gönüllü olduğu için seçmek zorunda bırakıldığı ve bu sebeple öğrencilerin müzik eğitimden geri kaldığını da belirtmişlerdir.

İ.M. 4: İlk okullarda şöyle bir durum var öğretmen akademisinden mezun olan bir öğretmen tüm dersleri verebilir yeterlilikte mezun olduğu için orda da bir sıkıntı yok. İlk okullarda bu bir seçim ve tercih meselesidir. Okuldan okula değişmekle birlikte bazen yöneticinin zorda kalıpta yapamayacak bu görevi veya hakkıyla yerine getiremeyecek öğretmene vermek zorunda kalması ya da öğretmenin kendi seçimidir. Öğretmenin kendi seçimiyle o alanda gerçekten fedakarca hakkıyla çalışıyor arkadaşlarımız. Önceki yıl okulumuzda bu konuyla ilgili bir olay yaşadık alanı değildi öğretmenin fakat gönüllü olarak müzik öğretmenliğine talip oldu ve 1 yıl boyunca çocuklar sadece bahçeye çıktı. Müzik odasının kapısı 1 kere bile açılmadı ki bu okulun çok donanımlı bir müzik odası var.

Bu kadar okul yöneticilerinden bu konuda oluşturdukları algı bize ortaokuldaki gibi bir branş öğretmenin gerekliliğini sorgulatmaktadır. Bu konu bazı ilkokul müdürleri tarafından da altı çizilmiştir.

İ.M. 2: Ortaokul ve liselerde müzik alanından mezun olmuş öğretmenler var fakat ilkokullar da akademi mezunları müzik eğitimi dersi veriyor. Tabi ki akademi de bunun eğitimini alıyorlar fakat yeterli olup olmadığı tartışılır.

Müzik öğretimi alanında branşlaşmamış bir öğretmenin de kendini geliştirmesinin önemi ortaya çıkmaktadır. Kendini geliştiremeyen fakat bu konuda ders vermeye çalışan öğretmenin hiçbir şekilde öğrenciye katkısı olmamakla birlikte, müzik dersinin gereksiz ve boş bir ders olduğu imajını da verebilmektedir. Dolayısıyla branşlaşmamış da olsa bu konuda kendini eğiten, hizmet içi eğitimlere katılan ve kendini geliştiren müzik öğretmenlerinin, branş öğretmenleri kadar bilinçli ve motive edici şekilde ders verdiklerini yine okul müdürleri ortaya koymaktadır.

İ.M. 5: Benim çalıştığım okullarda öyle bir şey gözlemlemedim ama ilk öğretmenlik yıllarıma döndüğüm zaman öğretmen akademisinden mezun olan

bir öğretmen sınıf öğretmenliğinin dışında tüm dersleri verebilecek şekilde eğitildi. Müzik, resim, beden, İngilizce fakat bunu geliştirerek daha donanımlı konusunda daha bilgili arkadaşların çocuklara iyi bir eğitim verdiğini gözlemliyoruz.

Hatta bu konuda daha önceden seçimini yapan akademi mezunu bir öğretmenin önceden hazırlıklı ve eğitimine sahip olduğu dersi vermesinin başarılı olduğunu da ortaya koymuşlardır.

İ.M. 1: Şimdi ben kendi öğretmenim adına konuşayım benim müzik öğretmenim da Öğretmen Akademisi mezunu, ama kendisinin müzik aleti aletleri çalma adına... sınıf arkadaşı da olduğumuz için de biliyorum, okuduğumuz yıllarda özel dersini aldı. Müzik öğretmenimiz gözü kapalı bir müziği duyduğu herhangi bir hemen notaya çevirip şarkıyı çalabiliyor ve kendisini geliştirdi. Hizmet içi kurslarına dışarda kendi gayretiyle çeşitli kurslara aktivitelere katıldı.

Soru 6 - Okulunuzdaki müzik etkinliklerinden biraz bahseder misiniz? Ders dışı müzik etkinlikleri hakkında ne düşünüyorsunuz?

Yarı yapılandırılmış görüşme sorularına ilk ve ortaokul müdürlerinin verdiği ifadeler doğrultusunda genel anlamda müzik etkinliklerinin birçok okulda aktif şekilde gerçekleştirildiği özellikle ortaokullar arası düzenlenen müzik festivallerinin öğrencilerin diğer okullar ile kaynaşması açısından önem teşkil ederken sosyal boyuttaki becerileri doğrudan doğruya etkilemektedir.

İ.M. 1: Bizim müzik öğretmenimizin bir korusu ve orkestrası var dönem dönem Lefkoşa ve Mağusa da okullar arası yarışma değil de müzik festivalleri oldu çocuklarımız katıldı. Çocuklarımız otobüslerle gitti. Başka okul dışı etkinlik olarak faaliyetimiz olmadı.

Öte yandan ilkokullar için Milli Eğitim Bakanlığı'nın düzenlediği etkinlikler de İ.M.2 tarafınca şu şekilde ifade edilmektedir;

İ.M. 1: Kutlama günleri çok var 23 Nisan, 19 Mayıs gibi bu faaliyetler çoğaldığından beri müzik eğitimi dersleri ile ilgili öne çıkan faaliyetlerin çoğaldığını düşünüyorum. Sendikanın düzenlemiş olduğu müzik etkinlikleri de var. Ayrıca bir de çocuk kulübümüz var oraya katılan öğrencilerimiz de farklı etkinlikler yapıyor. City Mall AVM'nin düzenlediği etkinlik yapılabilecek sahneler var.

Öğrencilerin bu tür etkinliklerde yer alması müziğe yetenekli öğrencilerin

yeteneklerini ortaya çıkarması ve mesleki anlamda doğru yönlendirilmeleri noktasında önem arz etmektedir.

İ.M. 2: Keman, klarnet vs. Çoğunlukla keman çalan öğrencilerimiz var ve etkinliklerimizde öğretmenler bu çocuklarımızı kullanıyorlar. Ayrıca sesi güzel olan çocuklarda bu tip etkinliklerde ortaya çıkıyor. Müziğe yatkın bir sürü çocuk var tabii ki bu işin eğitimini almaları gerek. Sonuç olarak etkinliklerle yetenekli çocuklar ortaya çıkabiliyor.

Müzik etkinlikleri öğrencilerin sosyal boyutta takım ruhunu geliştirmede de önemli fayda sağlamaktadır.

İ.M. 2: Örneğin öğrencilerimiz okulun spor takımlarını desteklemek için bir maça gideceğinde destek ve tezahürat için davullar olsa şarkılar çok daha rahat çalınacak, yani müzik aletleri sadece müzik dersleri için değil örneğin okulun bir başarısı olduğu zaman alın çocuklar davulları trampetleri çikalım, çalalım ve böylece bir farkındalık yaratılır.

İ.M. 3: Eğitim bakanlığının düzenlemiş olduğu müfredat kapsamında müzik etkinlikleri devam etmektedir bunun yanı sıra milli günlere yönelik ağaç bayramına yönelik müfredatta olan etkinlikler yapmaktayız. Son yıllarda Kıbrıs Türk Öğretmenler Sendikasının düzenlemiş olduğu korolar şölenine katılarak müzik etkinliği yapıyoruz.

7. Müzik eğitimi ile ilgili ne gibi sorunlar yaşamaktasınız? Bunlara ilişkin önerileriniz nelerdir?

Yapılan yarı yapılandırılmış görüşmeler neticesinde ilk ve ortaokul müdürleri müzik dersinin önemini altını çizirken müzik eğitimi ile ilgili en büyük problemin özellikle ilkokullardaki kolej sınavı olduğu belirtilmektedir. Kolej sınav sistemi yüzünden üçüncü sınıftan başlayarak ilginin düştüğünü belirten müdürler, kolej sınavının önemli olmadığı okullarda böyle bir ilgi eksikliği olmadığı da açıktır.

İ.M. 1: Yok bizde hiçbir dersimizi ayırmıyoruz bu okulda en azından. Kolej yarışı olmadığı için tüm derslere karşı gereken ilgi ve özen gösteriliyor.

Ancak kolej sınavına katılacak öğrencilerin çok olduğu bir okulda müzik dersinin önemi kolej sınavında sorulmadığından değişmektedir. Belki de bu yüzden kolej sınavında müzik dersi ile ilgili de sorular sorulmalıdır.

İ. M. 3: Bu noktada biraz belirsizim çünkü öğrencinin müzik dersine bakışı 5.

sınıftaki kolej sınavlarından dolayı değişiyor gereksiz dersmiş gibi görölüyor nasıl olsa buradan soru çıkmaz olarak düşünüyorlar ve maalesef okul içinde davranışlarında gereken etkiyi gösteremiyor.

Sonuç olarak;

1. Nicel araştırmanın ve nicel araştırma olarak görüşmelerden elde edilen bulgulara göre KKTC’de ilkokullar ve ortaokullarda okul yöneticilerinin, müdürlerin yönetim becerilerinden kaynaklanan müzik eğitimi ve öğretimi alanında bazı problemlerin var olduğu ortaya çıkmıştır. Bu problemler müzik alanında verilen değerin KKTC’de müziğe verilen düşük değer ile eşdeğer olması sonucunda bu derse daha fazla zaman kaybı veya boş ders olarak bakılmasına ve çağımızdaki müzik aletlerinin ve teknolojilerinin halen kullanılmamasındaki nedenin ise eğitimcilerin bu alanda kendilerini geliştirmede yetersiz olduğu tespit edilmiştir. İlkokullardaki öğretmenlerin branş öğretmeni olmaması ve kolej sınavlarına hazırlanırken müzik derslerinin diğer öğretmenler tarafından alınması ise bunun göstergesi olduğu belirlenmiştir.

2. Müzik eğitimcileri ve öğretmenlerinin tutumlarının neden olduğu sorunlar ise meslek seçiminin sadece iş bulma amaçlı olarak belirlendiğinden, müzik alanının veya öğrencilerin gelişiminin önemini fark etmeden ekonomik nedenleri öne sürerek kendini müzik eğitimi ve öğretimi alanında geliştirmedikleri ve buna bağlı olarak öğrencilerinin motivasyon düşüklüğünden bahsettikleri görölmüştür. Bazı okullarda ise velilerin bu alandaki ekonomik desteğinin yetersiz olduğundan bahsetmişlerdir.

3. KKTC’de olan ekonomik yetersizliğin müzik eğitim alanına da yansıdığı hem müdürler tarafından öne sürölmüştür. Dolayısıyla okullarda yeterince kaynak olmadığından yeterince müzik aleti veya müzik odasının olmaması bu alandaki teknolojilerden yararlanamama gibi sorunları ortaya çıkarmıştır. Bu sorunlar giderildiğinde devlet veya Milli Eğitim Bakanlığı yerine Avrupa Birliği gibi

kurumlardan destek alındığı belirlenmiştir.

4. Genel ve son olarak hem ilk okul hem de ortaokul yönetici ve öğretmenlerinin bahsettiği sorun ise sanat alanının KKTC’de fazla desteklenmemesi ve müzik alanında yapılabilen mesleklerin kısıtlı olmasından dolayı, aile veya veli baskısı ile bu müzik alanındaki eğitimde ve aktivitelerde öğrencilerde motive düşüklüğü ve isteksizlik olarak ortaya çıktığını ortaya koymuşlardır. Donanımlı müzik odalarının olmaması, müzik aletlerinin ve teknolojilerinin yetersiz olması, sınıfların ortalama öğrenci sayısını aşması, bu ders saatlerindeki yetersizlik ve aile veya çevrelerinden olumsuz etkilenmeleri müzik alanındaki eğitimde oluşan sorunların kaynakları olarak gösterilmiştir.

5. Müzik eğitimindeki sorunların çözümlenmesi için öncelikle KKTC devleti olarak müzik alanına verilen değer ve bütçe artırılarak öğrenci, öğretmen ve yönetici motivasyonu artırılmalıdır.

Çalışmada yapılan istatistikler ve elde edilen sonuçlar bir bütün olarak değerlendirildiğinde hem müdürlerin hem de müzik öğretmenlerinin müzik dersinin önemli olduğunu, diğer okutulan derslerden bir farkının olmadığını, öğrenci ve velilerin müzik dersine karşı ilgi ve alakalarının Müdürün telkin ve olumlu konuşmaları ile artırılabilceğine inanmaktadırlar. Bu yapılan mülakatlarda da aynı şekilde belirtilmiştir. Araştırmanın nicel boyutunu böylece nitel boyut da bu konuda desteklemektedir.

5.3 Öneriler

Araştırmacıdan başlayarak müzik dersinin tüm paydaşlarına öneriler aşağıda verilmiştir.

5.3.1 Araştırmacılara Öneriler

1. Müzik dersinin uygulandığı ve branş sorunu olarak belirtilen KKTC'deki tüm ilk okullarda uygulanabilir ve bu araştırmada ulaşılan sonuçlardan hareketle tüm okullarda çıkan branş sorunun sonucu karşılaştırması yapılabilir.

2. Yine bu araştırmadan çıkan sonuçlar ile müzik dersi ile ilişkili olan ve bu alanda çalışan akademisyen, bakanlık uzmanları, bakanlık müfettişleri, eğitim müsteşarı ve eğitim yöneticileri, okuldaki tüm yöneticiler, okul müdürü, muavinler ve öğretmenler, öğrenciler ve veliler de araştırmaya dahil edilebilirler.

3. Tek bir okul ele alınarak müzikle ilgili olan tüm katılımcılar örnek olay metodu kullanılarak bir akademik yıl boyunca gözlem yapıp araştırma yapılabilir.

4. Okul müdürlerinin müzik dersinde çok da fazla inisiyatif kullanamadıkları, kendilerine gönderilen öğretmen ile çalışma durumunda bırakıldıklarından, bu durum sonucunda okul müdürleri ile okulun müzik dersi veren öğretmenlerinin kendini nasıl geliştirebileceği ile ilgili araştırma yapılabilir.

5.3.2 Eğitim Politikacılarına Öneriler

1. Eğitim politikacılarının da sistemin izin verdiği kadar inisiyatif kullanabildiklerinden müzik dersini ilk okullardan başlayarak öğrencinin sosyo- motor ve bilişsel gelişiminde bu kadar önemli olan bir dersin saatlerinin artırılması için çalışmalar yapılmalıdır.

2. Eğitim Politikacıları her okulun yeterliliklerini kontrol ederek müzik dersinde gereken insani ve araç gereç donanımını yeterli seviyede olması için çalışmalar yapmalıdırlar.

3. Bu araştırmadan elde edilen sonuçlar ile hareketle daha büyük bir araştırma ekibi kurarak diğer kültür dersleri kadar ağırlıklı olmayan müzik dersinin de diğerleri ile aynı seviyede olarak nasıl bir katkı sağlanabileceği bir pilot okul seçilerek uygulanması için çalışmalar yapmalıdırlar.

4. Okullarda müzik dersi için her okulda müzik odası ve salonuna gereksinimi vardır. Gereken ekipmanları olan müzik çalışmaları için uygun şekilde gerekli malzemelerle donatılması ve her okulun eksikliğini giderilmesi adına çalışmalar yapılmalıdır.

5. Eğitim politikacıları ile okul müdürlerinin ve müzik öğretmenlerin müzik eğitimindeki kuramsal ve teknik gelişmeleri yakından takip edebilmesi ve öğrenip uygulayabilmesi için, eğitim bakanlığı ve okullar ile üniversiteler arasında işbirliği olanakları yaratılmalıdır.

5.3.3 Okul Yöneticilerine Öneriler

1. Okul müdürleri veya yöneticileri okul içerisinde sistemin izin verdiği kadar inisiyatif kullanabildiklerinden kendilerine verilen müzik öğretmeninden en iyi şekilde yararlanabilmek için öğretmeni destekleyerek müzik öğretmeninini kendini geliştirebilmesi için olanaklar sağlayabilirler.

2. Branşlaşma olmayan müzik öğretmenlerine sahip okulların müdürleri bu eğitim sistemi içerisinde gönderilen öğretmenin eğitim sistemini etkilemeyecek şekilde ek kurslara katılarak öğrenciye en faydalı nasıl olunabileceği ile ilgili eğitim olanağı sağlayabilirler.

3. Okul müdürlerinin eğitim sisteminin içerisinde yer alan müzik dersi yapılan tüm okullardaki müdürlerle istişare içerisinde birbirinden destek alarak çalışmalar yapabilirler.

4. Okul müdürleri müzik dersinin de bir kültür dersi olduğu ve diğer dersler kadar önemli olduğu bilinciyle müzik dersi öğretmenlerine desteklerini sürekli devam ettirerek ve maddi imkanların el verdiğince eksik olan müzik ekipmanlarının tedarikinde yardımcı olmalıdırlar.

5. Okullarda müzik dersi için her okulda müzik odası ve salonuna gereksinimi eğer eğitim politikacıları gideremiyorsa gereken ekipmanları olan bir odanın veya salonun müzik çalışmaları için uygun şekilde gerekli malzemelerle donatılması ve kendi okullarının eksikliğinin giderilmesi için çalışmalar yapmalıdır.

6. Okul müdürleri ve yöneticileri müzik eğitimi ile ilgili olarak müzik ğretmen ve eğitimcileri ile etkili iletişim kurabilme, gelişen çağa uyum sağlayıp müzikteki yeniliklere açık olabilmeli ve okuldaki müzik kaynaklarını artırarak müzik dersini etkili yapma ve sanat eğitimine destek vererek artırma yönünde Milli Eğitim Bakanlığı ile çalışmalar yapmalıdır. Bu alanda Milli eğitim Bakanlığı da yapılan araştırmaları destekleyerek okuldaki müzik alanındaki kaynakların ve gereksinimlerin giderilmesinde yardımcı olmalıdır.

7. Müzik ğretmenlerinin kendilerini geliştirmelerine okul yöneticileri olarak sağlamalı gerek hizmet içi eğitimsel araştırmalarına destek vermelidirler, ki bu konuda yine Milli Eğitim Bakanlığına görevler düşmektedir. Ayrıca müzik ğretmenlerinin üniversitelerde veya sanat merkezlerinde yapılan müzik alanındaki çalışmalara katılıp kendilerini geliştirerek okuldaki öğrencilere müzik alanını kazandırmalarına destek vermeli ve bu alanı gerek akademik gerekse sanatsal olarak kullanmalarını destekleyerek kendilerini geliştirmeleri sağlamalıdır ve görevlendirilen öğretmenlerin branşlaştırılmalarını eğitim bakanlığından talep etmelidirler.

8. Okul yöneticileri, ğretmen, eğitimciler, veliler ve öğrenciler arasında işbirliği müzik alanı ve dersinden en iyi şekilde faydalanmak amacıyla MEB destekli çalışmalar yapılmalıdır. Bunun uygulanması için gerekli uygulamalar yapılırken denetimler yapılmalıdır ve gerekirse daha üst sanat akademisyenlerinden veya sanatçılardan destek alınmalıdır. Öğrencilerin müzik derslerini boş zaman olarak değil kaliteli bir eğitsel çalışma olarak aktivitelere ve derslere katılmaları sağlanmalıdır.

9. KKTC'deki sanat alanına verilen önemin yeterli olmaması nedeniyle müzik eğitimine karşı oluşan bazı isteksizlik ve motivasyon düşüklüğünü artırmak amacıyla okul yöneticileri tarafından motivasyon artırıcı çalışmalar yapılmalı ve diğer akademik derslerin öğrenilmesinde de katkı konulabileceği alanında destek verip bu alana katkılar yapılmalıdır.

10. KKTC eğitim, öğretim ve sanat alanındaki tüm paydaşlara önemli görevler düşmektedir. Bu nedenle tüm paydaşların bir araya gelerek sürekli çalışmalar yaparak müzik dersinin ve alanının gelişiminde gereken görevler gerek MEB gerek okul yöneticileri gerekse öğrenciler tarafından yerine getirilmelidir.

5.3.4 Müzik Öğretmenlerine Öneriler

1. İlkokullarda branşlaşmayan öğretmenlerin kendilerini geliştirerek bir branş öğretmeni kadar yeterli ve aynı düzeyde ders vermeleri önerilmektedir.

2. Müzik öğretmenlerinin müzik dersinin de önemli bir kültür dersi olduğunu unutmayıp, kolej sınavının baskın olduğu okullarda, derslerini diğer matematik veya Türkçe öğretmenlerine vermeyip kendi derslerini yeterli seviyede ve öğrenciye en iyi katkıyı sağlayarak işlemelidirler.

3. Her müzik dersi hakkıyla yapılmalıdır. Diğer derslerden daha az önemli olmadığını hem okul müdürlerine hem de öğrencilere gerektiğince müzik dersi öğretmenleri tarafından hatırlatılmalıdır.

5.3.5 Diğer Alan Öğretmenlerine Öneriler

1. Diğer alan öğretmenleri müzik dersinin önemsiz bir ders olduğu düşüncesi ile hareket etmeyerek kendi eksik müfredatlarını tamamlamak için müzik dersini almaması önerilmektedir.

2. Müziğin her alanda kullanılabileceği örnekleri değerlendirerek, kendi alanları ve müzik kullanımı ile ilgili araştırmaları okuyarak, kendi alanlarında nasıl

kullanabilecekleri ile ilgili araştırma yapımları ve derslerinde müzik ile eğitim verilebilecek konuları akademik başarıyı artırması için kullanmaları önerilmektedir.

3. Müzik dersinin gelişimin sağlanmasında ve kendi derslerinde müziğin nasıl bir rol oynayabileceğini pilot çalıma yaparak değerlendirmeleri önerilmektedir.

KAYNAKLAR

- Abramo, J. (2013). Musical creativity: insights from music education research. *Music Education Research*. <https://doi.org/10.1080/14613808.2012.737163>
- Abril, C. R., & Gault, B. M. (2006). The state of music in the elementary school: The principal's perspective. *Journal of Research in Music Education*.
- Abril, C. R., & Gault, B. M. (2008). The State of music in secondary schools: The principal's perspective. *Journal of Research in Music Education*. <https://doi.org/10.1177/0022429408317516>
- Abril, J. E. (2017). *Scholarly Repository The State of Music Education in Basic General Public Schools of Ecuador: The Administrators' Perspective*. University of Miami. Retrieved from https://scholarlyrepository.miami.edu/oa_dissertations/1859
- Aksu, C. (2015). Türkiye'nin Geliştirilecek Ortaokul Müzik Programında Bulunması Gereken Bazı Genel Amaçlar. *Milli Eğitim*, 207 Yaz(207), 1–76.
- Alpagut, L. (2017). *Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde Müzik Eğitimi ve Gazi Eğitim. İpek Yolu Müzik Kongresinde Panel Tartışması*. Gazimağusa.
- Anderson, T. (2003). Art education for life. *International Journal of Art and Design Education*, 22(1), 58–66. <https://doi.org/10.1111/1468-5949.00339>

- Anshel, M. H., & Marisi, D. Q. (1978). Effect of music and rhythm on physical performance. *Research Quarterly of the American Alliance for Health, Physical Education and Recreation*, 49(2), 109–113.
<https://doi.org/10.1080/10671315.1978.10615514>
- Bulut, D., & Gülsoy, Y. (2016). Ortaokul öğrencilerinin müzik dersine yönelik görüşleri (Niğde ili örneği). *Elementary Education Online*, 15(2), 635–649.
<https://doi.org/10.17051/ieo.2016.02345>
- Campbell, P. S., Connell, C., & Beegle, A. (2007). Adolescents' expressed meanings of music in and out of school. *Journal of Research in Music Education*.
<https://doi.org/10.1177/002242940705500304>
- Campbell, T. (2014). Stratified at seven: in-class ability grouping and the relative age effect. *British Educational Research Journal*, 40(5), 749–771.
<https://doi.org/10.1002/berj.3127>
- Cheremisova, I. (2017). Music and Development of Creative Personality Within Higher Education Environment. Aesthetic and Semiotic Approach. *European Journal of Multidisciplinary Studies*, 4(1), 78.
<https://doi.org/10.26417/ejms.v4i1.p78-87>
- Creswell, J. W. (2013). *Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Sıyasal Kitabevi.
- Craig, A. (2002). How do you feel? Interoception: the sense of the physiological condition of the body. *Nature Reviews Neuroscience*, 3(8), pp.655-666.

- Çilden, Ş. (2001). Müzik, Çocuk Gelişimi ve Öğrenme. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(1), 1–8. <https://doi.org/10.17152/gefd.09281>
- Črnčec, R., Wilson, S. J., & Prior, M. (2006). The Cognitive and Academic Benefits of Music to Children: Facts and fiction. *Educational Psychology*, 26(4), 579–594. <https://doi.org/10.1080/01443410500342542>
- Cüceoğlu, Ö., & Yıldız, G. E. (2017). İlkokul 4. Sınıf ve Ortaokul 5. Sınıf Müzik Dersi Öğretim Programında Yer Alan Kazanımların Gerçekleşme Durumuna İlişkin Ders Öğretmenlerinin Görüşleri (Çankırı İli Örneği). *Eğitim Kuram ve Uygulama Araştırmaları Dergisi*, 3(2), 98–113.
- Çuhadar, H. C. (2008). Müzik ve Beyin. *Cilt*, 17(2), 67–76.
- Çuhadar, H. C. (2016). Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi. *Ç.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü*, 25(1), 217–230.
- Dağşener, H., Pehlivan, A., Kömleksiz, M., Akkoyunlu, B., Perkan, C., & Özder, H. (2016). *Temel Eğitim Programı Giriş*. Milli Eğitim Bakanlığı. <https://doi.org/10.5151/cidi2017-060>
- De Vries, P. (2013). Generalist teachers' self-efficacy in primary school music teaching. *Music Education Research*. <https://doi.org/10.1080/14613808.2013.829427>
- Düvel, N., Wolf, A., & Kopiez, R. (2017). Neuromyths in music education: Prevalence

and predictors of misconceptions among teachers and students. *Frontiers in Psychology*. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2017.00629>

Dorsch, T. S. *Classical Literary Criticism. Aristotle: On the Art of Poetry. Horace: On the Art of Poetry. Longinus: On The Sublime. Translated With an Introduction by T. S. Dorsch.* 1st ed. Penguin Books: Harmondsworth, 1965.

Esslin, M. (1996). *The Field of drama* (1st ed.). London: Methuen Drama

Fernandez, S. (2018). Music and Brain Development. *Pediatric Annals*, 47(8), e306–e308. <https://doi.org/10.3928/19382359-20180710-01>

Folkestad, G. (2006). Formal and informal learning situations or practices vs formal and informal ways of learning. *British Journal of Music Education*, 23(02), 135. <https://doi.org/10.1017/S0265051706006887>

Fox, D. B. (2010). Music and the Baby's Brain: Early Experiences. *Music Educators Journal*, 87(2), 23–27

Geretsegger, M., Mössler, K. A., Bieleninik, L., Chen, X. J., Heldal, T. O., & Gold, C. (2017). Music therapy for people with schizophrenia and schizophrenia-like disorders. *Cochrane Database of Systematic Reviews*. <https://doi.org/10.1002/14651858.CD004025.pub4>

Göğüs, G. (2009). Müzik Yeteneğinin Geliştirilmesinde Küçük Yaşlarda Eğitime Başlamanın Önemi. *Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(1), 89–102. Retrieved from <http://kutuphane>.

Gün, E. (2009). ilköğretim Okulu Müdürlerinin Müzik Dersine İlişkin Yaklaşımları: Burdur ve Isparta İlleri Örneği. In *Uluslararası Müzik Eğitimi Sempozyumu* (pp. 1–9). Ankara. Retrieved from www.muzikegitimcileri.net

Grout, D., & Palisca, C. (2001). *A History of Western Music* (6th ed., pp. 2-3). New York: W. W. Norton & Company, Inc.

Hallam, S. (2010). The power of music: Its impact on the intellectual, social and personal development of children and young people. *International Journal of Music Education*, 28(3), 269–289. <https://doi.org/10.1177/0255761410370658>

Hargreaves, D. (1995). School Culture, School Effectiveness and School Improvement. *School Effectiveness and School Improvement*, 6(1), 23–46. <https://doi.org/10.1080/0924345950060102>

Hargreaves, D. J., & Marshall, N. A. (2003). Developing identities in music education. *Music Education Research*, 5(3), 263–273. <https://doi.org/10.1080/1461380032000126355>

Hays, T., & Minichiello, V. (2005). The contribution of music to quality of life in older people: An Australian qualitative study. *Ageing and Society*. <https://doi.org/10.1017/S0144686X04002946>

- Hermida, J., & Ferreo, M. (2011). *Music education. Music Education*.
- Hogan, D. and Huesman, T. (2008). Music Training and Semantic Clustering in College Students. *The Journal of Genetic Psychology*, 169(4), pp.322-331.
- Holden, H., & Button, S. (2006). The teaching of music in the primary school by the non-music specialist. *British Journal of Music Education*.
<https://doi.org/10.1017/s0265051705006728>
- Holloway, D. L., & Krensky, B. (2001). Introduction: The Arts, Urban Education, and Social Change. *Education and Urban Society*, 33(4), 354–365.
<https://doi.org/10.1177/0013124501334002>
- Hyde, K. L., Evans, A. C., Lerch, J., Winner, E., Norton, A., Forgeard, M., & Schlaug, G. (2009). Musical training shapes structural brain development. *Journal of Neuroscience*, 29(10), 3019–3025. <https://doi.org/10.1523/JNEUROSCI.5118-08.2009>
- Isbell, D. S. (2008). Musicians and teachers: The socialization and occupational identity of preservice music teachers. *Journal of Research in Music Education*.
<https://doi.org/10.1177/0022429408322853>
- Jaschke, A. C., Eggermont, L. H. P., Honing, H., & Scherder, E. J. A. (2013). Music education and its effect on intellectual abilities in children: a systematic review. *Reviews in the Neurosciences*, 24(6), 665–675.
<https://doi.org/10.1515/revneuro-2013-0023>

Jha, A., & Cox, J. (2015). Corporate social responsibility and social capital. *Journal of Banking & Finance*, 60, 252–270.
<https://doi.org/10.1016/J.JBANKFIN.2015.08.003>

Johnson, R. B., & Christensen, L. (2014). *Educational Research, Quantitative, Qualitative, and Mixed Approaches* (5th ed.). London: SAGE Publications.

Joseph, D. (2010). Putting theory into practice: Moving from student identity to teacher identity. *Australian Journal of Teacher Education*.
<https://doi.org/10.14221/ajte.2010v35n3.6>

Karasar, N. (2002). *6. Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Karkın, A. M. (2018). Yaratıcılık Kavramı ve Müzik Eğitiminde Yaratıcılığın Rolü ve Önemi. *Sanat Dergisi*, 1(1), 1–3.

Küpana, M. N. (2015). Social Emotional Learning and Music Education. *Sanat Eğitimi Dergisi*, 3(2), 75–88. <https://doi.org/10.7816/sed-03-01-05>

Kwon, M., Gang, M., & Oh, K. (2013). Effect of the group music therapy on brain wave, behavior, and cognitive function among patients with chronic schizophrenia. *Asian Nursing Research*.
<https://doi.org/10.1016/j.anr.2013.09.005>

MEB. (2006). *Okullarda Şiddet Önleme*.

- MEB. (2013). *EDİRNE VALİLİĞİ İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ EĞİTİM ORTAMLARINDA ŞİDDETİN ÖNLENMESİ VE AZALTILMASI STRATEJİ VE EYLEM PLANI (2012 – 2013)*. Retrieved from http://edirne.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2012_10/03033542_iddetleylemplanedirne.pdf
- MEB. (2017). *Müzik Dersi 1-8. Sınıflar Öğretim Programı*. Retrieved from http://haticeseyitceker.meb.k12.tr/meb_iys_dosyalar/27/05/966683/dosyalar/2017_07/20095738_muzik.pdf
- MEB. (2018). *Müzik Dersi Öğretim Programı (İlkokul ve Ortaokul 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar)*. Ankara. Retrieved from <http://mufredat.meb.gov.tr/Dosyalar/2018129173048695-1-8 Müzik Öğretim Programı 20180123.pdf>
- MEB. (2019a). KKTC Milli Eğitim ve Kültür Bakanlığı. Retrieved August 27, 2019, from <http://www.mebnet.net/>
- MEB. (2019b). *Müzik Dersi (İlkokul ve Ortaokul 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 VE 8. SınıFLAR)*. Retrieved from https://tegm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_06/09163358_MYzik_Dersi_Yretim_ProgramY.pdf
- Mercin, L., & Alakuş, A. O. (2007). Birey ve Toplum için Sanat Eğitiminin Gerekliliği. *D.Ü. Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(9), 14–20.

Merriam, B. (2013). *Nitel Araştırma: Desen ve uygulama için bir rehber*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım. Retrieved from www.nobelyayin.com

Miendlarzewska, E. A., & Trost, W. J. (2014). How musical training affects cognitive development: Rhythm, reward and other modulating variables. *Frontiers in Neuroscience*, 7(8 JAN), 279. <https://doi.org/10.3389/fnins.2013.00279>

Milli Eğitim ve Kültür Bakanlığı. (2019). *Haftalık Ders Dağılım Çizelgeleri*. Lefkoşa. Retrieved from <http://talimterbiye.mebnet.net/duyurular/2017-2018/dersdagilimcizelgesi.pdf>

Morrison, S. J. (2006). Music Students and Academic Growth. *Music Educators Journal*, 81(2), 33–36. <https://doi.org/10.2307/3398812>

Müzik Yeteneğinin Geliştirilmesinde Küçük Yaşlarda Eğitime Başlamanın Önemi. (2009). *Müzik Yeteneğinin Geliştirilmesinde. Eğitim Fakültesi Dergisi XXII*. Uludağ. Retrieved from <http://kutuphane>.

Özaydın, N., Sevinç, S., & Deniz, M. E. (2014). Mesleki Müzik Eğitimi Alan Öğrencilerin Psikolojik İhtiyaçlarının ve Yaşam doyumlarının İncelenmesi. *Sanat Eğitimi Dergisi*, 2(1), 102–111.

Özdoğan, S., & Dizdar, B. (2017). Ortaokul Yöneticilerinin Müzik Dersine İlişkin Tutumları. *EKEV Akademi Dergisi*, 21(72).

Pehlivan, A., Kömleksiz, M., Akkoyunlu, B., Gorgoretti, B., Müezzinoğlu, A.,

Kiracıoğlu, B., ... Ulual, F. (2016). *Müzik Dersi 1-8. Sınıflar Öğretim Programı*. Retrieved from <http://talimterbiye.mebnet.net/OgretimProgramlari/2016-2017/Dersler/muzik1-8.pdf>

Raglio, A., Bellandi, D., Baiardi, P., Gianotti, M., Ubezio, M. C., Zancchi, E., ... Stramba-Badiale, M. (2015). Effect of Active Music Therapy and Individualized Listening to Music on Dementia: A Multicenter Randomized Controlled Trial. *Journal of the American Geriatrics Society*. <https://doi.org/10.1111/jgs.13558>

Rankin, M. P. (1995). Art Education: Building Alliances- Clarifying Misconceptions. *National Art Education Association*, 48(4), 33.

Rauscher, F. H., Shaw, G. L., & Ky, C. N. (1993). Music and spatial task performance. *Nature*, 365(6447), 611–611. <https://doi.org/10.1038/365611a0>

Rauscher, F. H., Shaw, G. L., & Ky, K. N. (1995). Listening to Mozart enhances spatial-temporal reasoning: towards a neurophysiological basis. *Neuroscience Letters*. [https://doi.org/10.1016/0304-3940\(94\)11221-4](https://doi.org/10.1016/0304-3940(94)11221-4)

Robazza, C., Macaluso, C., & D'Urso, V. (1994). Emotional reactions to music by gender, age, and expertise. *Perceptual and Motor Skills*. <https://doi.org/10.2466/pms.1994.79.2.939>

Rotberg, R. (2003). The Cyprus Crucible. *Harvard International Review*, 25(3), 70–74. Retrieved from

[http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=buh&AN=11190058
&site=ehost-live](http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=buh&AN=11190058&site=ehost-live)

Russell-Bowie, D. (2009). What me? Teach music to my primary class? Challenges to teaching music in primary schools in five countries. *Music Education Research*. <https://doi.org/10.1080/14613800802699549>

Şahin, D., & Yağcı, M. M. (2012). bireyin Toplumsallaşma Sürecinde Sanat Eğitiminin Önemi. *Journal of Life Sciences*, 1(1), 273–277.

Saraç, G. (2006). Program ve Müzik Eğitimi. *Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi*, 0(6), 111–118.

Sarason, I. G. (1980). *Test anxiety: theory, research, and applications*. L. Erlbaum Associates.

Savage, J. (2007). Reconstructing music education through ICT. *Research in Education*.

Schellenberg, E. G. (2018). *Music Lessons Enhance IQ*. *Psychological Science* (Vol. 1).

Seddon, F., & Biasutti, M. (2008). Non-music specialist trainee primary school teachers' confidence in teaching music in the classroom. *Music Education Research*. <https://doi.org/10.1080/14613800802280159>

Şimşek, H., Yıldırım, A., & Topkaya, Z. E. (2006). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma

Yöntemleri. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 2(2), 113–118. Retrieved from <http://eku.comu.edu.tr>

Şişman, M. (2007). *Eğitim Bilimine Giriş* (3rd ed.). Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık. Retrieved from www.pegema.com.tr

Southgate, D. E., & Roscigno, V. J. (2009). The impact of music on childhood and adolescent achievement. *Social Science Quarterly*, 90(1), 4–21. <https://doi.org/10.1111/j.1540-6237.2009.00598.x>

Sven-Olof Trängeberg, Ö., & Stomberg, M. W. (2013). Listening to music during regional anesthesia: Patients' experiences and the effect on mood. *Journal of Perianesthesia Nursing*. <https://doi.org/10.1016/j.jopan.2013.01.008>

T.C. Cumhurbaşkanlığı. (2009). T.C. Resmî Gazete. Retrieved August 28, 2019, from <http://www.resmigazete.gov.tr/>

Triggs, T. (2009). Designing graphic design history. *Journal of Design History*. <https://doi.org/10.1093/jdh/epp041>

Uluğbay, S. (2013). Müzik Eğitiminin Çocuk Zekasına Olan Etkileri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 21(3), 1025–1034.

Wallace, W. (1994). Memory for music: Effect of melody on recall of text. *Journal of Experimental Psychology: Learning, Memory, and Cognition*, 20(6), pp.1471-1485.

Yazıcı, T. (2015). Felsefi Temelli Müzik Eğitiminin Gerekliği. *Milli Eğitim, Yaz*(207), 77–88.

Zatorre, R. (2005). Music, the food of neuroscience?. *Nature*, 434(7031), pp.312-315.

EKLER

Ek 1: Tanımlar

Eğitim Politikacısı: 2011-2019 Eğitim politikalarının belirlenmesinde milletvekili ve bakanlık yetkilerini tanımlar.

Müzik Öğretmeni: 2011-2019 Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığına bağlı ilk ve ortaokullarda görev yapan müzik öğretmenlerini tanımlar.

Okul Müdürü: 2011-2019 Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığına bağlı ilk ve ortaokullarda görev yapan okul müdürlerini tanımlar.

Yarı Yapılandırılmış Görüşme: Görüşmecinin resmi bir soru listesini kesinlikle takip

etmediği basit bir soru ve cevap formatı yerine daha fazla soru ve cevap istenilen görüşmedir.

Yarı Yapılandırılmış Soru: Görüşmecinin resmi bir soru listesini kesinlikle takip etmediği basit sorulardan oluşan sorulardır.

Ek 2: Okul Yöneticileri Müzik Eğitim Dersi Tutum Ölçeği

Önermeler	5	4	3	2	1
1.Müzik dersi yapılabilecek bir sınıf sağlarım 2.Müzik dersi için gerekli teknik araç ve gereci sağlarım. 3.Müzik dersi için gerekli müzik aletlerini sağlarım. 4.Okul müdürü olarak yapılacak müzik etkinlikleri için teknik araç ve gereç desteğini sağlarım. 5.Bence okuldaki eksikliklerin giderilmesi söz konusu olduğunda diğer dersler müzik derslerinden daha önceliklidir. 6.Müzik öğretmenim mesleki sorunlarını benimle paylaşabilirler. 7.Müzik öğretmenin karşılaştığı mesleki sorunları çözerim. 8.Müzik etkinliklerinde müzik öğretmenimin istek, görüş ve önerilerine önem veririm. 9.Yapılacak tören ve kutlamalar ile ilgili alınan kararlara müzik öğretmenim katılımını sağlarım 10. Müzik eğitimi dersleri gereklidir 11. Müziğe yetenekli öğrencilerin yetiştirilmesinde veya yönlendirilmesinde müzik öğretmenime yardımcı olurum. 12. Öğrencilere müzik dersinin önemi vurgularım 13. Müzik öğretmenimin okul etkinliklerinde görev almasını sağlarım. 14. Müzik dersine ilişkin tutumum, öğrenci velilerinin müzik eğitimi dersine bakışını etkiler. 15. Müzik öğretmenimin yaptığı çalışmaları ödüllendiririm. 16. Öğrenci velilerine müzik dersinin önemini vurgularım. 17. Müzik ile ilgili hizmet içi eğitim çalışmalarının duyurulmasına önem veririm. 18. Müzik öğretmenimin hizmet içi çalışmalara katılmasını desteklerim. 19. Müzik dersinde müzik dışı konuların işlenmesine karşıyım.					

Ek 3: Üniversite Etik Kurulu izni

 Doğu Akdeniz Üniversitesi <i>Eastern Mediterranean University</i>	Eastern Mediterranean University <i>"Virtue, Knowledge, Advancement"</i>	99628, Gazimağusa, KUZZEY KIBRIS / Famagusta, North Cyprus, via Mersin-10 TÜRKİYE Tel: (+90) 392 630 1995 Faks/Fax: (+90) 392 630 2919 E-mail: bayek@emu.edu.tr
ETİK KURULU / Ethics Committee		
Sayı: ETK00-2018-0328		11.12.2018
Konu: Etik Kurulu'na Başvurunuz Hk.		
Sayın Turan Kamer Eğitim Bilimleri Bölümü Yüksek Lisans Öğrencisi		
Doğu Akdeniz Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu'nun 11.12.2018 tarih ve 2018/63-18 sayılı kararı doğrultusunda " Kuzey Kıbrıs'ta ilk ve ortaokul yöneticilerinin ifade ettikleri Müzik eğitime ilişkin tutumlarının Müzik öğretmenlerinin algıları ile Karşılaştırılması " adlı çalışmanız, Yrd. Doç. Dr. Mine Sancar'ın danışmanlığında araştırmanız Bilimsel ve Araştırma Etiği açısından uygun bulunmuştur.		
Bilginize rica ederim.		
		
Doç. Dr. Sükrü TÜZMEN Etik Kurulu Başkanı		
ŞT/ba.		
www.emu.edu.tr		

Ek 4: İlk ve Ortaöğretim Dairesi İzinleri

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
MİLLİ EĞİTİM VE KÜLTÜR BAKANLIĞI
İLKÖĞRETİM DAİRESİ MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : İÖD.0.00-006-18-E.3908
Konu : Anket çalışma izni hk.

14 Kasım 2018

Sayın Turan KAMER

Müdürlüğümüze bağlı okullardaki okul müdürlerine uygulamak istediğiniz **"KKTC'de Temel Eğitim Kurumlarında Görevli Okul Yöneticilerinin Müzik Eğitimine İlişkin Algı, Farkındalık ve Tutumları"** konulu çalışması, Talim ve Terbiye Dairesi Müdürlüğü tarafından incelenmiş yapılan inceleme sonucunda;

- Tüm bireyi tanıma teknikleri; gizlilik ve gönüllülük ilkelerine dayalı olarak yapılmalı ve çalışmaya katılan tüm katılımcıların kimlik bilgileri gizli tutulmalıdır.
- Araştırma sonuçlarına ilişkin geri bildirimler; öğrencilerin ve öğrenci velilerinin etkilenmesine karşılık gelmeyecek şekilde iletilmelidir.

Çalışma uygulanmadan önce okul müdürlükleri ile istişarede bulunulup, çalışmanın hangi okulda ne zaman uygulanabileceği birlikte saptanmalı ve yukarıda belirtilen hususların yerine getirilmesi koşulu ile **uygun görülmüştür**. Çalışma uygulandıktan sonra da sonuçların Talim ve Terbiye Dairesi Müdürlüğü'ne iletilmesinin yasa gereği olduğunu bildirir, gereğini saygı ile rica ederim.

e-imzalıdır
Hakkı BAŞARI
Müdür Muavini ve Müdür (V)

Not: 93/2007 sayılı Elektronik İmza Yasası'nın 6.maddesi gereği bu belge elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrak Doğrulama Kodu : HXSFEKQJDDVBLGATSDQXQ Evrak Takip Adresi: <http://dogrulama.cbys.gov.ct.tr>
Şht. Mehmet Hasan Tuna Sokak. No.5 Yenişehir 99010 LEPKOŞA
Tel: 2286893
Faks: 2287158

Bilgi için:Funda BİSTAN
Sekreter

KUZAY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
MİLLİ EĞİTİM VE KÜLTÜR BAKANLIĞI
GENEL ORTAĞRETİM DAİRESİ MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : GOÖ.0.00-174/06-18-E.8347
Konu : Turan Kamer in Anket Başvurusu

19 Kasım 2018

Sayın Turan KAMER

İlgi : 16 Kasım 2018 tarihli ve TTD.0.00-174/06[174/06]-18-E.2275 sayılı yazınız.

İlgi yazı uyarınca tarafınızdan gerçekleştirilecek "KKTC'de Temel Eğitim Kurumlarında Görevli Okul Yöneticilerinin Müzik Eğitimine İlişkin Algı, Farkındalık ve Tutumları" konulu çalışmanız ile ilgili görüşme soruları incelenmiştir. Yapılan inceleme sonucunda;

- * Tüm bireyi tanıma teknikleri; gizlilik ve gönüllülük ilkelerine dayalı olarak yapılmalı ve çalışmaya katılan tüm katılımcıların kimlik bilgileri gizli tutulmalıdır.
- * Araştırma sonuçlarına ilişkin geri bildirimler; öğrencilerin ve öğrenci velilerinin etkilenmesine karşılık geimeyecek şekilde iletilmelidir.

Gerçekleştirilecek çalışma; yukarıda belirtilen hususların yerine getirilmesi koşulu uygun görülmüş ve çalışmayı uygulamadan önce çalışmaya katılacak olanların bağlı bulunduğu okul müdürlüğüyle istişarede bulunulup, çalışmanın hangi okulda ne zaman uygulanacağı birlikte saptanmalıdır.

Çalışmayı uyguladıktan sonra sonuçlarının Talim ve Terbiye Dairesi Müdürlüğü'ne ulaştırılması yasa gereğidir.

Bilgilerinize saygı ile rica ederim.

e-imzalıdır
Aktan ERDOĞA
Daire Müdürü

Not: 93/2007 sayılı Elektronik İmza Yasası'nın 6.maddesi gereği bu belge elektronik imza ile imzalanmıştır.
Evrak Doğrulama Kodu : IHXNLXOQJFISQJPOFRT Evrak Takip Adresi: <http://dogrulama.cbys.gov.ct.tr>
ŞHT. MEHMET HASAN TUNA SOK. NO.5 YENİŞEİİİR 99010 Lefkoşa 2288745

Bilgi için:Pınar CANTÜRK
2. DERECE 1. SINIF KATİP

Ek 5: Onam Formu

Eğitim Fakóltesi

Doğu Akdeniz Üniversitesi

Gazimağusa, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti

Tel: +90 392 630 24 30 Faks: +(90) 392 630 4038

Web: <https://www.emu.edu.tr/tr/akademik/fakulteler/egitim-fakultesi/706>

Bilgilendirilmiş Onam Formu

Kuzey Kıbrıs İlk ve Ortaokul Müdürlerinin İfade Ettikleri Müzik Eğitime İlişkin Tutumları ile Müzik Öğretmenlerinin Algılarının Karşılaştırılması

Değerli katılımcı,

Araştırmaya katılmayı kabul etmeden önce, lütfen araştırma ile ilgili aşağıda bulunan bilgileri dikkatlice okumak için birkaç dakikanızı ayırınız. Araştırma ile ilgili herhangi bir sorunuz varsa, aşağıda iletişim bilgileri olan araştırmacıyla iletişim kurabilirsiniz.

Bu çalışma Turan Kamer tarafından, Yrd. Doç. Dr. Mine Sancar'ın yönetiminde yürütölmektedir. Araştırmanın amacı, Eğitim Yönetimi ve Denetimi Tezli Yüksek Lisans programı kapsamında, KKTC'de, ilk ve ortaokullarda görevli okul yöneticilerinin müzik eğitime ilişkin ifade ettikleri tutumlarını, öğretmenlerin algılamış oldukları tutumla karşılaştırmaktır. Araştırma karma olup, nicel veriler toplandıktan sonra, analizlerden elde edilen veriler ışığında okul yöneticileri ile yapılacak görüşmeler,

araştırmanın nitel amaçları için kullanılacaktır. Yapılacak görüşme, araştırmacı ile birlikte daha önceden belirlediğiniz gün, tarih ve saat dilimi içerisinde gerçekleşecektir. Bu görüşmeler 2018 – 2019 öğretim yılı güz ve bahar dönemlerinde yapılarak tamamlanacaktır.

Bu çalışmaya katılma zorunluluğunuz yoktur. Ancak katıldığınız takdirde görüşlerinizin kullanılmamasını isteme hakkına sahipsiniz. Beğenmediğiniz veya yanıtlamak istemediğiniz soruları yanıtlamayabilirsiniz. Görüşme sırasında sorulacak sorulara mümkün olduğunca gerçekçi ve samimi yanıtlar vermeniz yapılacak araştırmanın güvenilirlik ve geçerliliği açısından önem taşımaktadır. Araştırmadan istediğiniz anda, açıklama yapmaksızın çekilme hakkına sahipsiniz. Araştırmadan çekilmeniz durumunda, çekilmeden önce yapılan görüşme yok sayılacak ve hiçbir şekilde kullanılmayacaktır. Araştırmaya katılmayı kabul ettiğiniz takdirde, tanımlayıcı bilgileriniz hiç bir şekilde kullanılmayacak , anketin geri kalan kısımlarından ayrı olarak muhafaza edilecektir. Toplanan veriler, araştırma tamamlandıktan sonra araştırmacı tarafından muhafaza edilecektir. Verilerin analizinden sonra, araştırma ile yayın yapılabilir.

Turan Kamer: turan_kmr_93@hotmail.com

Tel: 0533 888 64

94

'Kuzey Kıbrıs İlk ve Ortaokul Müdürlerinin İfade Ettikleri Müzik Eğitime İlişkin Tutumları ile Müzik Öğretmenlerinin Algılarının Karşılaştırılması' başlıklı araştırmaya katılmayı kabul ediyorum.

İsim Soyisim: _____ İmza: _____ Tarih: _____

Okulu: _____

Görevi: _____

Ek 6: Kişisel bilgi formu

NİTEL GÖRÜŞME FORMU	
Görüşme Yeri:	
Görüşme Tarihi:	
Görüşme Saati:	
Cinsiyet:	
Doğum Tarihiniz:	
Eğitim Durumunuz:	
Meslekteki Hizmet Yılıınız:	
İdarecilik Hizmet Yılıınız:	
Branşınız:	
Okul Türü:	

Görüşme Soruları:

1. Sizce okul müfredatında müzik dersinin yer almasının nedeni nedir?
2. Müzik dersi müfredatı öğrencilerinizin yaş grubu ve gereksinimlerine uygun mu?
3. Müzik dersinin öğrencilerinizin akademik başarıları üzerinde etkisi var mı?
4. Sizce müzik dersi öğrencilerinizin sosyal tutum ve davranışlarını doğrudan veya dolaylı olarak etkiliyor mu?
5. Müzik dersinde öğretmenlerin branşlaşmış olması sizce önemli/gerekli mi?
6. Okulunuzdaki müzik etkinliklerinin öğrencileriniz üzerindeki etkisi sizce nedir?
7. Okullar arası müzik etkinliklerinin öğrencileriniz üzerindeki etkisi sizce nedir?
8. Müzik eğitimi ile ilgili ne gibi eksik ve sorunlarınız var? Önerileriniz nelerdir?